BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
68
2 C
7

6.1.g.18

Google

Stanzia 2.a Banco 3.o

1

EXCVDEBAT CAROLVS STEPHA-
NVS, TYPOGRAPHVS REGIVS,
LVTETIAE, AN. M. D. LVI.
IDIB. FEBRVAR.

68 2C 7

Cauſalis, כִּי quia יַעַן עֵקֶב propterea quòd, eo quòd, לְמַעַן vt שֶׁ לְפִי eo quòd.

De Interiectionibus.

INteriectio gaudentis, vt הֶאָח euge.
Dolentis, vt הוֹי אוֹי אֲבוֹי אֲהָהּ אָח Heu, væ, væ, væ, Aháh, ha, heu.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE

ERRATA SIC CORRIGE.

Pag.	Verſ.		Pag.	Verſ.	
7.	25.	שִׁבֹּלֶת	24.	26.	haug.
11.	2.	וַיְדַבֵּר	26.	14.	שׁ שׁוּ
12.	4.	מַלְכֵי		16.	שַׁעַר
	27.	שָׁמַעְתִּי	32.	21.	וָאֶשָּׂא
14.	20.	Sextus אֹ	35.	25.	חֲמֵשֶׁת
16.	14.	Secundus אָ	42.	18.	גִּבּוֹר
	16.	בְּכָא	44.	13.	מִצְרִי
	28.	וַיַּעֲשֶׂה־כֵּן	45.	12.	מָחֳרַת
17.	3.	כִּי־תָבֹא	48.	25.	מַאֲפֵלְיָה
	5.	זַמּוֹתִי	58.	13.	הִפְעִיל
20.	16.	בָּ	64.	12.	אֶשְׁאָב & אֶפְקֹד
24.	19.	שְׁמַע			

ro. בַּל בְּלִי אֶפֶס non.

Optandi, לוּ אַחֲלַי vtinam, מִי־יִתֵּן quis det.

Ordinis, אַחַר אַחֲרֵיכֵן poſt, poſtea, deinde. עוֹד adhuc, præterea.

Perſonalia, אִתּוֹ ſecum, אִתְּךָ tecum, &c.

Prohibendi, אַל ne.

Qualitatis, טוֹב bene, רַע malè, יָשָׁר rectè נָכוֹן æquè. Et cum nomine ſubſtantiuo, & ב deſeruiente, בְּחָכְמָה ſapienter, בִּתְבוּנָה prudenter, בְּעָרְמָה callidè, בֶּאֱמֶת verè. Et qualitatis interrogatiua, מָה אֵיךְ vel הֵיךְ אֵיכָכָה מַה quomodo, qualis.

Quantitatis, רַב רַבָּה multum, מְעַט זְעֵר מִזְעָר parum. Et interrogatiuum כַּמָּה quot.

Remiſſionis, מְעַט מְעַט ſenſim, pedetentim.

Similitudinis, כְּ כַּ כְּמוֹ כָּכָה כַּאֲשֶׁר ſicut, quemadmodum. Et cum pronominibus, כָּמוֹהוּ ſicut ipſe, ſicut tu, כָּמוֹךָ ſicut ego, כָּמוֹנִי.

Temporis, עַתָּה nunc, אָז אֲזַי tunc, כְּבָר iam, הַיּוֹם hodie, מָחָר vel מָחֳרָה cras, תְּמוֹל אֶתְמוֹל אֶתְמוּל heri, אֶמֶשׁ heri, nocte præterita, שִׁלְשׁוֹם nudiuſtertius, פֶּתַע פִּתְאֹם repente, ſubito, תָּמִיד iugiter, ſemper, עַד donec, בֹּקֶר mane, עֶרֶב veſperi, מָתַי quando, עַד־מָתַי vſquequo?

Vocandi, הוֹ ho, heus, הַ o.

De Coniunctionibus.

Coniunctio copulatiua eſt, וְ וַ וָ וּ וִ &.

Aduerſatiua, אֲבָל; כִּי־אִם ſed, אַפְעַלְפִּי quanuis, quanquam.

Comparationis,מִ מֵ יוֹתֵר magis plus quàm.

Confirmationis, אֱמֶת בֶּאֱמֶת אָמְנָם אָמְנָה אֲבָל אוּלָם כֵּן הֲלֹא אִם לָכֵן verè, profectò, proculdubio.

Deprecationis,אָנָּא נָא quæſo, obſecro.

Demonſtrationis, הֵן: הִנֵּה הִנּוֹ vel הִנֵּהוּ הִנְּךָ הִנָּךְ: הִנְנִי vel הִנֵּנִי vel הִנֶּנִּי: הִנָּם הִנְּכֶם הִנְנוּ vel הִנְנוּ vel הִנֵּנוּ: הִנָּהּ הִנְּךָ הִנֵּן הִנְּכֶן en, ecce, ecce ipſe, &c.

Diſiunctionis,אִם אוֹ vel, aut, ſiue.

Diminutionis,לְפָחוֹת ſaltem.

Dubitationis,אוּלַי דִּלְמָא שֶׁמָּא פֶּן forte, forſitan, fortaſſe, ne forte.

Declarationis, ר״ל quod eſt רְצֹה לוֹמַר volo dicere, vel רְצוֹנִי לוֹמַר voluntas mea eſt dicere: quod ponitur pro id eſt.

Exceptionis, מִלְּבַד: זוּלַת זוּלָתוֹ זוּלָתְךָ זוּלָתִי זוּלָתָם זוּלַתְכֶם זוּלָתֵנוּ præter.

Gentilia,עִבְרִית Hebraicè,יְהוּדִית Iehudaicè,יְוָנִית Græcè,אֲרָמִית Syriacè,רוֹמִית Romanè, id eſt Latinè.

Intenſionis,מְאֹד valde,יוֹתֵר magis,מָה quàm.

Interrogationis, עַל מָה propter quid, לָמָּה vt quid, מַה vel מָה quid,הֲ vel הֲ אִם nunquid, aut non vtrum.

Loci, פֹּה כֹּה פֹּא vel פֹּא פּה hic, שָׁם שָׁמָּה ibi, illic, illuc, מִשָּׁם inde, illinc,אֵיכֹה אֵיכָה vbi.

Interrogatiua loci אֵיפֹה אָנָה אָן quo,מֵאַיִן vnde.

Negationis,אֵין אַיִן אַל לֹא non,אֵינֶנּוּ non ipſe, aut non eſt,אֵינְךָ non tu,אֵינֶנִּי non ego,אֵינָהּ אֵינֶנּוּ אֵינְכֶם אֵינָמוֹ vel אֵינָם. לֹא iungitur omnibus modis: אֵין nominibus, participiis, aduerbiis, &c. ſed non præterito aut futu-

BIBLIOTECA … ROMA … EMANUELE

Pro, בְּעַד בַּעֲדוֹ בַּעַדְךָ בַּעֲדִי בַּעֲדָם בַּעַדְכֶם בַּעֲדֵנוּ : מִן : תַּחַת
בַּעֲבוּר : עַל :

Super,ſupra, עַל עָלַי עָלָיו עָלֶיךָ עָלַי עֲלֵיהֶם עֲלֵיכֶם עָלֵינוּ
עָלֶיהָ עָלַיִךְ עֲלֵיהֶן עֲלֵיכֶן : אֶל

Abſque,ſine, בְּלֹא Secundum, לְפִי כְּפִי

Sub, ſubter, ſubtus, תַּחַת תַּחְתָּיו תַּחְתֶּיךָ תַּחְתַּי תַּחְתָּם
תַּחְתֵּיהֶם תַּחְתֵּיכֶם תַּחְתֵּינוּ

Apud, iuxta, ſecus, penes, אֵצֶל אֶצְלוֹ אֶצְלְךָ אֶצְלִי אֶצְלָם
אֶצְלְכֶם אֶצְלֵנוּ אֶצְלָהּ : עַל עָלָיו

Aduerſus,contra, עַל עָלָיו עָלֶיךָ לְעֻמַּת לְנֹכַח : בְּ

Propter, בַּעֲבוּר בַּעֲבוּרוֹ בַּעֲבוּרְךָ בַּעֲבוּרִי בַּעֲבוּרָם : בִּגְלַל בִּגְלָלוֹ
בִּגְלָלְךָ : עַל : מִ : לְ : בְּ : עַל דְּבַר : לְמַעַן לְמַעֲנוֹ לְמַעַנְךָ לְמַעֲנִי

In, בְּ vel בַּ בּוֹ בְּךָ בִּי בָּם : בָּכֶם : עַל : אֶל אֶת : מִ

Inter, בֵּין בֵּינוֹ בֵּינְךָ בֵּינִי בֵּינָם בֵּינֵיהֶם בֵּינֵיכֶם בֵּינֵינוּ

Foris,foras,extra, deforis, foras, חוּץ בַּחוּץ מִחוּץ הַחוּצָה

Circa,circum, סָבִיב

Poſt, אַחַר vel אַחֲרֵי אַחֲרָיו אַחֲרֶיךָ אַחֲרַי אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵיכֶם
אַחֲרֵינוּ אַחֲרֶיהָ אַחֲרַיִךְ

Trans,vltra, עֵבֶר : הָלְאָה

Præter, זוּלָתִי לְבַד Per, בְּ בּוֹ בְּךָ

De Aduerbiis.

ADiurationis, ſiue adiurandi, aut iurandi aduerbium eſt, בְּ per, בִּי per me, בֶּאֱמֶת in veritate, חַי יְהוָה viuit Dominus.

Abiurationis,ſiue prohibitionis, אַל ne, פֶּן ne forte.

Admirationis, הֲ, vt in ה litera deſeruiente.

Cōgregationis, יַחַד יַחְדָּו יַחַד כְּאֶחָד כְּאַחַת vnà, pariter, ſimul.

Compoſita.

Compoſitorum duæ ſunt ſpecies, prior illorum quæ componuntur ex diuerſis biniánim, ſeu coniugationibus, vt מְקֻנֶּנֶת nidificas, quod eſt compoſitum ex præterito coniugationis puhál קֻנְּנַתְּ, & ex participio pihél haddaghús מְקַנֶּנֶת.

Altera, eſt illorum quæ componuntur ex diuerſis modis eiuſdem coniugationis, vt יוֹלַדְתְּ quod eſt compoſitum ex præterito fœmineo יָלַדְתְּ, & ex participio fœmineo יוֹלֶדֶת. Et ad has duas ſpecies reducuntur alia compoſita.

De parte tertia linguæ, quæ dicitur מלת חטעם, id eſt præpoſitionibus, aduerbiis, coniunctionibus, & interiectionibus, Cap. XLIII.

Tertia pars linguæ, quæ vocatur milláth hathaham, complectitur partes indeclinabiles apud Græcos & Latinos, id eſt præpoſitiones, aduerbia, coniunctiones ac interiectiones. Et harum partium quædam ſunt pronominibus affixa, quædam ſeparata. Et primùm dicendum de præpoſitionibus.

A, ab, è, ex, de, מִן מִ מֵ מִנִּי מֶנִּי אֶל אֶת בְּ

Coram, ante, eregione, נֶגֶד נֶגְדּוֹ נֶגְדְּךָ נֶגְדֵּךְ נֶגְדִּי נֶגְדָּם. Et cum literis deſeruientibus, בְּנֶגֶד כְּנֶגֶד לְנֶגֶד מִנֶּגֶד. Et ſic לִפְנֵי אֶל־פְּנֵי עַל־פְּנֵי אֶת־פְּנֵי : לְפָנָיו לְפָנֶיךָ לְפָנַי לִפְנֵיהֶם לִפְנֵיכֶם לְפָנֵינוּ. Et hæc interdum ſignificant coram & ante, נֹכַח לְעֻמַּת אֶל עַל :

Cum, עִם עִמּוֹ עִמְּךָ עִמָּךְ עִמִּי עִמָּם : אֶת אִתּוֹ אִתְּךָ אִתָּךְ אִתִּי אִתָּם אִתְּכֶם אִתָּנוּ : אֶל : עַל : בְּ

Ad אֶל אֵלָיו אֵלֶיךָ אֵלַי אֲלֵיהֶם אֲלֵיכֶם אֵלֵינוּ : עַל : אֶת :

accipi iuſſus eſt. הָלְקַח׃ הָלְקוֹחַ׃ אָקַח יָקַח

Quarta, eſt incipientium à נ, & deſinentium in ה, vt הָכָּה percuſſus eſt, aut iuſſus eſt percuti. הֻכֵּיתָ׃ הֻכָּה׃ הֻכִּים׃ הֻכֵּה׃ אֻכֶּה יֻכֶּה

Quinta, eſt incipientium à נ ſecunda geminata, vt הוּרַד à נָדַד vagari aut elõgari iuſſus eſt׃ הוּדַד הוּדַדְתָּ׃ הוּדֲדוּ׃ הוּדַד׃ אוּדַד יוּדַד

Geminata.

Geminatorum vnicam ponũt ſpeciem eorum quæ ſecundam geminant, vt הוּסַב à סָבַב, & ſic coniugatur הוּסַב הוּסַבְתָּ הוּסַבּוֹתִי׃ הוּסַבּוּ׃ הוּסַב׃ אוּסַב יוּסַב

De verbis quadratis & compoſitis, Cap. XLII.

Verborum quadratorũ, id eſt quatuor literis conſtantium, quinque ſunt ſpecies, quæ coniugantur vt pihel haddaghus. Prima eſt illorum quæ quatuor diuerſas habent literas, vt כִּרְבֵּל inuoluit.

Secunda eſt illorum quæ veniunt à geminatis prima radicali geminata, vt חִרְחֵר à חָרַר ſuccendit, סִלְסֵל à סָלַל exaltauit.

Tertia, eſt illorum quæ ſunt à verbis quorum ſecunda eſt י aut ו, prima & tertia geminatis, vt טִלְטֵל à טִיל aſportauit, vel proiecit, קִלְקֵל à קִיל vel קוּל ſuſtinuit, קַרְקַר à קִיר vaſtauit.

Quarta, eſt illorum quæ veniunt à deſinentibus in ה שִׁגְשֵׁג à שָׂגָה creuit, שִׁעֲשַׁע à שָׁעָה lætatus eſt, aut luſit.

Quinta, eſt ſecundam & tertiam geminantium, vt חֲמַרְמַר conturbauit, à חָמַר.

thêph, vt הָעֳמַד הָעֳמַדְתָּ conſtitutus fuit, vel ſtare iuſſus fuit, הָחֳרַב הָחֳרַבְתָּ הָחֳרַבְתִּי deſolatus fuit, aut deſolari iuſſus fuit. Excipitur הָחְתַּל inuolutus fuit, aut inuolui iuſſus eſt.

Quieſcentia.

At quieſcentium quinque ſunt ſpecies, nempe incipientium à י.

הוּצַק diffuſus fuit, aut diffundere iuſſus eſt. הוּצַקְתָּ

הוּצַק הוּצָקִים : הוּצַק : אֻצַּק יֻצַּק

הוּלַד natus fuit הוּלַדְתָּ

הוּדַע cognitus fuit הוּדַעְתָּ

הוּרַד depoſitus fuit הוּרַדְתָּ

Secundam habentium ו aut י.

הוּכַן paratus fuit הוּכַנְתָּ

הוּשַׁר cantatus fuit הוּשַׁרְתָּ

Deſinentium in ה,

הָגְלָה demigratus fuit, aut tranſlatus הָגְלֵיתָ

הָרְאָה oſtenſus fuit הָרְאֵתָ

הָפְנָה aſpectus fuit הָפְנֵיתָ

הָחְלָה infirmitate affectus fuit הָחְלֵיתָ

אָגְלֶה demigrabor יָגְלֶה vel אָגְלֶה יָגְלֶה

Incipientium à י, & deſinentium in א,

הוּצָא eductus fuit הוּצֵאתָ : הוּצָא הוּצִים : הוּצָא : הוּצֵה יוּצָא

Habentium ſecundam ו, & deſinentium in א, vt

הוּבָא eductus fuit הוּבֵאתָ : הוּבָא הוּבִים הוּבָא : אוּבָא יוּבָא

Defectiua.

Species quoque defectiuorum ſunt quinque. Prima incipientium à נ, vt הֻגַּשׁ iuſſus eſt accedere, הֻגַּשׁ הֻגַּשְׁתָּ

הֻגַּשְׁתִּי הֻגַּשׁ הֻגָּשִׁים : הֻגַּשׁ : הֻגַּשׁ יֻגַּשׁ

Secunda eſt incipientium à נ, & deſinentium in ן, vt הֻנְתַּן dari iuſſus fuit, הֻנְתַּתָּ : הֻנְתַּן : אֻנְתַּן & אֻתַּן יֻתַּן

Tertia, eſt incipientium à ל, vt הֻלְקַח acceptus fuit, aut

הָעָבָר נֻטַּשׁ derelictus fuit, נֻטַּשְׁתָּ

לֻקַּח acceptus fuit לֻקַּחְתָּ

נֻכָּה percuſſus fuit נֻכֵּיתָ

הַבֵּינוֹנִי נֻכֶּה נֻכִּים נֻכָּה נֻכּוֹת. F.

Geminata.

Geminatorum duæ ſunt ſpecies, prior ſecundam geminantium: altera incipientium ab ה, & deſinentium in ה, vt הָעָבָר שֻׁדַּד vaſtatus fuit שֻׁדַּדְתָּ

הָאֵיתָן אֲשֻׁדַּד יְשֻׁדַּד vel יוּשַׁד ſicut יוּעַם, obſcurabitur יוּחַן, miſericordiam conſequetur.

הָעָבָר הֹרָה. conceptus fuit. הֹרֵיתָ הַבֵּינוֹנִי הֹרֶה הֹרִים.

De hofhál perfecto quieſcente, defectiuo, & geminato, Cap. XLI.

Binián hofhál paſſiuæ ſignificantiæ, non eſt (vt dicunt nõnulli) per ſe binián, ſed reducitur ad hifhíl, & eius dicitur paſſiuum. Perfectum cõiugatur vt הָפְקַד numeratus eſt, aut numerari factus aut iuſſus eſt.

הָעָבָר הָפְקַד הָפְקַדְתָּ הָפְקַדְתִּי הָפְקְדָה הָפְקַדְתְּ. F.

הָפְקְדוּ הָפְקַדְתֶּם הָפְקַדְנוּ הָפְקַדְתֶּן. F.

הַבֵּינוֹנִי הָפְקָד הָפְקָדִים הָפְקָדָה הָפְקֶדֶת. F.

הַמָּקוֹר הָפְקֵד

הָאֵיתָן אָפְקַד יָפְקַד תָּפְקַד: נָפְקַד יָפְקְדוּ תָּפְקְדוּ

תָּפְקַד תָּפְקְדִי תָּפְקַדְנָה. F.

Vel אֻפְקַד יֻפְקַד תֻּפְקַד

Inuenitur & ה cum ſúrec, vt הֻשְׁכַּב proſtratus fuit, aut dormire factus eſt, הֻשְׁלַךְ proiectus fuit, aut proiici iuſſus eſt. Et ſi prima radicalis litera fuerit gutturalis, ה eſt cum camés lato, & prima litera ipſa cum camés cha-

muniter verbum perfectum, שָׁלַח miſſus eſt.

F. שָׁלְחָה שָׁלַחַתְּ	שָׁלַח שָׁלַחְתָּ שָׁלַחְתִּי	הֶעָבַר
F. שְׁלַחְתֶּן	שָׁלְחוּ שְׁלַחְתֶּם שָׁלַחְנוּ	
F. שׁלֵחָה שׁלְחוֹת	שׁלֵחַ שׁלְחִים	הַבֵּינוֹנִי
	שְׁלוֹחַ	הַמָּקוֹר
F. תִּשְׁלַח תִּשְׁלְחִי	אֶשְׁלַח יִשְׁלַח תִּשְׁלַח	הָאֵיתָן
F. תִּשְׁלַחְנָה vel תִּשְׁלַחְנָה	נִשְׁלַח יִשְׁלְחוּ	

Inuenitur & cum chólem & cum camés chatéph, & futurum cum chólem, vt מֹרַק terſus fuit, טֹרַף raptus fuit, זֹרַק ſparſus fuit, חֹרַב ſiccatus fuit, פֹּרַשׂ expoſitus fuit, מֹעַךְ attritus fuit, רֹעַךְ extinctus fuit, יְבֹרַךְ benedicetur, כֹּרַת præciſus fuit.

Quieſcentia.

At quieſcentium prima ſpecies eſt incipientium ab א, ſecunda à י, tertia deſinentium in א, quarta deſinentium in ה, vt

	אָסַף congregatus fuit אָסַפְתָּ אָסַפְתִּי	הֶעָבַר
	יָלַד natus fuit יָלַדְתָּ יָלַדְתִּי	
	קָרָא vocatus fuit קָרָאתָ קָרָאתִי	
	גָּלָה reuelatus fuit גָּלִיתָ גָּלִיתִי	
	vel זָרָה זָרִיתָ ſparſus fuit	
F. גֹּלָה גֹּלוֹת	גֹּלֶה גֹּלִים	הַבֵּינוֹנִי
	vel זֹרֶה ſparſus זֹרִים ſparſi	
	אֶגְלֶה יִגְלֶה	הָאֵיתָן

Defectiua.

Porrò defectiuorum tres ſunt ſpecies, incipientium videlicet à נ, incipientium à ל, incipientium à נ & deſinentium in ה, vt

De tribus ſpeciebus defectiuorum, & tribus ſpeciebus geminatorum, Cap. xxxix.

Defectiuorum tres ſunt ſpecies. Prima eſt incipientium à נ, vt הִתְנַקֵּם vindicauit ſe, &c. & cōiugatur vt perfectum. Futurum אֶתְנַקֵּם, &c. & יִתְנֶחָם pœnitentia ducetur, & יִתְנַגַּח cornupetetur.

Secunda, eſt incipientium à ל, vt הִתְלַקַּח aſſumptus eſt, & coniugatur vt perfectum.

Tertia, eſt incipientium à נ, & deſinentium in א, vt הִתְנַבֵּא vaticinatus eſt, prophetauit.

הֶעָבָר הִתְנַבֵּא הִתְנַבֵּאתָ הַבֵּינוֹנִי מִתְנַבֵּא מִתְנַבְּאִים
הַמָּקוֹר הִתְנַבֵּא vel הִתְנַבֹּת הַצִּוּוּי הִתְנַבֵּא
הָאֵיתָן אֶתְנַבֵּא יִתְנַבֵּא

Geminata.

Geminatorum prima ſpecies eſt ſecundam geminantium, quæ coniugātur vt perfecta, vt הִתְהַלֵּל הִתְהַלַּלְתָּ iactauit ſe, &c. Et cum cholém הִתְגּוֹלֵל inuoluit ſe, אֶתְגּוֹלֵל: לְהִתְגּוֹלֵל: מִתְגּוֹלֵל. Et ſic הִשְׁתּוֹלֵל ſpoliauit ſe, הִתְרוֹנֵן laudauit ſe, הִשְׁתּוֹנֵן acuit ſe.

Secunda, eſt tertia quieſcentium, quæ potius eſt geminatorum.

Tertia eſt geminantium primā, tertia exiſtente ה, vt הִתְרַדָּה inceſſit, &c. & cōiugatur vt quarta quieſcentiū.

De puhál perfecto, & quatuor ſpeciebus quieſcentium, & tribus defectiuorum, & duabus geminatorum, Cap. xl.

Binián puhál, quod quidam putant non eſſe binián per ſe, eſt paſſiuæ ſignificationis, & propterea caret imperatiuo. Coniugatur autē ad hunc modum com-

הַמָּקוֹר הִתְחַבֵּא

הַצִּוּוּי הִתְחַבֵּא הִתְחַבְּאוּ — הִתְחַבְּאִי הִתְחַבֶּאנָה F.

הָאֵיתָן אֶתְחַבֵּא יִתְחַבֵּא תִּתְחַבֵּא — תִּתְחַבֵּא תִּתְחַבְּאִי F.

נִתְחַבֵּא יִתְחַבְּאוּ תִּתְחַבְּאוּ — תִּתְחַבֶּאנָה F.

Sexta, eſt deſinentium in ה, vt הִתְגַּלָּה reuelatus eſt, apparuit.

הֶעָבָר הִתְגַּלָּה הִתְגַּלִּית הִתְגַּלֵּיתִי vel הִתְגַּלִּיתִי

הִתְגַּלְּתָה הִתְגַּלֵּית F.

הִתְגַּלּוּ הִתְגַּלֵּיתֶם הִתְגַּלִּינוּ — הִתְגַּלֵּיתֶן F.

הַבֵּינוֹנִי מִתְגַּלֶּה מִתְגַּלִּים — מִתְגַּלָּה מִתְגַּלּוֹת F.

הַמָּקוֹר הִתְגַּלֵּה vel הִתְגַּלּוֹת

הַצִּוּוּי הִתְגַּלֵּה vel הִתְגַּל הִתְגַּלּוּ — הִתְגַּלִּי הִתְגַּלֶּינָה F.

הָאֵיתָן אֶתְגַּלֶּה יִתְגַּלֶּה תִּתְגַּלֶּה — תִּתְגַּלֶּה תִּתְגַּלִּי F.

נִתְגַּלֶּה יִתְגַּלּוּ תִּתְגַּלּוּ — תִּתְגַּלֶּינָה F.

Vel אֶתְגַּל יִתְגַּל תִּתְגַּל נִתְגַּל

Septima, eſt deſinentium in ה geminatum, cuius ה radicale mutatur in ו motum cum puncto, vt à שָׁחָה fit שְׁחַוָּה, à quo fit הִשְׁתַּחֲוָה incuruauit ſe, id eſt adorauit.

הֶעָבָר הִשְׁתַּחֲוָה הִשְׁתַּחֲוִיתָ הִשְׁתַּחֲוִיתִי

הִשְׁתַּחֲוְתָה הִשְׁתַּחֲוִית F.

הִשְׁתַּחֲווּ הִשְׁתַּחֲוִיתֶם הִשְׁתַּחֲוִינוּ — הִשְׁתַּחֲוִיתֶן F.

הַבֵּינוֹנִי מִשְׁתַּחֲוֶה מִשְׁתַּחֲוִים — מִשְׁתַּחֲוָה מִשְׁתַּחֲווֹת F.

הַמָּקוֹר הִשְׁתַּחֲוֵה vel הִשְׁתַּחֲווֹת

הַצִּוּוּי הִשְׁתַּחֲוֵה הִשְׁתַּחֲווּ — הִשְׁתַּחֲוִי הִשְׁתַּחֲוֶינָה F.

הָאֵיתָן אֶשְׁתַּחֲוֶה יִשְׁתַּחֲוֶה vel יִשְׁתַּחוּ — תִּשְׁתַּחֲוֶה F.

תִּשְׁתַּחֲוֶה vel תִּשְׁתַּחוּ — תִּשְׁתַּחֲוִי F.

נִשְׁתַּחֲוֶה יִשְׁתַּחֲווּ תִּשְׁתַּחֲווּ — תִּשְׁתַּחֲוֶינָה F.

Imperatiuum הִתְוַדַּע. Futurum אֶתְוַדַּע יִתְוַדַּע. Et ſic הִתְיַצֵּב, vel הִתְיַצַּב ſtetit, &c. & futurum אֶתְיַצֵּב יִתְיַצֵּב.

Tertia, eſt eorum quæ veniunt à verbis quorum ſecunda (quæ eſt ו) quieſcit, vt הִתְכּוֹנֵן ſtabilitus fuit, à כון quæ nõnulli dicũt eſſe geminata, quæ ita coniugantur,

הֶעָבָר הִתְכּוֹנֵן vel הִתְכּוֹנֵן הִתְכּוֹנַנְתָּ הִתְכּוֹנַנְתִּי
הִתְכּוֹנְנָה הִתְכּוֹנַנְתְּ
הִתְכּוֹנְנוּ הִתְכּוֹנַנְתֶּם הִתְכּוֹנַנּוּ vel הִתְכּוֹנַנְנוּ
הִתְכּוֹנַנְתֶּן .F

הַבֵּינוֹנִי מִתְכּוֹנֵן מִתְכּוֹנְנִים מִתְכּוֹנְנָה מִתְכּוֹנְנוֹת .F
הַמָּקוֹר הִתְכּוֹנֵן
הַצִּוּוּי הִתְכּוֹנֵן הִתְכּוֹנְנוּ הִתְכּוֹנְנִי הִתְכּוֹנַנָּה .F
הֶעָתִיד אֶתְכּוֹנֵן יִתְכּוֹנֵן תִּתְכּוֹנֵן תִּתְכּוֹנֵן תִּתְכּוֹנְנִי .F
נִתְכּוֹנֵן יִתְכּוֹנְנוּ תִּתְכּוֹנְנוּ תִּתְכּוֹנַנָּה .F

Quarta eſt incipientium à י, & deſinentium in ה, vt הִתְוַדָּה confeſſus eſt, à יָדָה.

הֶעָבָר הִתְוַדָּה הִתְוַדִּיתָ הִתְוַדֵּיתִי הִתְוַדְּתָה הִתְוַדִּית .F
הִתְוַדּוּ הִתְוַדִּיתֶם הִתְוַדֵּנוּ הִתְוַדִּיתֶן .F
הַבֵּינוֹנִי מִתְוַדֶּה מִתְוַדִּים מִתְוַדָּה מִתְוַדּוֹת .F
הַמָּקוֹר הִתְוַדֵּה
הַצִּוּוּי הִתְוַדֵּה הִתְוַדּוּ הִתְוַדִּי הִתְוַדֶּינָה
הֶעָתִיד אֶתְוַדֶּה יִתְוַדֶּה תִּתְוַדֶּה תִּתְוַדֶּה תִּתְוַדִּי .F
נִתְוַדֶּה יִתְוַדּוּ תִּתְוַדּוּ תִּתְוַדֶּינָה .F

Quinta eſt deſinentium in א, vt הִתְחַבֵּא abſcondit ſe, latuit.

הֶעָבָר הִתְחַבֵּא הִתְחַבֵּאתָ הִתְחַבֵּאתִי הִתְחַבְּאָה הִתְחַבֵּאת .F
הִתְחַבְּאוּ הִתְחַבֵּאתֶם הִתְחַבֵּאנוּ הִתְחַבֵּאתֶן .F
הַבֵּינוֹנִי מִתְחַבֵּא מִתְחַבְּאִים מִתְחַבְּאָה מִתְחַבְּאוֹת .F

העבר	התגדל התגדלת התגדלתי	התגדלה התגדלת. F.
	התגדלו התגדלתם התגדלנו	התגדלתן. F.
הבינוני	מתגדל מתגדלים	מתגדלה vel מתגדלת מתגדלות. F.
המקור	התגדל vel התגדל	
הצווי	התגדל התגדלו	התגדלי התגדלנה. F.
האיתן	אתגדל יתגדל תתגדל	תתגדל תתגדלי. F.
	נתגדל יתגדלו תתגדלו	תתגדלנה. F.

Præteritum התגדל magnificatus fuit, aut magnificauit ſe, &c. Secunda litera radicalis in hac coniugatione (vt in pihél) dagheſſatur, niſi fuerit ר, aut litera gutturalis. ת quoque coniugationis formatiuum præcedit primam literam radicalem, niſi fuerit ס, aut ש, quia tunc poſtponitur vt הסתתר abſcondit ſe, השתמר cauit ſibi. Et ſi fuerit צ vice ת, poſtponitur ט, vt הצטדק iuſtificauit ſe. Et ſi fuerit ז vice ת, poſtponitur ד, vt הזדמן parauit. Si verò ſecunda & tertia fuerit ט, & ש prima, ת ſuum tenet locum, vt התשוטט explorauit. Præteritum etiam variatur propter א, & ע, & ר, vt התפאר glorIatus eſt, התגעש mouit ſe, התברך benedixit ſe. prima enim radicalis litera eſt cum camés: & ſic in participio, macór, imperatiuo, & futuro.

De ſeptem ſpeciebus verborum quieſcentium hithpaál, Cap. XXXVIII.

Quieſcentium verò ſeptem ſunt ſpecies: Prima eſt incipientium ab א, vt התאזר vel התאזר accinxit ſe, aut accinctus fuit, &c. vt perfectum.

Secunda, eſt incipiētium à י, vt התודע cognitus fuit, aut cognouit ſe. Participium מתודע, &c. Macór, התודע.

Sexta, eſt incipiĕtium à י, quæ coniugatur vt primæ defectiuorum, vt נצב ſtetit, נצבתי נצבת נצב, à יצב.

De duabus ſpeciebus geminatorum nifhal, Cap. XXXVI.

Poſtremò ſunt geminatorum duæ ſpecies, prior ſic coniugatur,

העבר	נתם נתמת נתמתי	נתמה נתמות F.
	נתמו נתמתם נתמנו	נתמתן F.

נתם defecit, conſumptus eſt, perfectus eſt, à תמם vel נחת, vt נחל à חלל pollutus eſt, נחת à חתת contritus eſt. Vel נתם vt נמס à מסס diſſoluit ſe, נקל à קלל leuis fuit, contemptus eſt. Vel נתם vt נקט ſuccisus eſt, נמג defluxit.

הבינוני	נתם נתמים	נתמה נתמות F.
המקור	התם vel התם	
הצווי	התם vel התם התמו	התמי התמנה F.
האיתן	אתם יתם תתם : נתם יתמו תתמו	
	תתם תתמי	תתמנה F.

Vel אתם vt אכף curuabor, aut curuabo me: vel אחת יחת paucbo, pauebit, aut terrebor, terrebitur, cum ſeri propter literam gutturalem.

Altera, eſt incipientium ab ה, & deſinentium in ה, vt נהיה נהיית fuit, factus eſt, contritus eſt, ab היה.

De coniugatione hithpahál, & primò de coniugatione perfectorum, Cap. XXXVII.

Coniugatio hithpahál eſt intranſitiua vt nifhál, ſed in hac coniugatione verba ſignificant vehementiam aut frequentiam, & interdum actum exiſtentem in ore aut opinione tantum.

הָאֵיתָן אֶנָּגֵשׁ vel אֶנָּגֶשׁ vel אִנָּגְשָׁה יִנָּגֵשׁ תִּנָּגֵשׁ : נִנָּגֵשׁ יִנָּגְשׁוּ
תִּנָּגְשׁוּ · תִּנָּגֵשׁ תִּנָּגְשִׁי תִּנָּגַשְׁנָה F.

Vel cum cholem, vt יִמֹּל circuncidetur.

Secunda, eſt incipientium à ל, vt נִלְקַח captus fuit, נִלְקַחְתָּ captus fuiſti, &c. & coniugatur vt perfectum.

Tertia, eſt incipientium à נ, & deſinentium in א, vt נִשָּׂא eleuauit ſe, aut eleuatus fuit, נִשֵּׂאתָ. cætera tempora vt perfecta.

Quarta, eſt incipientium à נ, & deſinentium in ה, vt נִטָּה inclinatus eſt, ſiue inclinauit ſe.

הָעָבָר נִטָּה נִטֵּיתָ נִטֵּיתִי נִטְּתָה נִטֵּית
נִטּוּ vel נִטָּיוּ נִטֵּיתֶם נִטֵּינוּ נִטֵּיתֶן F.
הַבֵּינוֹנִי נִטֶּה נִטִּים נִטָּה נִטּוֹת F.
הַמָּקוֹר הִנָּטֵה vel הִנָּטוֹת
הַצִּוּוּי הִנָּטֵיה vel הִנָּט הִנָּטוּ הִנָּטִי הִנָּטֶינָה
הָאֵיתָן אֶנָּטֶה יִנָּטֶה תִּנָּטֶה : נִנָּטֶה יִנָּטוּ תִּנָּטוּ
תִּנָּטֶה תִּנָּטִי תִּנָּטֶינָה F.
Vel אֶנָּט יִנָּט תִּנָּט

Quinta, eſt incipientium à נ, & deſinentium in נ, vt נִתַּן Datus eſt, dedit ſe,

הָעָבָר נִתַּן נִתַּתָּ נִתַּתִּי נִתְּנָה נִתַּתְּ
נִתְּנוּ נִתַּתֶּם נִתַּנְנוּ vel נִתַּנּוּ · נִתַּתֶּן F.
הַבֵּינוֹנִי נִתָּן נִתָּנִים
נִתָּנָה vel נִתֶּנֶת נִתָּנוֹת F.
הַמָּקוֹר הִנָּתֵן vel הִנָּתוֹן
הַצִּוּוּי הִנָּתֵן הִנָּתְנוּ הִנָּתְנִי הִנָּתֵנָּה F.
הָאֵיתָן אֶנָּתֵן יִנָּתֵן תִּנָּתֵן : נִנָּתֵן יִנָּתְנוּ תִּנָּתְנוּ
תִּנָּתֵן תִּנָּתְנִי תִּנָּתֵנָּה F.

הֶעָבָר	נוֹרָא נוֹרֵאתָ נוֹרֵאתִי	נוֹרְאָה נוֹרֵאת .F
	נוֹרְאוּ נוֹרֵאתֶם נוֹרֵאנוּ	נוֹרֵאתֶן .F
הַבֵּינוֹנִי	נוֹרָא נוֹרְאִים	נוֹרְאָה נוֹרְאוֹת .F
הַמָּקוֹר	הִוָּרֵא	
הַצִּוּוּי	הִוָּרֵא הִוָּרְאוּ	הִוָּרְאִי הִוָּרֶאנָה .F
הָאֵיתָן	אִוָּרֵא יִוָּרֵא תִּוָּרֵא נִוָּרֵא יִוָּרְאוּ תִּוָּרְאוּ	
	תִּוָּרֵא תִּוָּרְאִי	תִּוָּרֶאנָה .F

Septima, eſt incipientium à י, & deſinentium in ה, vt נוֹרָה proiecit ſe, aut proiectus eſt, à יָרָא: & ſic coniugantur,

הֶעָבָר	נוֹרָה נוֹרֵי נוֹרֵיתִי	נוֹרְתָה נוֹרֵית .F
	נוֹרוּ נוֹרֵיתֶם נוֹרֵינוּ	נוֹרֵיתֶן .F
הַבֵּינוֹנִי	נוֹרֶה נוֹרִים	נוֹרָה נוֹרוֹת .F
הַמָּקוֹר	הִוָּרֵה vel הִוָּרוֹת	
הַצִּוּוּי	הִוָּרֵה הִוָּרוּ	הִוָּרִי הִוָּרֶינָה .F
הָאֵיתָן	אִוָּרֶה יִוָּרֶה תִּוָּרֶה נִוָּרֶה יִוָּרוּ תִּוָּרוּ	
	תִּוָּרֶה תִּוָּרִי	תִּוָּרֶינָה .F

De ſex ſpeciebus verborum defectiuorum nifhál, Cap. x x x v.

Defectiuorum verò ſex ſunt ſpecies, quarum prima eſt incipientium à נ, vt נִגַּשׁ acceſſit.

הֶעָבָר	נִגַּשׁ נִגַּשְׁתָּ נִגַּשְׁתִּי	נִגְּשָׁה נִגַּשְׁתְּ .F
	נִגְּשׁוּ נִגַּשְׁתֶּם נִגַּשְׁנוּ	נִגַּשְׁתֶּן .F
הַבֵּינוֹנִי	נִגָּשׁ	נִגָּשִׁים
	נִגָּשָׁה vel נִגֶּשֶׁת	נִגָּשׁוֹת .F
הַמָּקוֹר	הִנָּגֵשׁ vel נִגּשׁ	
הַצִּוּוּי	הִנָּגֵשׁ הִנָּגְשׁוּ	
	הִנָּגְשִׁי הִנָּגַשְׁנָה	

Et cum litera gutturali אֵאוֹר illuminabor, aut luceſcam, יֵאוֹר illuminabitur, aut luceſcet.

Quarta, eſt deſinētiū in ה, vt נִגְלָה viſus eſt, apparuit.

הָעָבָר נִגְלָה נִגְלֵית נִגְלֵיתִי vel נִגְלֵיתִי נִגְלֵתָה נִגְלֵית F.
נִגְלוּ נִגְלֵיתֶם נִגְלֵינוּ נִגְלֵיתֶן F.
הַבֵּינוֹנִי נִגְלֶה נִגְלִים נִגְלָה נִגְלוֹת F.
הַמָּקוֹר הִגָּלֵה vel הִגָּלוֹת vel הִגָּלֹה Et perfectum נִגְלוֹת
הַצִּוּוּי הִגָּלֵה הִגָּלוּ הִגָּלִי הִגָּלֶינָה F.
הָאֵיתָן אֶגָּלֶה יִגָּלֶה תִּגָּלֶה: נִגָּלֶה יִגָּלוּ תִּגָּלוּ
תִּגָּלֶה תִּגָּלִי תִּגָּלֶינָה F.

Et cum literis gutturalibus, vt נֶחֱלָה ægrotauit, נַעֲנָה afflictus eſt, נַעֲלָה receſſit, נַעֲשָׂה factus, נַעֲשִׂים facti, נֶחֱרָה excandeſcens, נֶחֱרִים excandeſcentes, לְהֵעָשׂוֹת vt fiant, יֵעָשֶׂה fiet, יֵרָאֶה vel יֵרָח videbitur, יִמַּח delebitur, יִדַּח impelletur.

Quinta, eſt deſinentium in א, vt נִמְצָא Inuentus eſt.

הָעָבָר נִמְצָא נִמְצֵאת נִמְצֵאתִי
נִמְצְאָה vel נִמְצֵאתָה נִמְצֵאת F.
נִמְצְאוּ נִמְצֵאתֶם נִמְצֵאנוּ נִמְצֵאתֶן F.
הַבֵּינוֹנִי נִמְצָא נִמְצָאִים
נִמְצָאָה vel נִמְצֵאת נִמְצָאוֹת F.
הַמָּקוֹר הִמָּצֵא
הַצִּוּוּי הִמָּצֵא הִמָּצְאוּ הִמָּצְאִי הִמָּצֶאנָה F.
הָאֵיתָן אִמָּצֵא vel אִמָּצְאָה יִמָּצֵא תִּמָּצֵא תִּמָּצֵא תִּמָּצְאִי F.
נִמָּצֵא יִמָּצְאוּ תִּמָּצְאוּ תִּמָּצֶאנָה F.

Et cum literis gutturalibus, cum patháh, &c. נַחְבָּא latuit, נַחְבָּאִים latentes.

Sexta, eſt incipientium à י, & deſinētium in א, vt נוֹרָא timuit, aut territus fuit, à יָרֵא.

turali,vt יִגָּרַע minuetur,יִשָּׁכַח obliuioni tradetur,יִוָּרַע ſeretur,יִשָּׁמַע audietur.

De ſeptem ſpeciebus verborum quieſcentium in nifhal, Cap.xxxIIII.

Sunt autem ſeptem ſpecies verborum quieſcentium in hac coniugatione,quarum prima eſt incipientium ab א,vt נֶאֱסַף aggregatus eſt,aut defecit.

הֶעָבָר נֶאֱסַף נֶאֶסְפַתְּ הַבֵּינוֹנִי נֶאֱסָף

הַמָּקוֹר הֵאָסוֹף vel הֵאָסֵף הָאֵיתָן אֵאָסֵף יֵאָסֵף & ita reſiduũ.

Secunda eſt incipientium à י,loco cuius ponitur ו,vt

הֶעָבָר נוֹדַע נוֹדַעְתָּ הַבֵּינוֹנִי נוֹדָע

הַמָּקוֹר הִוָּדַע הַצִּוּוּי הִוָּדַע

הָאֵיתָן אִוָּדַע יִוָּדַע תִּוָּדַע נִוָּדַע & ita reſiduum.

Vel cum chiríc אִוָּדַע יִוָּדַע תִּוָּדַע נִוָּדַע &c.Præteritum נוֹדַע notus aut cognitus fuit,à יָדַע.

Tertia,eſt quorum ſecunda radicalis litera eſt ו, aut י,vt נָבוֹן à בִּין quod eſt intelligere:& נָכוֹן parauit ſe,aut paratus fuit,à כּוּן quod eſt firmare, præparare:quæ ſic coniugantur communiter:

הֶעָבָר נָכוֹן vel נָכוּן vt נָרוּץ vel נָכוֹן vt נָעוֹר נְכוֹנֹתָ נְכוֹנֹתִי

vel נְכוּנֹתִי vt נְפוּגֹתִי נָכוֹנָה נְכוֹנֹת. F.

נָכוֹנוּ נְכוּנֹתֶם נְכוּנֹנוּ נְכוּנֹתֶן. F.

הַבֵּינוֹנִי נָכוֹן נְכוֹן Et in regimine נְכוֹנָה. F.

נְכוֹנִים vel נְכוּנִים vt נְבוּכִים נְכוֹנוֹת. F.

הַמָּקוֹר הִכּוֹן vel הִכּוֹן vt הִדּוֹשׁ

הַצִּוּוּי הִכּוֹן הִכּוֹנוּ הִכּוֹנִי הִכּוֹנֶנָה. F.

הָאֵיתָן אֶכּוֹן יִכּוֹן תִּכּוֹן נִכּוֹן יִכּוֹנוּ תִּכּוֹנוּ

תִּכּוֹן תִּכּוֹנִי תִּכּוֹנֶנָה. F.

Coniugatio nifhál actiua intranſitiua, & interdum impersonalis aut paſſiuæ vocis, habet verba perfecta, quieſcentia, defectiua, & geminata. Perfecta coniugantur vt נִפְקַד, defuit aut defecit.

הָעָבָר נִפְקַד נִפְקַדְתָּ נִפְקַדְתִּי נִפְקְדָה נִפְקַדְתְּ F.
נִפְקְדוּ נִפְקַדְתֶּם נִפְקַדְנוּ נִפְקַדְתֶּן F.

Et ſi prima radicalis litera fuerit gutturalis litera, נ eſt cum ſeghól, & ſequens cum chathéph ſeghól, vt נֶאֱנַח ingemuit, נֶהֱלַךְ ambulauit, נֶחֱשַׁב æſtimatus eſt, aut æſtimauit ſe, נֶעֱלַם exultauit.

הַבֵּינוֹנִי נִפְקָד נִפְקָדִים נִפְקָדָה vel נִפְקֶדֶת נִפְקָדוֹת F.

Participium eſt cum camés, ad differentiam præteriti: ſed in regimine genitiui eſt cum pathách.

Macór perfectum cum נ, נִפְקֹד deficiendo, vt נִלְחֹם pugnando, vel pugnare, נִשְׁאֹל petẽdo, vel petere. Vel הִפָּקֵד deficiendo, פ cum daghés ob defectum נ, & ſic in macór, בְּהִפָּקֵד כְּהִפָּקֵד לְהִפָּקֵד מֵהִפָּקֵד, & futuro. Vel הִפָּקֹד deficiendo, cum chólem, vt הִנָּתוֹן dando. Vel בְּפָקֵד quum deficeret, ſine ה, vt בְּעָטֵף quum deficeret. Et ſequente litera gutturali ה, eſt cum ſerí, vt הֵאָכֵל comedẽdo. Et ſic in imperatiuo, vt הֵאָנַח ingemiſce. Et in plurali, הִפָּקְדוּ deficite. Et perfectum נִקְבְּצוּ congregamini, Ioel. 3.

הַצִּוּוּי הִפָּקֵד הִפָּקְדוּ הִפָּקְדִי הִפָּקַדְנָה F.
הֶעָתִיד אֶפָּקֵד vel אִפָּקֵד יִפָּקֵד תִּפָּקֵד תִּפָּקֵד תִּפָּקְדִי F.
נִפָּקֵד יִפָּקְדוּ תִּפָּקְדוּ תִּפָּקַדְנָה F.

Et cum literis gutturalibus, & ר, vt תֵּחָרֵם deſtruetur, יֵעָדֵר fodietur, יֵרָדֵם ſoporabitur. Et tertia exiſtente gut-

Quarta, eſt quorum ſecunda eſt ו aut י, prima & tertia iiſdem exiſtentibus, vt הֵשִׂישׂ à שׂוּשׂ gauiſus eſt: מֵשִׂישׂ gaudens: הָשִׂישׂ gaudere: הָשֵׂשׂ vel שִׂישׂ pro הָשֵׂשׂ gaude, שִׂישׂוּ pro הָשִׂישׂוּ gaudete: שִׂישִׂי pro הָשִׂישִׂי gaude mulier. אָשִׂישׂ gaudebo, יָשִׂישׂ gaudebit. Et ſic הֵצִיץ à צִיץ floruit, מֵצִיץ florens, הָצִיץ flore, אָצִיץ florebo.

De coniugatione pohél, Cap. XXXII.

Coniugatio pohél vocatur הַכָּבֵד grauis, & הַנּוֹסָף aucta, & הַמְרֻבָּע quadrata, id eſt quatuor conſtans literis, tribus videlicet radicalibus, & vna coniugationis formatiua, id eſt ו: & eſt communiter tráſitiua in tertium, vt hifhíl. Pauciſſima inueniuntur perfecta: communiter fiunt à verbis quorum ſecunda radicalis litera eſt ו aut י, & coniugantur vt שׁוֹפֵט Iudicauit, aut iudicare fecit.

הֶעָבָר	שׁוֹפֵט vel שׁוֹפֵט שׁוֹפַטְתָּ שׁוֹפַטְתִּי	
	שׁוֹפְטָה	שׁוֹפַטְתְּ F.
	שׁוֹפְטוּ שׁוֹפַטְתֶּם שׁוֹפַטְנוּ	שׁוֹפַטְתֶּן F.
הַבֵּינוֹנִי	מְשׁוֹפֵט מְשׁוֹפְטִים	מְשׁוֹפְטָה מְשׁוֹפְטוֹת F.
הַפָּעוּל	מְשׁוֹפָט מְשׁוֹפָטִים	מְשׁוֹפֶטֶת מְשׁוֹפָטוֹת F.
הַמָּקוֹר	שׁוֹפֵט	
הַצִּוּוּי	שׁוֹפֵט שׁוֹפְטוּ	שׁוֹפְטִי שׁוֹפֵטְנָה F.
הָאֵיתָן	אֲשׁוֹפֵט יְשׁוֹפֵט תְּשׁוֹפֵט	תְּשׁוֹפֵט תְּשׁוֹפְטִי F.
	נְשׁוֹפֵט יְשׁוֹפְטוּ תְּשׁוֹפְטוּ	תְּשׁוֹפֵטְנָה F.

Et ſic כּוֹנֵן כּוֹנַנְתָּ parauit, firmauit, aut parare vel firmare fecit, à כּוּן, vel כָּנַן verbo geminato, vt aliis placet. Et רוֹמֵם vel רוֹמַם exaltauit, aut exaltare fecit: à רוּם vel רָמַם.

eſt geminatium ſecundam literam radicalem, vt הֵתַם perfecit, aut perficere fecit, à תָּמַם, quod ad hunc coniugatur modum:

הֶעָבָר הֵתַם הֲתִמּוֹתָ הֲתִמּוֹתִי vt הֲחִלּוֹתִי
הֵתַמָּה הֲתִמּוֹת F.
הֵתַמּוּ vel הֵתַמּוּ vt הֵחַלּוּ הֲתִמּוֹתֶם הֲתִמּוֹנוּ הֲתִמּוֹתֶן F.
הַבֵּינוֹנִי מֵתֵם vel מֵתֵם מְתִמִּים מְתִמָּה מְתִמּוֹת F.
הַפָּעוּל מוּתָם מוּתַמִּים מוּתַמָּה מוּתַמּוֹת F.
הַמָּקוֹר הָתֵם vel הָתֵם vt לְהָרֵק pro לְהָרֵק
הַצִּוּוּי הָתֵם הָתֵמּוּ הָתֵמִּי הֲתִמֶּנָה F.
הָאִיתָן אָתֵם יָתֵם תָּתֵם תָּתֵם תְּתַמִּי F.
נָתֵם יָתֵמּוּ תָּתֵמּוּ תְּתִמֶּנָה vel תְּתַמָּה F.
Cum daghés, אַתֵּם יַתֵּם תַּתֵּם נַתֵּם יַתְּמוּ תַּתְּמוּ
Cum chiric, אָתִים יָתִים vt אָשִׁים יָשִׁים תָּשִׁים

Et cum ו longa existente dictione, prima radicalis litera eſt cum ſeghól, vt Iiób 38, וַיָּסֶךְ Et tegere fecit oſtiis mare. Et hannác loco daghés, vt Pſal. 18, אֲרִיקֵם euacuabo eos.

Secunda, eſt incipientium à י ſecunda geminata, vt הֵילִל vlulauit, vlulare fecit, à יָלַל.

הֶעָבָר הֵילִל הַבֵּינוֹנִי מֵילִל
הַמָּקוֹר הֵילֵל הַצִּוּוּי הֵילֵל הֵילִילוּ הֵילִילִי F. הֵילֵלְנָה
הָאִיתָן אֵילִילָה vel אֵילִיל יְיֵלִיל תְּיֵלִיל: נְיֵלִיל יְיֵלִילוּ תְּיֵלִילוּ

Tertia, eſt quorum prima & tertia eſt eadem litera, vt הִשְׁרִישׁ radicare, aut eradicare fecit. Et coniugatur vt perfectum.

הֶעָבָר הִשְׁרִישׁ הַבֵּינוֹנִי מַשְׁרִישׁ
הַמָּקוֹר הַשְׁרִישׁ vel הַשְׁרֵשׁ הָאִיתָן אַשְׁרִישׁ

נַגִּיד יַגִּידוּ תַּגִּידוּ תַּגֵּדְנָה F.

אַגֵּד יַגֵּד תַּגֵּד נַגֵּד Vel

Secunda, eſt incipientium à נ, & deſinentium in ה, vt הִכָּה percuſſit, percutere fecit, à נָכָה, quæ coniugatur hoc pacto,

הֶעָבָר הִכָּה הִכִּיתָ vel הִכֵּיתָ הִכִּיתִי vel הִכֵּיתִי

הִכְּתָה הִכִּית F.

הִכּוּ הִכִּיתֶם הִכִּינוּ הִכִּיתֶן F.

הַבֵּינוֹנִי מַכֶּה מַכִּים מַכָּה מַכּוֹת F.

הַפָּעוּל מֻכֶּה מֻכִּים מֻכָּה מֻכּוֹת F.

הַמָּקוֹר הַכֵּה vel הַכּוֹת בְּהַכּוֹת כְּהַכּוֹת לְהַכּוֹת מֵהַכּוֹת

הַצִּוּוּי הַכֵּה vel הַךְ הַכּוּ הַכִּי הַכֶּינָה F.

הָאֵיתָן אַכֶּה יַכֶּה תַּכֶּה נַכֶּה יַכּוּ תַּכּוּ

תַּכֶּה תַּכִּי תַּכֶּינָה F.

אַךְ יַךְ תַּךְ נַךְ Vel

Tertia, eſt incipientium à נ, & deſinentium in א, vt הִשָּׂא tulit, ſuſtinuit, eleuauit, aut eleuare fecit, à נָשָׂא.

הֶעָבָר הִשִּׂיא הִשֵּׂאתָ הִשֵּׂאתִי הִשִּׂיאָה הִשֵּׂאת F.

הִשִּׂיאוּ הִשֵּׂאתֶם הִשֵּׂאנוּ הִשֵּׂאתֶן F.

הַבֵּינוֹנִי מַשִּׂיא מַשִּׂיאִים מַשִּׂיאָה מַשִּׂיאוֹת F.

הַפָּעוּל מֻשָּׂא מֻשָּׂאִים מֻשָּׂאָה מֻשָּׂאוֹת F.

הַמָּקוֹר הַשִּׂיא vel הַשָּׂא vel הַשְּׂאוֹת

הַצִּוּוּי הַשִּׂיא הַשִּׂיאוּ הַשִּׂיאִי הַשֵּׂאנָה F.

הָאֵיתָן אַשִּׂיא יַשִּׂיא תַּשִּׂיא נַשִּׂיא יַשִּׂיאוּ תַּשִּׂיאוּ

תַּשִּׂיא תַּשִּׂיאִי תַּשֵּׂאנָה F.

De quatuor ſpeciebus verborum geminatorum, Cap. xxxi.

Geminatorum verò ſpecies ſunt quatuor. Prima,

הַבֵּינוֹנִי מֵבִיא מְבִיאִים מְבִיאָה מְבִיאוֹת F.
הַפָּעוּל מוּבָא מוּבָאִים מוּבָאָה מוּבָאוֹת F.
הַמָּקוֹר הָבִיא
בְּהָבִיא כְּהָבִיא לְהָבִיא מֵהָבִיא
הַצִּוּוּי הָבִיא הָבִיאוּ הָבִיאִי הֲבִיאֶנָה F.
הָאִיתָן אָבִיא יָבִיא תָּבִיא נָבִיא יָבִיאוּ תָּבִיאוּ
תָּבִיא תָּבִיאִי תְּבִיאֶנָה F.

Decima eſt deſinentium in ה, ſecunda exiſtente י, vt הֶחֱיָה viuificauit, viuere fecit, à חָיָה & ſic coniugatur:

הֶעָבָר הֶחֱיָה הֶחֱיֵית הֶחֱיֵיתִי הֶחֱיֵיתָה הֶחֱיֵית F.
הֶחֱיוּ הֶחֱיֵיתֶם הֶחֱיֵינוּ הֶחֱיֵיתֶן F.
הַבֵּינוֹנִי מַחֲיֶה מַחֲיִים מַחֲיָה מַחֲיוֹת F.
הַמָּקוֹר הַחֲיֵה vel הַחֲיוֹת
בְּהַחֲיוֹת כְּהַחֲיוֹת לְהַחֲיוֹת מֵהַחֲיוֹת
הַצִּוּוּי הַחֲיֵה הַחֲיוּ הַחֲיִי הַחֲיֶינָה F.
הָאִיתָן אַחֲיֶה יַחֲיֶה תַּחֲיֶה ׃ נַחֲיֶה יַחֲיוּ תַּחֲיוּ
תַּחֲיֶה תַּחֲיִי תַּחֲיֶינָה F.

De tribus ſpeciebus verborum defectiuorum, Cap. x x x.

At defectiuorum verborum tres ſunt ſpecies. Prima eſt incipientiũ à נ, vt הִגִּיד nuntiauit, nuntiare fecit, à נָגַד.

הֶעָבָר הִגִּיד הִגַּדְתָּ הִגַּדְתִּי הִגִּידָה הִגַּדְתְּ F.
הִגִּידוּ הִגַּדְתֶּם הִגַּדְנוּ הִגַּדְתֶּן F.
הַבֵּינוֹנִי מַגִּיד מַגִּידִים מַגִּידָה vel מַגֶּדֶת מַגִּידוֹת F.
הַפָּעוּל מֻגָּד מֻגָּדִים מֻגָּדָה vel מֻגֶּדֶת מֻגָּדוֹת F.
הַמָּקוֹר הַגִּיד vel הַגֵּד
הַצִּוּוּי הַגִּיד vel הַגֵּד הַגִּידָה הַגִּידוּ הַגִּידִי הַגֵּדְנָה F.
הָאִיתָן אַגִּיד vel אַגִּידָה יַגִּיד תַּגִּיד תַּגִּיד תַּגִּידִי F.

הַפָּעוּל	מוּצָא מוּצָאִים	מוּצָאָה מוּצָאוֹת F.
הַמָּקוֹר	הוֹצִיא vel הוֹצֵא	בְּהוֹצִיא כְּהוֹצִיא לְהוֹצִיא מֵהוֹצִיא
הַצִּוּוּי	הוֹצִיא הוֹצִיאוּ	הוֹצִיאִי הוֹצֶאנָה F.
הָאֵיתָן	אוֹצִיא יוֹצִיא תּוֹצִיא	תּוֹצִיא תּוֹצִיאִי F.
	נוֹצִיא יוֹצִיאוּ תּוֹצִיאוּ	תּוֹצֶאנָה F.

Vel אוֹצֵא יוֹצֵא תּוֹצֵא נוֹצֵא

Octaua, eſt incipientium à י, & deſinentium in ה quieſcens, vt הוֹרָה confeſſus eſt, laudauit, gratias egit, à יָרָה.

הֶעָבָר	הוֹרָה הוֹרֵיתָ הוֹרֵיתִי	הוֹרְתָה הוֹרֵית F.
	הוֹרוּ הוֹרֵיתֶם הוֹרֵינוּ	הוֹרֵיתֶן F.
הַבֵּינוֹנִי	מוֹרֶה מוֹרִים	מוֹרָה מוֹרוֹת F.
הַפָּעוּל	מוֹרֶה מוֹרִים	מוֹרָה מוֹרוֹת F.
הַמָּקוֹר	הוֹר vel הוֹרוֹת	בְּהוֹרוֹת כְּהוֹרוֹת לְהוֹרוֹת מֵהוֹרוֹת
הַצִּוּוּי	הוֹרֵה הוֹרוּ	הוֹרִי הוֹרֶינָה F.
הָאֵיתָן	אוֹרֶה יוֹרֶה תּוֹרֶה ; נוֹרֶה יוֹרוּ תּוֹרוּ	
	תּוֹרֶה תּוֹרִי	תּוֹרֶינָה F.

Vel אֲהוֹרֶה יְהוֹרֶה תְּהוֹרֶה

תְּהוֹרֶה תְּהוֹרִי F.

נְהוֹרֶה יְהוֹרוּ תְּהוֹרוּ   תְּהוֹרֶינָה F.

Nona, eſt deſinentium in א, ſecunda quieſcente, quæ eſt ו, aut י, vt הֵבִיא introduxit, aut ingredi fecit, adduxit, à בוֹא.

הֶעָבָר	הֵבִיא הֵבֵאתָ הֵבֵאתִי	הֵבִיאָה הֵבֵאת F.
	הֵבִיאוּ הֲבֵאתֶם הֵבֵינוּ	הֲבֵאתֶן F.

Inuenitur & cū י vice ו: הֵבֵיאתָ הֵבֵיאתִי הֲבֵיאתֶם. Et cum chólem: הֵבִיא הֵבִיאֹתָ הֲבִיאֹתִי הֲבִיאֹתֶם. Et ה cum chathéph ſeghól, הֱבִיאֹתָ הֱבִיאֹתִי הֱבִיאֹתֶם

Quinta, eſt deſinentium in א, vt הֵנִיא irritauit, &c.

Sexta, eſt incipientium à י, quod vertitur in ו quieſcens, vt הוֹרִיעַ ſcire aut cognoſcere fecit.

הֶעָבָר הוֹרִיעַ הוֹרַעְתָּ הוֹרַעְתִּי

הוֹרִיעָה הוֹרַעַתְּ F.

הוֹרִיעוּ הוֹרַעְתֶּם הוֹרַעְנוּ הוֹרַעְתֶּן F.

הַבֵּינוֹנִי מוֹרִיעַ מוֹרִיעִים מוֹרִיעָה מוֹרִיעוֹת F.

הַפָּעוּל מוּרָע מוּרָעִים

מוּרָעָה vel מוּרַעַת מוּרָעוֹת F.

הַמָּקוֹר הוֹרִיעַ vel הוֹרֵעַ vt הוֹכֵחַ

הַצִּוּוּי הוֹרִיעַ vel הוֹרַע vel הוֹרֵעַ vel הוֹרַעַת הוֹרִיעִי F.

הוֹרִיעוּ הוֹרַעְנָה F.

הֶאָתִיד אוֹרִיעַ vel אוֹרַע vel אוֹרֵעַ vel אוֹרַעַת

יוֹרִיעַ תּוֹרִיעַ : נוֹרִיעַ יוֹרִיעוּ תּוֹרִיעוּ

תּוֹרִיעַ תּוֹרִיעִי תּוֹרַעְנָה F.

Sunt autē nonnulla in hac ſpecie, quæ non mutant י in ו, vt הֵיטִיב benefecit, הֵישִׁיב ſedere aut habitare fecit, הֵינִיק lactauit, Et quædam veniunt inſtar defectiuorum, vt הִצִּיב ſtatuit, הִצִּיעַ ſtrauit, הִצִּית ſuccendit, הִקִּיף circundedit.

Septima, eſt incipientium à י, & deſinentium in א quieſcens, vt הוֹצִיא eduxit, exire fecit, à יָצָא egreſſus eſt.

הֶעָבָר הוֹצִיא הוֹצֵאתָ הוֹצֵאתִי

הוֹצִיאָה הוֹצֵאת F.

הוֹצִיאוּ הוֹצֵאתֶם הוֹצֵאנוּ

הוֹצֵאתֶן F.

הַבֵּינוֹנִי מוֹצִיא מוֹצִיאִים

מוֹצִיאָה מוֹצִיאוֹת F.

Et הֶעֱלָה aſcendere fecit, הֶרְאָה videre fecit.

הַבֵּינוֹנִי מַגְלֶה מַגְלִים מַגְלָה מַגְלוֹת F.
הַפָּעוּל מָגְלֶה מָגְלִים מָגְלָה מָגְלוֹת F.
הַמָּקוֹר הַגְלֵה vel הַגְלָה vel הַגְלוֹת
vel הַגְלוֹת לַגְלוֹת pro לְהַגְלוֹת
הַצִּוּוּי הַגְלֵה vel הֶגְלָה vt הֶרֶף הֶרֶב vel הַעַל
הַגְלִי F. הַגְלוּ הַגְלֶינָה F.
הָאֵיתָן אַגְלֶה יַגְלֶה תַּגְלֶה : נַגְלֶה יַגְלוּ תַּגְלוּ
תַּגְלֶה תַּגְלִי תַּגְלֶינָה F.

Et defectiuum, אֶגֶל יֶגֶל תֶּגֶל. Et prima exiſtente gutturali, אַעַל aſcendam, תַּעַל יַעַל. Et ſecunda exiſtente gutturali, אָתַע errare faciam, תָּתַע יָתַע. vel אַשְׁתְּ propinare faciam, יַשְׁתְּ תַּשְׁתְּ

Quarta eſt quorum ſecunda eſt ו, aut י, vt הֵבִין intellexit, vel intelligere fecit. quæ ſic coniugantur,

הֶעָבָר הֵבִין הֲבִינֹתָ הֲבִינֹתִי הֵבִינָה vel הֵבִינָה הֲבִינֹת F.
הֵבִינוּ הֲבִינֹתֶם הֲבִינוֹנוּ הֲבִינֹתֶן F.
הַבֵּינוֹנִי מֵבִין מְבִינִים מְבִינָה מְבִינוֹת F.
הַפָּעוּל מוּבָן מוּבָנִים מוּבָנָה vel מוּבֶנֶת מוּבָנוֹת F.
הַמָּקוֹר הָבִין vel הָבֵן : בְּהָבִין כְּהָבִין לְהָבִין מֵהָבִין
הַצִּוּוּי הָבֵן vel הָבִין vel הָבִינָה vel בִּינָה
pro הָבִין הָבִינִי F. הָבִינוּ הֲבֶנְנָה F.
הָאֵיתָן אָבִין vel אָבִינָה vel אָבֵן
יָבִין : תָּבִין נָבִין יָבִינוּ תָּבִינוּ
תָּבִין תָּבִינִי תְּבֶנְנָה F.

Et ſic יָבֵן תָּבֵן. Et תָּלֵן pro תָּלִין pernoctabit, וַתָּסַר & remouit, וַיָּנַח & requieſcere fecit, וַיָּחֶל & expectauit, וַיָּשֶׁב & reduxit, וַיָּמֶץ & expreſſit, וַנָּשֶׁב & reduximus; וַתָּרֶץ & cōfregit.

De decem ſpeciebus verborum quieſcentium coniugationis hifhil, Cap. XXIX.

Sunt autem huius cõiugationis decem ſpecies verborum quieſcẽtium, quarum prima eſt incipientium ab א, quod in futuro interdum quieſcit: vt הֶאֱבִיד perdere fecit.

הָעָבָר	הֶאֱבִיד הֶאֱבַדְתָּ הֶאֱבַדְתִּי	
הַבֵּינוֹנִי	מַאֲבִיד מַאֲבִידִים	
הַמָּקוֹר	הַאֲבִיד	הַצִּוּוּי הַאֲבִיד vel הַאֲבִידָה
הָאֵיתָן	אַאֲבִיד vel אַאֲבֵד vel אוֹבִיד vel אוֹבִידָה יַאֲבִיד vel יַאֲבֵד vel יוֹבִידָה תַּאֲבִיד vel תַּאֲבֵד vel תּוֹבִידָה	

Secunda eſt deſinentium in א quieſcens, vt הִפְלִיא mirificauit.

הָעָבָר	הִפְלִיא הִפְלֵאתָ הִפְלֵאתִי	הִפְלִיאָה הִפְלֵאת F.
	הִפְלִיאוּ הִפְלֵאתֶם הִפְלֵאנוּ	הִפְלֵאתֶן F.
הַבֵּינוֹנִי	מַפְלִיא מַפְלִיאִים	מַפְלִיאָה מַפְלִיאוֹת F.
הַפָּעוּל	מֻפְלָא מֻפְלָאִים	מֻפְלָאָה מֻפְלָאוֹת F.
הַמָּקוֹר	הַפְלִיא vel הַפְלֵא	
הַצִּוּוּי	הַפְלִיא הַפְלִיאוּ	הַפְלִיאִי הַפְלֶאנָה F.
הָאֵיתָן	אַפְלִיא יַפְלִיא תַּפְלִיא	תַּפְלִיא תַּפְלִיאִי F.
	נַפְלִיא יַפְלִיאוּ תַּפְלִיאוּ	תַּפְלֶאנָה F.

Et cum literis gutturalibus, הָעָבָר הֶחְבִיא abſcondere fecit. Et fœmineum הֶחְבִיאָה. Et cum duobus ſignis fœmineis, הֶחְבִּאָתָה.

Tertia, eſt in ה deſinentium, vt הִגְלָה demigrare fecit, & ſic coniugatur,

הָעָבָר	הִגְלָה הִגְלִיתָ הִגְלֵיתִי	הִגְלְתָה הִגְלִית F.
	הִגְלוּ הִגְלִיתֶם הִגְלִינוּ	הִגְלִיתֶן F.

הִפְקִידוּ הִפְקַדְתֶּם הִפְקַדְנוּ הִפְקַדְתֶּן F.

Præteritum הִפְקִיר viſitare fecit, aut viſitare iuſſit, &c. Et ſic הִשְׁמִיעַ audire fecit. Et cum litera gutturali, הֶאֱבִיד perdere fecit, הֶעֱמִיד ſtare fecit, הֶעְלִים abſcondere fecit, הֶכְלִים pudore ſuffundere fecit, pro הִכְלִים. Et ſecunda, הֶעֱמַדְתָּ ſtare feciſti, & הֶעֱבַרְתָּ tranſire feciſti, & וְהַעֲמַדְתָּ & ſtare facies.

הַבֵּינוֹנִי מַפְקִיר vel מַפְקֵד מַפְקִידִים
מַפְקִידָה vel מַפְקֶדֶת מַפְקִידוֹת F.

Participium מַפְקִיר, & מַאֲרִיךְ prolõgare faciens, מַעֲמִיד ſtare faciens.

הַפָּעוּל מָפְקָד מָפְקָדִים
מָפְקָדָה vel מָפְקֶדֶת מָפְקָדוֹת F.

Paſſiuum מָפְקָד & מָעֳמָד ſtabilitus, מָאֳחָז detentus, מָחֳרָב deſolatus, מָשְׁחָת pro מָשְׁחָת corruptus cum camés chathéph.

הַמָּקוֹר הַפְקִיר vel הַפְקֵד
בְּהַפְקִיר כְּהַפְקִיר לְהַפְקִיר מֵהַפְקִיר

Macór הַפְקִיר, & הַפְצַר, tranſgredi, לְהַשְׁמִיעַ pro לַשְׁמִיעַ vt audire faciat, Pſal. 26. Et הַחֲזִיק apprehendere facere, Irme. 31.

הַצִּוּוּי הַפְקֵד הַפְקִידוּ הַפְקִידִי הַפְקֵדְנָה F.

Et הַרְחֵק elongare fac, Iiób 13.

הָאִיתָן אַפְקִיר vel אַפְקֵד יַפְקִיר vel יַפְקֵד תַּפְקִיר F.
תַּפְקִיר vel תַּפְקֵד נַפְקִיר vel נַפְקֵד תַּפְקִידִי F.
{ יַפְקִידוּ / תַּפְקִידוּ } תַּפְקֵדְנָה F.

Et יַצְמַח germinare faciat, Gene. 2.

ſiſti, &c. vt perfectum.

Octaua, eſt incipientium à נ, & deſinentium in א, vt נָשָׂא eleuauit, נָשָׂאתָ eleuauiſti: & coniugatur vt quarta ſpecies.

Geminata.

Geminatorum verò quatuor ſunt ſpecies. Prima eſt verborum ſecundam geminātium radicalem literā, quæ vt perfecta coniugantur: vt קִלֵּל maledixit, קִלַּלְתָּ maledixiſti, &c. Interdum tamen daghés ponitur vice deficientis literæ, vt מְסִבַּי circundantes me, Pſal. 139. à סָבַב, & וִיחֻנֶּךָּ & miſereatur tui, Num. 6. à חָנַן.

Secūda, eſt quorum prima & tertia ſunt eadem, quæ vt perfecta coniugantur: vt שִׁלֵּשׁ ad tertium manſit diem, שֵׁרֵשׁ radicauit, aut eradicauit.

Tertia eſt deſinentium in ה quieſcens, prima & ſecunda eadem exiſtentibus, vt שִׁשָּׁה in ſex partes diuiſit. Et coniugatur vt tertia ſpecies quieſcentium.

Quarta eſt deſinentium in הּ, prima quoque exiſtente ה: הָסָה ſiluit, cuius tamen in Scriptura non inuenitur niſi imperatiuum, הַס ſile, pro הֲסֵה, הָסּוּ ſilete.

De coniugatione hiſhil, & verborum perfectorum coniugatione, Cap. XXVIII.

Coniugatio hiphíl, communiter eſt tranſitiua in tertium, interdum & intranſitiua, vt dictum eſt. Et in hac (vt in aliis) ſunt verba perfecta, quieſcentia, defectiua, & geminata.

Perfecta hoc pacto coniugantur:

הֶעָבָר   הִפְקִיד הִפְקַדְתָּ הִפְקַדְתִּי   הִפְקִידָה הִפְקַדְתְּ .F

כִּסּוּ כִּסִּיתֶם כִּסִּינוּ   כִּסִּיתֶן F.

הַבֵּינוֹנִי   מְכַסֶּה מְכַסִּים   מְכַסָּה מְכַסּוֹת F.

הַפָּעוּל   מְכֻסֶּה מְכֻסִּים   מְכֻסָּה מְכֻסּוֹת F.

מְזָרֶה מְזָרִים מְזָרָה מְזָרוֹת, Et cum ר

הַמָּקוֹר   כַּסֵּה vel כַּסּוֹת vel כַּסּוֹת

הַצִּוּוּי   כַּסֵּה vel כַּסֵּה vt רַבֵּה   כַּסּוּ vel כַּסְיוּ vt דַּלְיוּ

Et defectiuum כַּס vt גַּל

הָאֵיתָן   אֲכַסֶּה יְכַסֶּה תְּכַסֶּה נְכַסֶּה יְכַסּוּ תְּכַסּוּ

תְּכַסֶּה תְּכַסִּי   תְּכַסֶּינָה F.

Et cum ר,   אֲזָרֶה יְזָרֶה

Et defectiuum   אֲכַס יְכַס תְּכַס

Quarta eſt deſinentium in א, vt חִטֵּא expiauit, &c. & cõiugatur vt כִּסָּה tertiæ ſpeciei: niſi quòd participium, & futurum huius ſpeciei eſt cum ſerí מְחַטֵּא אֲחַטֵּא, &c. illius verò cum ſeghól.

Quinta, eſt incipientium à י, & deſinentium in א, vt יֵרֵא terruit.

הָעָבָר   יֵרֵא יֵרֵאתָ יֵרֵאתִי יֵרְאוּ יֵרֵאתֶם יֵרֵאנוּ

יֵרְאָה יֵרֵאת   יֵרֵאתֶן F.

הַבֵּינוֹנִי   מְיָרֵא מְיָרְאִים   מְיָרְאָה מְיָרְאוֹת F.

הַמָּקוֹר   יָרֵא

הַצִּוּוּי   יָרֵא יָרְאוּ   יָרְאִי יָרֶאנָה F.

הָאֵיתָן   אֲיָרֵא יְיָרֵא תְּיָרֵא נְיָרֵא יְיָרְאוּ תְּיָרְאוּ

תְּיָרֵא תְּיָרְאִי   תְּיָרֶאנָה F.

Sexta, eſt deſinentium in ה, media exiſtente י, vt חִיָּה viuificauit, חִיִּיתָ viuificauiſti, &c. & coniugatur vt tertia ſpecies.

Septima, eſt incipientium à נ, vt נִפֵּץ alliſit, נִפַּצְתָּ alli-

		הָאֵיתָן Futurum.	F.	M.
S.	1	Loquar.	C.	אֲדַבֵּר
	3	Loquetur.	תְּדַבֵּר	יְדַבֵּר
	2	Loquêris.	תְּדַבְּרִי	תְּדַבֵּר
P.		Loquemur.	C.	נְדַבֵּר
			תְּדַבֵּרְנָה vel תְּדַבֶּרְנָה	יְדַבְּרוּ vel יְדַבֵּרוּ
				תְּדַבְּרוּ vel תְּדַבֵּרוּ

Futurum cum ſerí,& cum literis gutturalibus,aut ר, vt dictum eſt de participio, ſicut אֲפָאֵר Glorificabor, אֲבָרֵךְ benedicam,אֲנַהֵג ducã,אֲפַחֵר terrebo,אֲבַעֵר ſuccendam,אֲרַחֵם miſerebor,אֲשַׁבַּח laudabo,אֲפַתַּח ſoluã,אֲדַבְּרָה loquar,אֲתַעֵבָה abominabor.

De octo ſpeciebus vérborum quieſcentium pihél haddaghús: & quatuor ſpeciebus geminatorum, Cap. XXVII.

Octo ſunt autem ſpecies verborum quieſcentium in hac coniugatione,vt dicunt grammatici.

Prima,eſt verborum incipientium ab א,quæ vt perfecta coniugatur,vt אִבַּר perdidit,אִבַּרְתָּ perdidiſti:& אַחֵז tenuit,אֵחַר tardauit,& id genus alia.

Secunda, eſt incipientium à י, vt יִסַּר Corripuit, יִסַּרְתָּ corripuiſti, &c. quæ coniugantur vt perfecta , ſicut & ea quorum ſecunda eſt ו, vt שִׁוַּע vel שִׁוַּע clamauit, &c. & צִוָּה præcepit,צִוִּיתָ præcepiſti:חִוָּה indicauit , חִוִּיתָ indicauiſti,quorum ו nullibi inuenitur quieſcere.Vnde שִׁוַּע inter perfecta,ſicut צִוָּה חִוָּה in tertia ſpecie,computanda ſunt.

Tertia eſt deſinentium in ה,vt כִּסָּה Operuit.

F. כִּסְּתָה כִּסִּית   כִּסָּה כִּסִּיתָ כִּסִּיתִי vel כִּסֵּיתִי   הֶעָבָר

muniter ſunt cum ſerí : ſed cum maccáph , ſunt cum ſeghól. At ſecunda radicali litera א,aut ר exiſtente,prima eſt cum camés:ſi verò fuerit ה,ח,aut ע,eſt cum pathách,vt מְתָאֵב Deteſtans,מְפָרֵק ſubuertens,מְנַהֲגֵ ducés, מְפַחֵד terrens,מְתַעֵב abominans. Et in macór,מָאֵן renuere,בָּרֵךְ benedicere,מַהֵר feſtinare,נַחֵם cõſolari,בַּעֵר comburere. Et ſic in imperatiuo , פָּאֵר Glorifica , בָּרֵךְ benedic,מַהֵר feſtina,&c.

הַפָּעוּל	Participium paſſ.	F.	M.
S.		מְדֻבֶּרֶה	מְדֻבָּר
P.		מְדֻבָּרוֹת	מְדֻבָּרִים

In paſſiuo participio ſi prima radicalis fuerit א , eſt cum camés chathéph:& ſecũda ſi fuerit gutturalis,aut ר,eſt cum chólem,vt מְאָדָּם Rubefactus, מְבֹהֶלֶת feſtinata,מְבֹעֶרֶת ſuccenſa, מְבֹרָךְ benedictus, מְבֹרָכִים benedicti.

הַמָּקוֹר Infinitiuum.

Loquere. דַּבֵּר

Macór eſt cum ſerí communiter,& interdum cum chólem,vt יַסּוֹר caſtigando:& prima cum chiríc,יִסּוֹר fundando. Et tertia exiſtente gutturali, cum pathách, aut ſerí,tertia habente pathách,vt לְשַׁלֵּחַ או לְשַׁלַּח ad mittendum. Et cum ה,vt זַמְּרָה canere,aut pſallere.

הַצִּוּוּי	Imperatiuum.	F.	M.
S.	Loquere.	דַּבְּרִי	דַּבֵּר
P.	Loquimini.	דַּבֵּרְנָה	דַּבְּרוּ

Imperatiuum eſt cum ſerí,aut pathách,vt שַׁלַּח mitte,פַּלֵּג diuide,& שַׂמַּח lætifica,קַדְּמָה præueni.

De ſecunda cōiugatione quæ vocatur pihél haddaghús, & coniugatione verbi perfecti, Cap. XXVI.

SEcunda verborũ coniugatio eſt pihél haddaghús, in qua (vt in aliis) ſunt verba perfecta, quieſcentia, defectiua, & geminata. Et de perfectis primùm dicendum, quæ iuxta hoc verbum flectuntur.

	הֶעָבָר	Præteritum.	F.	M.
S.	3	Locutus eſt.	דִּבְּרָה	דִּבֵּר
	2	Locutus fuiſti.	דִּבַּרְתְּ	דִּבַּרְתָּ
	1	Locutus fui.	C.	דִּבַּרְתִּי
P.	3	Locuti ſunt.	C.	דִּבְּרוּ
	2	Locuti fuiſtis.	דִּבַּרְתֶּן	דִּבַּרְתֶּם
	1	Locuti fuimus.	C.	דִּבַּרְנוּ

Præteritum eſt cum ſerí: & aliquando cum ſeghól quando habet macáph, vt בִּקֶּשׁ־לֵץ Quærit deriſor, Prouerb. 14. Et ſecunda exiſtente gutturali, aut ר (quæ non ſuſcipiunt daghés) prima eſt cum ſerí, aut pathách, interdum (ſed raró) cum chiríc: ſecunda cum ſerí, interdum & cũ pathách, ſicut & quando tertia eſt gutturalis, niſi tertia ipſa ſit cum pathách. Horum exēpla ſunt, מֵאֵן Renuit, חֵרֵף probris affecit, אֵחַר tardauit, בֵּרַךְ vel בֵּרֵךְ benedixit, נֵאֵר proiecit, נֵאֵץ exacerbauit, בִּלַּע perdidit, שִׁבַּר fregit, שִׁלַּח miſit, פִּתַּח aperuit, vel פִּתֵּחַ ſoluit, גִּדַּע ſuccidit.

הַבֵּינוֹנִי	Participiũ actiuum.	F.	M.
S.	Audiens.	מְדַבְּרָה vel מְדַבֶּרֶת	מְדַבֵּר
P.	Audientes.	מְדַבְּרוֹת	מְדַבְּרִים

Participium, macór, imperatiuum, & futurum cō-

	2 Perficies.	תַּתְּמִי	תִּתֹּם
P.	1 Perficiemus.	C.	נִתֹּם
	3 Perficient.	תִּתַּמְנָה	יִתְּמוּ
	2 Perficietis.		תִּתְּמוּ

Et annotandum quòd propter literam gutturalem, aut ר, verba ſunt ſine daghés, & pathách vertitur in camés, vt שַׁחוֹתִי humiliaui me. אָרוֹתִי maledixi. In futuro chólem vertitur in camés chathéph ſi addatur ו, & longa fuerit dictio, vt וַיֵּחָם & calefacit ſe, 2. Reg. 4. Et cum ſurèc vice chólem, vt יָרוֹן prædicabit, יָשׁוּד vaſtabit.

Secunda, eſt incipientium à י quieſcente, vt יָלַל vlulauit. Macór, הָלֵל ad vlulandum, 1. Semu. 4, pro לְלָלֵת.

Tertia, eſt incipientium à נ deficiente, vt נָדַר migrauit aut vagatus eſt. Futurum defectiuum אֶדַּר יִדַּר, & ita reſiduum.

Quarta, eſt quorum ſecunda (quæ eſt ו vel י) quieſcit: vt שָׂשׂ שַׂשְׂתָּ שַׂשְׂתִּי Gauiſus eſt, &c. Participium שָׂשׂ שָׂשִׂים. Hammacór, & Imperatiuũ שׂוּשׂ. Futurum אָשׂוּשׂ יָשׂוּשׂ &c. & ita צָץ floruit, צַצְתָּ floruiſti, &c.

Quinta, eſt incipientium & deſinentium in ה, vt הָגָה locutus eſt, הָגִיתָ locutus es, הָגִיתִי locutus ſum, vt עָשָׂה עָשִׂיתָ, &c.

Sexta, eſt incipientium & deſinentium in ה, ſecunda quieſcente, quæ eſt י, vt הָיָה fuit, הָיִיתָ fuiſti, quod flectitur vt עָשָׂה עָשִׂיתָ. Futurum perfectum אֶהְיֶה יִהְיֶה, &c. Et defectiuum, אֱהִי יְהִי תְּהִי &c.

eſt ſecundam literam geminantium. Et horum quædam ſunt modò perfecta, modò defectiua. Perfecta flectuntur vt alia perfecta, ſicut תָּמַם perfecit, conſumpſit, תָּמַמְתָּ perfeciſti, conſumpſiſti: & ita totum reſiduum.

Defectiuum verò ita coniugatur.

הָעָבָר Præteritum.	F.	M.
S. 3 Perfecit.	תַּמָּה	תַּם
2 Perfeciſti.	תַּמְּתְּ	תַּמֹּתָה vel תַּמֹּתָ
1 Perfeci.	C.	תַּמֹּתִי
P. 3 Perfecerunt.	C.	תַּמּוּ
2 Perfeciſtis.	תַּמֹּתֶן	תַּמֹּתֶם
1 Perfecimus.	C.	תַּמֹּנוּ
הַבֵּינוֹנִי Participium.	F.	M.
S. Perficiens.	תַּמָּה	תַּם
P. Perficientes.	תַּמּוֹת	תַּמִּים
הַפָּעוּל Participium paſſ.	F.	M.
S. Perfectus.	תְּמָּה	תּוּם
P. Perfecti.	תְּמּוֹת	תְּמִּים
הַמָּקוֹר Infinitiuum.		
Perficere.	תַּמּוֹת vel תַּם vel תֹּם vel תֹּם	
הַצִּוּוּי Imperatiuum.		
Perfice.	תָּמִּי vel תְּמִּי, אֹרָה לִּי vt, תְּמָּה vel תֹּמָּה vel תֹּם vt רָנִּי Zachar.2.	
Perficite.	תְּמֶּנָה vel תֹּמֶּנָה Iſa.44. רָנּוּ ſicut תָּמּוּ vel תֹּמּוּ	
הָאֵיתָן Futurum.	F.	M.
S. 1 Perficiam.		אָקֹב ſicut אֵתֹּם vel אֶתֹּם
3 Perficiet.	תָּתֹּם	יָתֹּם

	F.	M.
הַבֵּינוֹנִי Participium actiuum.	F.	M.
S. Accipiens.	נֹשְׂאָה נֹשְׂאֵת נֹשֵׂאת	נֹשֵׂא
P. Accipientes.	נֹשְׂאוֹת	נֹשְׂאִים
הַפָּעוּל Participium paſſ.	F.	M.
S. Acceptus.	נְשׂוּאָה	נָשׂוּא
P. Accepti.	נְשׂוּאוֹת	נְשׂוּאִים
הַמָּקוֹר Infinitiuum.		
Accipere.		נְשׂוֹא vel שׂוֹא vel שְׂאֵת
הַצִּוּוּי Imperatiuum.	F.	M.
S.	שְׂאִי vel נִשְׂאִי	שָׂא vel נְשָׂא
P.	שְׂאֶנָה vel נִשְׂאֶנָה	שְׂאוּ vel נִשְׂאוּ
הָאֵיתָן Futurum.	F.	M.
S. 1 Accipiam.	C.	אֶשָּׂא
3 Accipiet.	תִּשָּׂא	יִשָּׂא
2 Accipies.	תִּשְׂאִי	תִּשָּׂא
P. 1 Accipiemus.	C.	נִשָּׂא
3 Accipient.	תִּשֶּׂאנָה vel תִּשְׂאֶינָה	יִשְׂאוּ
2 Accipietis.		תִּשְׂאוּ

Et ſine א וַתִּשֶּׂנָה & leuauerunt. Ruth 1.

Quinta, eſt incipientium à ל, vt לָקַח accepit.

הָעָבָר: לָקַח לָקְחָה ſicut שָׁלַם

הַבֵּינוֹנִי: לֹקֵחַ ſicut שֹׁלֵם. Sic etiam הַפָּעוּל

הַמָּקוֹר: לָקוֹחַ vel קַחַת vel קַחַת לָקַחַת

הַצִּוּוּי: לְקַח vel קַח vel קְחָה, לִקְחוּ vel קְחוּ

לִקְחִי vel קְחִי, לְקַחְנָה vel קַחְנָה

הָאֵיתָן: אֶקַּח יִקַּח תִּקַּח נִקַּח יִקְחוּ תִּקְחוּ

תִּקַּח תִּקְחִי תִּקַּחְנָה

De verbis geminatis, & eorum ſex ſpeciebus, Cap. x x v.

Verborum geminatorum ſex ſunt ſpecies, prima

		F.	M.
הַפָּעוּל Participium paſſiuum.		F.	M.
S	Inclinatus.	נְטוּיָה	נָטוּי
P.	Inclinati.	נְטוּיוֹת	נְטוּיִים

הַמָּקוֹר Infinitiuum.

Inclinare, vel inclinando. נְטוֹת vel נָטֹה
In inclinando, vel dum inclinaret. בִּנְטוֹת
Cùm inclinaret. כִּנְטוֹת Ad inclinandum. לִנְטוֹת
Ab inclinando, vel ne inclinaret. מִנְּטוֹת

		F.	M.
הַצִּוּוּי Imperatiuum.		F.	M.
S.	Inclina.	נְטִי	נְטֵה
P.	Inclinate.	נְטֶינָה	נְטוּ

		F.	M.
הָאֵיתָן Futurum.		F.	M.
S.	1 Inclinabo.	C.	אֶט
	3 Inclinabit.	תֵּט	יֵט
	2 Inclinabis.	תִּטִּי	תֵּט
P.	1 Inclinabimus.	C.	נֵט
	3 Inclinabunt.	תִּטֶּינָה	יִטּוּ
	2 Inclinabitis.	תִּטֶּינָה	תִּטּוּ

Vel, אֶטֶּה יִטֶּה תִּטֶּה

Quarta, eſt incipientium à נ, & deſinentium in א, vt נָשָׂא accepit.

		F.	M.
הֶעָבָר Præteritum.		F.	M.
S.	3 Accepit.	נָשְׂאָה	נָשָׂא
	2 Accepiſti.	נָשָׂאת	נָשָׂאתָ
	1 Accepi.	C.	נָשָׂאתִי
P.	3 Acceperunt.	C.	נָשְׂאוּ
	2 Accepiſtis.	נְשָׂאתֶן	נְשָׂאתֶם
	1 Accepimus.	C.	נָשָׂאנוּ

הַצִּוּוּי Imperatiuum.	F.	M.
S. Da.	תְּנִי vel תֵּנִי	תֵּן
P. Date.	תֵּנָּה vel תֵּנְנָה	תְּנוּ

Iunctum monoſyllabo, aut dictioni longæ, etiam cum ſeghól, vt תֶּן־לִי Da mihi, Geneſ. 14. Et cap. 47. וְתֶן־זֶרַע & da ſemen.

הָאֵיתָן Futurum.	F.	M.
S. 1 Dabo.	C.	אֶתֵּן
3 Dabit.	תִּתֵּן	יִתֵּן
2 Dabis.	תִּתְּנִי	תִּתֵּן
P. 1 Dabimus.	C.	נִתֵּן
3 Dabunt.	תִּתֵּנָּה vel תִּתֵּנְנָה	יִתְּנוּ
2 Dabitis.	תִּתֵּנָּה vel תִּתֵּנְנָה	תִּתְּנוּ

Et cum maccáph iunctum monoſyllabo, aut dictioni longæ, eſt cum ſeghól. vt Geneſ. 30, אֶתֶּן־לָךְ dabo tibi.

Tertia, eſt incipientium à נ, & definentium in ה, vt נָטָה inclinauit.

הֶעָבָר Præteritum.	F.	M.
S. 3 Inclinauit.	נָטְתָה	נָטָה
2 Inclinauiſti.	נָטִית	נָטִיתָ
1 Inclinaui.	C.	נָטִיתִי
P. 3 Inclinauerunt.	C.	נָטוּ
2 Inclinauiſtis.	נְטִיתֶן	נְטִיתֶם
1 Inclinauimus.	C.	נָטִינוּ
הַבֵּינוֹנִי Participium act.	F.	M.
S. Inclinans.	נֹטָה	נֹטֶה
P. Inclinantes.	נֹטוֹת	נֹטִים

Præteritum & habbenoni flectitur vt perfectum נָגַשׁ Acceſſit, נָגַשְׁתָּ acceſſiſti: & cum camés & ſerí, נָפַל cecidit, &c. Participium נֹגֵשׁ, &c. Hammacor perfectum נְגוֹשׁ, vel נְגֹשׁ vt נְגוֹן pſallere, נְגֹף percutere, נְגֹחַ impellere, נְגֹעַ tangere. Et defectiuum abſque litera gutturali, גֶּשֶׁת בְּגֶשֶׁת לָגֶשֶׁת כְּגֶשֶׁת Et tertia exiſtente gutturali, vt לַגַעַת tangere, לָטַעַת plantare. Imperatiuum, גַּשׁ vel גֵּשׁ vel גְּשָׁה : גְּשׁוּ vel גּוֹשׁוּ : גְּשִׁי vel גּוֹשִׁי : גְּשֶׁנָה vel גְּשֶׁנָה, & ſerí vertitur in ſeghól cum maccáph. Et cum ה in fine, & daghés ob decorem, נִצְּרָה cuſtodi, Pſal. 141. Futurum perfectum vt אֶנְטוֹר cuſtodiam, אֶנְגוֹשׁ ſeruabo. Et defectiuum אֶגַּשׁ יִגַּשׁ, & אֶגּוֹשׁ יִגּוֹשׁ &c. Et cum ה vt אֶצְּרָה vel אֶצְּרָה Cuſtodiam.

Secunda, eſt incipientium & deſinentium in ן, vt נָתַן dedit.

הֶעָבָר Præteritum. M.

S.	3 Dedit.	נָתַן	P.	3 Dederunt.	נָתְנוּ
	2 Dediſti.	נָתַתָּ		2 Dediſtis.	נְתַתֶּם
	1 Dedi.	נָתַתִּי		1 Dedimus.	נָתַנּוּ vel נָתַנְנוּ

הַבֵּינוֹנִי Participium actiuum.		F.	M.
S.	Dans.	נֹתְנָה vel נֹתֶנֶת	נֹתֵן
P.	Dantes.	נֹתְנוֹת	נֹתְנִים

הַפָּעוּל Participium act.		F.	M.
S.	Datus.	נְתוּנָה	נָתוּן
P.	Dati.	נְתוּנוֹת	נְתוּנִים

הַמָּקוֹר Infinitiuum.

נְתֹן vel נָתוֹן Dare, vel dando, נְתֶן־זֶרַע
vel תֵּת לָתֶת־לְךָ לָתֶת־לָנוּ, vel תֵּתֶן

הָעָבָר Præteritum.	F.	M.
S. 3 Vixit.	חָיְתָה	חָיָה
2 Vixiſti.	חָיִית	חָיִיתָ
1 Vixi.	C.	חָיִיתִי
P. 3 Vixerunt.	C.	חָיוּ
2 Vixiſtis.	חֲיִיתֶן	חֲיִיתֶם
1 Viximus.	C.	חָיִינוּ
הַבֵּינוֹנִי Participium, vt תֹּאַר	F.	M.
S. Viuens.	חָיָה	חַי pro חָיֶה
P. Viuentes.		חַיִים vel חַיִּים חַיּוֹת
הַמָּקוֹר Infinitiuum.		
Viuere, vel viuendo.		חָיוֹ
הַצִּוּוּי Imperatiuum.	F.	M.
S. Viue.	חֲיִי	חֲיֵה
P. Viuite.	חֲיֶינָה	חֲיוּ
הָאֵיתָן Futurum.	F.	M.
S. 1 Viuam.	C.	אֶחְיֶה
3 Viuet.	תִּחְיֶה	יִחְיֶה
2 Viues.	תִּחְיִי	תִּחְיֶה
P. 1 Viuemus.	C.	נִחְיֶה
2 Viuent.	תִּחְיֶינָה vel תִּחְיֶן	יִחְיוּ
3 Viuetis.		תִּחְיוּ

Vel אֶחְיֶה יִחְיֶה תִּחְיֶה vel אֶחִי יְחִי תְּחִי Vel

De quinque ſpeciebus verborum defectiuorum, Cap. XXIIII.

Quinque ſunt ſpecies verborum defectiuorũ, quorum prima eſt incipientium à נ, quod in macór, & in imperatiuo & futuro ſæpe deficit: & intranſitiua carent paſſiuo participio.

2 Veniſtis. בָּאתֶן בָּאתֶם
1 Venimus. C. בָּאנוּ
הַבֵּינֹנִי Participium actiuum. F. M.
S. Veniens. בָּאָה בָּא
P. Venientes. בָּאוֹת בָּאִים
הַמָּקוֹר Infinitiuum.
Venire, vel veniendo. בֹּא
In veniendo, vel dum veniret. בְּבֹא
Cum veniret. כְּבֹא Ad veniendum. לָבֹא
A veniendo, vel ne veniret. מִבֹּא
הַצִּוּוּי Imperatiuum. F. M.
S. Veni. בֹּאִי בֹּא
P. Venite. בֹּאנָה בֹּאוּ
הֶעָתִיד Futurum. F. M.
S. 1 Veniam. C. אָבֹא
3 Veniet. תָּבֹא יָבֹא
2 Venies. תָּבֹאִי תָּבֹא
P. 1 Veniemus. C. נָבֹא
3 Venient. } תְּבֹאנָה vel תְּבֹאֶנָה { יָבֹאוּ
2 Venietis. } vel תָּבֹאן { תָּבֹאוּ
Et cum ה, אָבֹאָה יָבֹאָה תָּבֹאָה נָבֹאָה

XII.

Duodecima, eſt deſinentium in א, ſecunda exiſtente ו, vt קיא euomuit, קָא קָאת &c. Sunt tamen qui huius radicem eſſe putant קוֹא, aut קָאָה

XIII.

Tertiadecima, eſt deſinentium in ה, ſecunda exiſtente י, vt חָיָה vixit.

הַמָּקוֹר Infinitiuum.

Iácere, vel iaciendo.	יְרֹה vel יְרֹה vel יְרוֹת
In iaciendo, vel dum iáceret.	בִּירוֹת
Ad iaciendum. לִירוֹת Quum iáceret.	כִּירוֹת
A iaciendo, vel ne iáceret.	מִירוֹת

			F.	M.
		הַצִּוּוּי Imperatiuum.	F.	M.
S.		Iace.	יְרִי	יְרֵה
P.		Iacite.	יְרֶינָה	יְרוּ
		הָאֵיתָן Futurum.	F.	M.
S.	1	Iaciam.	C.	אִירֶה
	3	Iaciet.	תִּירֶה	יִירֶה
	2	Iacies.	תִּירִי	תִּירֶה
P.	1	Iaciemus.	C.	נִירֶה
	3	Iacient.	תִּירֶינָה	יִירוּ
	2	Iacietis.	תִּירֶינָה	תִּירוּ

Et defectiuum אִיר יִיר תִּיר &c.

X.

Decima, eſt deſinentium in ה, ſecunda exiſtente א, vt רָאָה vidit: quam plærique ad ſextam reducunt, & ſecundum illam flectitur.

X I.

Vndecima, eſt deſinentium in א, ſecunda exiſtente ו, vt בּוֹא venire, ingredi.

			F.	M.
		הֶעָבָר Præteritum.	F.	M.
S.	3	Venit.	בָּאָה	בָּא
	2	Veniſti.	בָּאתְ vel בָּאת	בָּאתָ
	1	Veni.	C.	בָּאתִי
P.	3	Venerunt.	C.	בָּאוּ

		A timendo, vel ne timeret.		מִירֹא
		הַצִּוּוּי Imperatiuum.	F.	M.
S.		Time.	יִרְאִי	יְרָא
P.		Timete.	יְרֶאנָה vel יִרְאֶנָה	יִרְאוּ
		הָאֵיתָן Futurum.	F.	M.
S.	1	Timebo.	C.	אִירָא
	3	Timebit.	תִּירָא	יִירָא
	2	Timebis.	תִּירְאִי vel תִּירָאִי	תִּירָא
P.	1	Timebimus.	C.	נִירָא
	3	Timebunt.	תִּירֶאנָה	יִירְאוּ vel יִירָאוּ
	2	Timebitis.	תִּירֶאנָה	תִּירְאוּ vel תִּירָאוּ

IX.

Nona, eſt incipientium à י, & deſinentium in ה, vt יָרָה iecit.

		הֶעָבָר Præteritum.	F.	M.
S.	3	Iecit.	יָרְתָה	יָרָה
	2	Iecisti.	יָרִית vel יָרִית	יָרִיתָ
	1	Ieci.	C.	יָרִיתִי
P.	3	Iecerunt.	C.	יָרוּ
	2	Iecistis.	יְרִיתֶן	יְרִיתֶם
	1	Iecimus.	C.	יָרִינוּ
		הַבֵּינוֹנִי Participiũ actiuum.	F.	M.
S.		Iaciens.	יוֹרָה	יוֹרֶה
P.		Iacientes.	יוֹרוֹת	יוֹרִים
		הַפָּעוּל Participium paſſ.	F.	M.
S.		Iactus.	יְרוּיָה	יָרוּי
P.		Iacti.	יְרוּיוֹת	יְרוּיִם

הַמָּקוֹר Infinitiuum.

Egredi, vel egrediendo. יְצָא vel צֵאת

In egrediendo, vel dum egrederetur. בְּצֵאת

Ad egrediendum. לָצֵאת Quum egrederetur. כְּצֵאת

Ab egrediendo. מִצֵּאת

הַצִּוּוּי Imperatiuum. F. M.

S. Egredere. צְאִי צֵא vel צֵאָה

P. צֶאנָה vel צֶאנָה vel צְאֶינָה צְאוּ vel צֵאוּ

הָאֵיתָן Futurum. F. M.

S. 1 Egrediar. C. אֵצֵא

3 Egredietur. תֵּצֵא יֵצֵא

2 Egredieris. תֵּצְאִי תֵּצֵא

P. 1 Egrediemur. C. נֵצֵא

3 Egredientur. } תֵּצֶאנָה { יֵצְאוּ vel יֵצֵאוּ

2 Egrediemini. } תֵּצֶאנָה { תֵּצְאוּ vel תֵּצֵאוּ

Et inſtar חָפֵץ

הֶעָבָר Præteritum. M.

P. 3 Timuerunt. יָרְאוּ S. 3 Timuit. יָרֵא

2 Timuiſtis. יְרֵאתֶם 2 Timuiſti. יָרֵאתָ

1 Timuimus. יָרֵאנוּ 1 Timui. יָרֵאתִי

הַבֵּינוֹנִי Participium vt הַתֹּאַר F. M.

S. Timens. יְרֵאָה יָרֵא

P. Timentes. יְרֵאוֹת יְרֵאִים

הַמָּקוֹר Infinitiuum.

Timere. יְרֹא vel יְרָא vel יִרְאָה

In timendo, vel dum timeret. בִּירֹא

Quum timeret. כִּירֹא

Ad timendum. לִירֹא vel לַרְא vel לְיִרְאָה

	הַמָּקוֹר Infinitiuum.		
	Velle.		אֲבוֹת vel אָבֹה
	הַצִּוּוּי Imperatiuum.	F.	M.
S.	Velis.	אֲבִי vel אֱבִי	אֲבֵה vel אֱבֶה
P.	Velint.	אֲבֶינָה vel אֱבֶינָה	אֲבוּ vel אֱבוּ
	הָאֵיתָן Futurum.	F.	M.
S.	1 Volam.	C.	אֹבֶה
	3 Volet.	תֹּאבֶה	יֹאבֶה
	2 Voles.	תֹּאבִי	תֹּאבֶה
P.	1 Volemus.	C.	נֹאבֶה
	3 Volent.	תֹּובֶינָה	יֹאבוּ
	2 Voletis.	תֹּובֶינָה	תֹּאבוּ

Inuenitur & ſine א,& in fine cum א vice ה, תֹּבָא voles,acquieſces,Prouer.1.Et cum ſeghól אֶאֱתֶה Veniam, יֶאֱתֶה veniet. Et א quieſcente,אֵאתֶה יֵאתֶה. Et cum א vice ה,וַיֵּתֶא & venit,Deut.33.

VIII.

Octaua eſt,incipientium à י,& deſinentium in א.

	הֶעָבָר Præteritum.	F.	M.
S.	3 Egreſſus eſt.	יָצְאָה	יָצָא
	2 Egreſſus es.	יָצָאת	יָצָאתָ
	1 Egreſſus ſum.	C.	יָצָאתִי
P.	3 Egreſſi ſunt.	C.	יָצְאוּ
	2 Egreſſi eſtis.	יְצָאתֶן	יְצָאתֶם
	1 Egreſſi ſumus.	C.	יָצָאנוּ
	הַבֵּינוֹנִי Participiũ actiuum.	F.	M.
S.	Egrediens.	יוֹצְאָה	יוֹצֵא
P.	Egredientes.	יוֹצְאוֹת	יוֹצְאִים

P.	1	AEdificabimus.	C.	נִבְנֶה
	3	AEdificabunt.	תִּבְנֶינָה	יִבְנוּ
	2	AEdificabitis.		תִּבְנוּ

Et perfectum ſi cum litera gutturali, prima radicalis eſt cũ chathéph ſeghól, vel chathéph pathách, אֶעֱלֶה aſcendam, אֶחֱזֶה videbo. Sed cum y in aliis perſonis facit יַעֲלֶה תַּעֲלֶה, &c. אֶעֱנֶה reſpondebo. Et defectiuum אֵפֶן reſpiciam, יֵפֶן reſpiciet: אַעַשׂ faciam, יַעַשׂ faciet: יִחַר iraſcetur: יִחַז יֶחֱז videbit. Et plurale perfectũ יֶחֱסָיוּן ſperabunt, יֶחֱזָיוּן, videbunt, יִשְׁתָּיוּן bibent, תִּבְעָיוּן quærent. Et literæ quæ ſunt futuri ſigna, cum chiríc, vel ſerí: & radicales cum ſeuá, vt וַיֵּשְׁתְּ bibit, Gene. 25. וַיֵּבְךְּ & fleuit, Gene. 27.

VII.

Septima eſt incipientium ab א, & deſinétium in ה.

		הֶעָבָר Præteritum.	F.	M.
S.	3	Voluit.	אָבְתָה	אָבָה
	2	Voluiſti.	אָבִית או אָבִית	אָבִיתָ
	1	Volui.	C.	אָבִיתִי
P.	3	Voluerunt.	C.	אָבוּ
	2	Voluiſtis.	אֲבִיתֶן	אֲבִיתֶם
	1	Voluimus.	C.	אָבִינוּ
		הַבֵּינוֹנִי Participium actiuum.	F.	M.
S.		Volens.	אֹבָה	אֹבֶה
P.		Volentes.	אֹבוֹת	אֹבִים אֹבֵי
		הַפָּעוּל Participium paſſiuũ.	F.	M.
S.			אֲבוּיָה	אָבוּי
P.			אֲבוּיוֹת	אֲבוּיִם

Inuenitur præteritum inſtar perfectorum בָּנְיוּ vt חָסָיוּ ſperauerunt, Deut.32. בָּנְתָה, aut בָּנַת vt עָשָׂת fecit, Leuit.25. Et perfectum בָּנְיָה vt חָסְיָה ſperauit, Pſal.56.

	הַבֵּינוֹנִי Participium actiuū.	F.	M.
S.	AEdificans.	בֹּנָה vel בֹּנִיָּה	בֹּנֶה
P.	AEdificantes.	בֹּנוֹת vel בֹּנִיּוֹת	בֹּנִים בֹּנֵי

Et iunctum monoſyllabo, aut dictioni longæ eſt longum, & cum ſerí, vt רֹאֶה בָּם videns in eis. Exod.15, עֹשֵׂה פֶלֶא faciens mirabile. Inuenitur & קֹנֵת poſſidens, חֹזֵת videns, רֹעֵי pro רֹעֵה paſcens, quæ nonnulli dicunt eſſe in regimine genitiui.

	הַפָּעוּל Participium paſſiuū.	F.	M.
S.	AEdificatus.	בְּנוּיָה	בָּנוּי
P.	AEdificati.	בְּנוּיוֹת	בְּנוּיִים

הַמָּקוֹר Infinitiuum.

AEdificare.	בָּנֹה vel בְּנוֹת
Quum ædificaret. בִּבְנוֹת In ædificando.	בִּבְנוֹת
Ad ædificandum.	לִבְנוֹת
Ab ædificando, vel ne ædificaret.	מִבְּנוֹת

Inuenitur & רָאֹה רְאוֹת רָאֹה Videre, לְרַאֲוֹה ad videndum. עֲשֹׂה עֲשׂוֹת facere, חֲרוֹת iraſci.

	הַצִּוּוּי Imperatiuum.	F.	M.
S.	AEdifica.	בְּנִי	בְּנֵה
P.	AEdificate.	בְּנֶינָה	בְּנוּ

		הֶאֱתִן Futurum.	F.	M.
S.	1	AEdificabo.	C.	אֶבְנֶה
	3	AEdificabit.	תִּבְנֶה	יִבְנֶה
	2	AEdificabis.	תִּבְנִי	תִּבְנֶה

	2	Impleuiſtis.	מִלֵּאתֶן	מִלֵּאתֶם
	1	Impleuimus.	C.	מִלֵּאנוּ
		הַבֵּינוֹנִי Particip.vt הַתֹּאַר	F.	M.
S.		Implens.	מְלֵאָה	מָלֵא
P.		Implentes.	מְלֵאוֹת	מְלֵאִים
		הַמָּקוֹר Infinitiuum.		
		Implere.		מְלֹאת
		הַצִּוּוּי Imperatiuum.	F.	M.
S.		Imple.	מִלְאִי	מְלָא
P.		Implete.	מְלֶאנָה	מִלְאוּ
		הָאַיתָן Futurum.	F.	M.
S.	1	Implebo.	C.	אֶמְלָא
	3	Implebit.	תִּמְלָא	יִמְלָא
	2	Implebis.	תִּמְלְאִי	תִּמְלָא
P.	1	Implebimus.	C.	נִמְלָא
	3	Implebunt.	תִּמְלֶאנָה	יִמְלְאוּ
	2	Implebitis.	תִּמְלֶאנָה	תִּמְלְאוּ

V I.

Sexta eſt deſinentium in ה quieſcens,cuius vicē ge rit interdum י aut ת.

		הֶעָבָר Præteritum.	F.	M.
S.	3	AEdificauit.	בָּנְתָה	בָּנָה
	2	AEdificauiſti.	בָּנִית	בָּנִיתָ
	1	AEdificaui.	C.	בָּנִיתִי
P.	3	AEdificauerunt.	C.	בָּנוּ
	2	AEdificauiſtis.	בְּנִיתֶן	בְּנִיתֶם
	1	AEdificauimus.	C.	בָּנִינוּ

		הַבֵּינוֹנִי Participium act.	F.	M.
S.		Vocans.	קֹרְאָה או קֹרֵאת	קֹרֵא
P.		Vocantes.	קֹרְאוֹת	קֹרְאִים קֹרְאֵי
		הַפָּעוּל Participium.	F.	M.
S.		Vocatus.	קְרוּאָה	קָרוּא
P.		Vocati.	קְרוּאוֹת	קְרוּאִים קְרוּאֵי
		הַמָּקוֹר Infinitiuum.		
		Vocare.		קְרֹא אוֹ קְרֹא אוֹ קְרָא אוֹ קְרֹאת
		Quum vocaret כִּקְרֹא	In vocando.	בִּקְרֹא
		A vocando. מִקְּרֹא	Ad vocandum.	לִקְרֹא
		הַצִּוּוּי Imperatiuum.	F.	M.
S.		Voca.	קִרְאִי	קְרָא
P.		Vocate.	קְרֶאנָה אוֹ קְרֶאן אוֹ קִרְאֶן	קִרְאוּ
		הָאִיתָן Futurum.	F.	M.
S.	1	Vocabo.	C.	אֶקְרָא
	3	Vocabit.	תִּקְרָא	יִקְרָא
	2	Vocabis.	תִּקְרְאִי	תִּקְרָא
P.	1	Vocabimus.	C.	נִקְרָא
	3	Vocabunt.	תִּקְרֶאנָה או תִּקְרֶאן	יִקְרְאוּ
	2	Vocabitis.	תִּקְרֶאנָה או תִּקְרֶאן	תִּקְרְאוּ

Et ſic חָטָא peccauit, cuius macór eſt חֲטֹא : & cum literis bichlám כַּחֲטֹא, בַּחֲטֹא, & futurum אֶחֱטָא יֶחֱטָא, &c.

Et nonnulla ſunt vt חָפֵץ cum camés & ſerí.

		הֶעָבָר Præteritum.	F.	M.
S.	3	Impleuit.	מָלְאָה	מָלֵא
	2	Impleuiſti.	מָלֵאת	מָלֵאתָ
	1	Impleui.	C.	מָלֵאתִי
P.	3	Impleuerunt.	C.	מָלְאוּ

eſt, Gene. 5. וַתָּמֹס & diſſoluit ſe, Hamós 9.

Sunt etiam nonnulla in hac ſpecie cum chólem, & cum ſeri, vt אוֹר Illuxit, אוֹרְתָּ illuxiſti, אוֹרְתִי illuxi. Participium אוֹר Illucens, אוֹרִים illucentes: טוֹב Pulchruit, טוֹבְתָּ pulchruiſti. Et participium cum ſúrec, vt סוּר Recedés, סוּרִים recedentes: חוּשׁ Feſtinans, חוּשִׁים feſtinãtes.

Mortui fuerunt.	מֵתוּ	Mortuus eſt.	מֵת
Mortui fuiſtis.	מַתֶּם	Mortua eſt.	מֵתָה
Mortui fuimus.	מַתְנוּ	Mortuus fuiſti.	מַתָּ
		Mortuus fui.	מַתִּי

S.	Moriens.	מֵתָה	מֵת
P.	Morientes.	מֵתוֹת	מֵתִים

Verba ſunt intranſitiua communiter in hac ſpecie, & carent pahúl.

IIII.

Quarta, eſt quorum ſecunda, quæ eſt י, quieſcit, vt
אֵיַב, Inimicatus fuit אֵיַבְתָּ
רֵשׁ à רֵישׁ, Depauperatus fuit רֵשְׁתָּ
בֵּן à בִּין, Intellexit בֵּנְתָּ

V.

Quinta eſt deſinentium in א quieſcens.

		הֶעָבָר Præteritum.	F.	M.
S.	3	Vocauit.	קָרְאָה או קָרָאת	קָרָא
	2	Vocauiſti.	קָרָאת	קָרָאתָ
	1	Vocaui.	C.	קָרָאתִי
P.	3	Vocauerunt.	C.	קָרְאוּ
	2	Vocauiſtis.	קְרָאתֶן	קְרָאתֶם
	1	Vocauimus.	C.	קָרָאנוּ

P.	Surgentes.	קָמוֹת	קָמִים
		In regimine genitiui,	קָמֵי
	הַמָּקוֹר	Infinitiuum.	
	Surgere.		קוּם או קוֹם
Quum ſurgeret.	כְּקוּם	In ſurgendo.	בְּקוּם
A ſurgendo.	מִקּוּם	Ad ſurgendum.	לָקוּם
הַצִּוּוּי	Imperatiuum.	F.	M.
S.	Surge.	קוּמִי	קוּם או קוּמָה
P.	Surgite.	קוּמְנָה	קוּמוּ
הָאֵיתָן	Futurum.	F.	M.
S. 1	Surgam.	C.	אָקוּם
3	Surget.	תָּקוּם	יָקוּם
2	Surges.	תָּקוּמִי	תָּקוּם
P. 1	Surgemus.	C.	נָקוּם
3	Surgent.	תְּקוּמְנָה	יָקוּמוּ
2	Surgetis.	תְּקוּמְנָה	תָּקוּמוּ

Sed cum accentibus ſuſpenſiuis longam facientibus dictionem iunctum dictioni longæ, aut monoſyllabo, ſecunda eſt cum camés chatheph: & hoc niſi prima aut tertia ſit gutturalis, aut ר: quia tunc communiter eſt cum pathách, & ו remouetur, vt וַיָּגָר & peregrinatus eſt Ahrahám, Gene.21. וַיָּשָׁב & reuerſus eſt Abrahám, Geneſ.22. תָּשָׁב נָה Reuertatur quæſo, 1. Reg.17. וַיָּעַף Et fatigatus eſt populus, 2.Semu. 14. וַתָּנַח Et requieuit arca, Gene.8. וַיָּסַר & declinauit, Iudic.4. Sed וַתָּחָס & pepercit, 1.Sem.24, & Iechez.4, eſt cum camés. Sed cum athnách, & ſoph paſſúc, & interdum zachéph, eſt cum chólem, vt וַיָּעֹף & volauit, Pſal.18. וַיָּמֹת & mortuus

		F.	M.	
S.	Sciam.	C.	אֵדַע	הָאֵיתָן :
	Sciet.	תֵּדַע	יֵדַע	
	Scies.	תֵּדְעִי	תֵּדַע	
P.	Sciemus.		נֵדַע	
	Scient.	תֵּדַעְנָה	יֵדְעוּ vel יֵדְעוּן	
	Scietis.		תֵּדְעוּ vel תֵּדְעוּן	

Et ſic יָלַד Genuit, יָלַדְתָּ genuiſti, יָלַדְתִּי genui. יוֹלֵד יוֹלְדָה vel יוֹלֶדֶת Generans. בְּלֶדֶת In generando. לֶדֶת Generare. לֵד vel לְדָה Genera. אֵלֵד Generabo, יֵלֵד generabit, &c.

Et ſic יָסַד fundauit, יָסַדְתָּ fundaſti, &c. cuius futurum eſt אִיסַד fundabo, יִיסַד fundabit. Et יִסַּר erudiuit, יִסַּרְתָּ erudiſti, &c. cuius futurum eſt אִיסוֹר erudiam, יִיסוֹר erudiet. Et יָבַשׁ confudit, vel pudore ſuffudit, aut aruit. יָבַשְׁתָּ confudiſti : cuius futurum eſt אֵבוֹשׁ יֵבוֹשׁ. Et יָכֹל potuit, יָכֹלְתָּ potuiſti: cuius futurum eſt אוּכַל יוּכַל.

III.

Tertia eſt quorum ſecunda, quæ eſt ו, quieſcit.

			F.	M.
הֶעָבָר		Præteritum.	F.	M.
S.	3	Surrexit.	קָמָה	קָם
	2	Surrexiſti.	קַמְתְּ	קַמְתָּ
	1	Surrexi.	C.	קַמְתִּי
P.	3	Surrexerunt.	C.	קָמוּ
	2	Surrexiſtis.	קַמְתֶּן	קַמְתֶּם
	1	Surreximus.	C.	קַמְנוּ
הַבֵּינוֹנִי		Participium act.	F.	M.
S.		Surgens.	קָמָה	קָם

Et aduerte, quòd futurum cum accentu athnách, & ſoph paſúc, eſt cum ſerí, יֹאמַ֑ר תֹּאמַ֑ר, &c. Et cum ו, longum, eſt cum ſeghól, וַיֹּאמֶר וַתֹּאמֶר, &c.

Regulæ accentuum, & quantitas dictionum penes longum & breue, poſitæ ſunt in cal perfecto. Sunt tamen nonnulla in hac coniugatione, quorum א mouetur cum chathéh ſeghól, vt תֶּאֱבַל lugebit, & יֶאֱהַב diliget, תֶּאֱהַב diliges.

Varietates & cõiunctiones cum pronominibus require in magno dictionario ſub litera א in verbis: אָבַד: אָבַל: אָגַר: אָדַם: אָהַב: אָהַל: אָזַל: אָזַר: אָשַׁם: אָטַר: אָכַל: אָכַף: & id genus alia.

II.

Secunda eſt incipientium à י, quæ ad hunc coniugatur modum.

	F.	M.	
	פָּקַר ſicut.	יָדַע, יָדַעְתָּ ſciuit,	הֶעָבָר:
Sciens.	יוֹדַעַת	יוֹדֵעַ	הַבֵּינוֹנִי:
Scientes.	יוֹדְעוֹת	יוֹדְעִים	
	vt פָּקוּד	Scitus יָדוּעַ	הַפָּעוּל:
Scire.		יָדוֹעַ דֵּעָה דַּעַת	הַמָּקוֹר:
In ſciendo, dum ſciret.		בְּדַעַת vel בְּדֵעָה	
Quum ſciret.		כְּדַעַת	
Ad ſciendum.		לָדַעַת	
A ſciendo, vel ne ſciret.		מִדַּעַת	
	F.	M.	
Scito.	דְּעִי	דַּע	הַצִּוּוּי:
Scitote.	דַּעְנָה	דְּעוּ	

Viſitabis eas. תִּפְקְדִין: Viſitabis eam. תִּפְקְדֶיהָ
תִּפְקֹדְנָה,inquit R.Dauid,iungitur vt תִּפְקְדוּ

De tredecim ſpeciebus verborum quieſcentium, Cap. XXIII.

Tredecim ſunt ſpecies verborum quieſcentium in coniugatione cal:& in prima ſpecie(quæ eſt incipientium ab א) præteritum, participium, & imperatiuum non quieſcunt. Macór interdũ quieſcit,nonnunquam pronuntiatur א: in futuro quieſcit cõmuniter, plerunque mouetur.& ſic coniugatur,

הָעָבָר: אָמַר ſicut פָּקַד אָמַרְתָּ Dixit.
הַבֵּינוֹנִי: אֹמֵר ſicut פֹּקֵד.Dicens.
הַפָּעוּל אָמוּר ſicut פָּקוּד.Dictus.
הַמָּקוֹר: אָמֹר וַאֲמֹר וֶאֱמֹר: dicere
In dicendo,quum diceret. בֶּאֱמֹר
Quum diceret. כֶּאֱמֹר
Dicere,ad dicendum,vt diceret. לֶאֱמֹר
Vel לֵאמֹר dicere,aut dicendo.

		F.	M.	
		F.	M.	הַצִּוּוּי
S.	Dic.	אִמְרִי	אֱמֹר וְאִמְרָה	
P.	Dicite.	אֱמֹרְנָה	אִמְרוּ	
		F.	M.	הָאִיתָן:
S.	Dicam.	C.	אֹמַר וְאֹמְרָה	
	Dicet.	תֹּאמַר	יֹאמַר	
	Dices.	תֹּאמְרִי	תֹּאמַר	
P.	Dicemus.	C.	נֹאמַר	
	Dicetis.	תֹּאמַרְנָה או תֹּאמֵרְןָ	יֹאמְרוּ	
	Dicent.		תֹּאמְרוּ	

K.i.

26. יְהַלְמֵנִי percutiet me, Pſal. 141. יַחְפְּרֵהוּ fodiet eum, Pſal.7. יַעְזְרֶךָּ auxiliabitur tui, Ieſah.44. יַעְצָרְכָה prohibebit tibi, 2.Reg.18. יַעְזְרֵם adiuuabit eos, Pſal.37. וַיַּחְלְקֵם & diuiſit eos, 1. Paral. 24. י cum ſeghól vice pathách, יַעְזְרֶהָ adiuuabit eam, Pſal.45. יֶהֶרְסֶנָּה diruet eam, Prou. 29. Et ſecunda exiſtente gutturali, יִשְׁאָלֵהוּ interrogabit eum, Iudi.9. יִפְעָלֵהוּ operabitur eũ, Ieſah.44. יִסְעָדֶנּוּ fulciet eum, Pſalm.40. יִשְׁאָלְךָ interrogabit te, Irme.23. יִסְעָדֶךָ fulciat te, Pſal. 19. יִלְחָצֵנִי opprimet me. Pſal. 55. יִמְהָרֶנָּה dotabit eam, Exod.22. Et tertia gutturali exiſtente ſimiliter, vt יִתְקָעֵהוּ figet eum, Exod.10. יִתְקָעֶהָ figet eam, Iudi.3. יְבַלְּעֶנָּה abſorbebit eam, Ieſah.28.

תִּפְקֹד נִפְקֹד

תִּפְקְדֵהוּ כְּמוֹ יִפְקֹד וְכֵן נִפְקֹד כְּמוֹ יִפְקֹד תִּפְקְדֵהוּ &c. תִּפְקְדֵהוּ variatur vt יִפְקֹד. & ſic נִפְקֹד variatur cum pronomine, vt tertia perſona יִפְקֹד, & ſic cum literis gutturalibus.

תִּפְקְדוּ יִפְקְדוּ

Viſitabunt nos.	יִפְקְדוּנוּ׃	Viſitabunt eum.	יִפְקְדוּהוּ
Viſitabunt eam.	יִפְקְדוּהָ	Viſitabunt te.	יִפְקְדוּךָ
Viſitabunt te.	יִפְקְדוּךְ	Viſitabunt me.	יִפְקְדוּנִי
Viſitabunt eas.	יִפְקְדוּן	Viſitabunt eos.	יִפְקְדוּם
Viſitabunt vos.	יִפְקְדוּכֶן׃	Viſitabunt vos.	יִפְקְדוּכֶם

Et ſic תִּפְקְדוּ תִּפְקְדוּהוּ &c. Variatur autem cum literis gutturalibus י exiſtente cum pathách vel ſeghól. תִּפְקֹד iungitur vt ſecunda perſona maſculei.

תִּפְקְדִי

Viſitabis eos.	תִּפְקְדִים	Viſitabis eum.	תִּפְקְדִיהוּ
Viſitabis nos.	תִּפְקְדִינוּ׃	Viſitabis me.	תִּפְקְדִינִי

Viſitate eam. פִּקְדוּהָ Viſitate eos. פִּקְדוּם
Viſitate eas. פִּקְדוּן׃ Viſitate nos. פִּקְדוּנוּ׃

פִּקְדִי

Viſita nos. פִּקְדִינוּ Viſita eum. פִּקְדִיהוּ
Viſita eam. פִּקְדִיהָ Viſita me. פִּקְדִינִי
Viſita eas. פִּקְדִין׃ Viſita eos. פִּקְדִים

Vel cum camés chathéph, inquit R.Da. פָּקְדֵיהוּ, &c.
פְּקוֹדְנָה, inquit Ra. Dauid, iungitur vt פִּקְדוּ.

הָאֵיתָן Futurum. אֶפְקֹד

Viſitabo eum. אֶפְקְדֵהוּ או אֶפְקְדֶנּוּ
Viſitabo te. אֶפְקָדְךָ אֶפְקְדֶךָּ
Viſitabo vos. אֶפְקָדְכֶם׃ Viſitabo eos. אֶפְקְדֵם
Viſitabo eam. אֶפְקְדֵהָ או אֶפְקְדָהּ או אֶפְקְדֶנָּה
Viſitabo eas. אֶפְקְדֵן Viſitabo te. אֶפְקְדֵךְ
Viſitabo vos. אֶפְקָדְכֶן׃

Et prima gutturali exiſtēte, אֶעֶנְדֶנּוּ ligabo eum, Iiob 31. אֶעֶזְבֵם derelinquam eos, Ieſah. 41. Et ſecunda aut tertia gutturali exiſtente, אֶשְׁחָקֵם contundam eos, Pſal. 17. אֶמְצָחֵם tranſfigam eos, Ibidem.

יִפְקֹד

Viſitabit eum. יִפְקְדֵהוּ או יִפְקְדֶנּוּ או יִפְקְדוֹ׃
Viſitabit eos. יִפְקְדֵם Viſitabit te. יִפְקָדְךָ יִפְקְדֶךָּ
Viſitabit vos. יִפְקָדְכֶם Viſitabit me. יִפְקְדֵנִי
Viſitabit nos. יִפְקְדֵנוּ׃
Viſitabit eam. יִפְקְדֵהָ או יִפְקְדָהּ או יִפְקְדֶנָּה
Viſitabit eas. יִפְקְדֵן Viſitabit te. יִפְקְדֵךְ
Viſitabit vos. יִפְקָדְכֶן׃

Et prima exiſtente gutturali, יַאַסְפֵנִי colliget me, Pſal.

quũ appropinquaueritis. Iehoſ.4, Vſque ad עָבְרֵנוּ trāſire noſtrum. id eſt, donec tranſeamus. Geneſ.2, לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ ad colendum eum, & ad cuſtodiendum eum. & 2. Reg.8, A die עָזְבָהּ relinquere ipſius. id eſt, qua reliquit ipſa terram, &c. cum ה quieſcente. & ſic Num. 15. בְּחֶטְאָהּ Quum peccauerit ipſa per errorem. Et ſecūdum aliam formam, פָּקְדָהּ aut פָּקְדֶנָּה. Ruth 1, לְעָזְבֵךְ vt relinquam te. Et פָּקְדְכֶן & פָּקְדָן: פְּקֹד verò retinet ſeuá, & cholem vertitur in camés chathéph. Exo.23, לִשְׁמָרְךָ vt cuſtodiat te in via. Et 1. Semu.25, לִרְדָפְךָ ad perſequendum te. Et Hobadiáh, In die עֲמָדְךָ ſtare tui. id eſt, quo ſteteris tu. Et euphoniæ gratia, ſecunda cum camés lato, & tertia cum camés chathéph. 1. Semu.15, לִמְשָׁחֳךָ vt vngerem te.

Quæ verò veniunt à פְּקַר retinent ſeuá: & interdum mutant in patháh, vel chiríc. Ieſáh.3, לְחֶנַּנְכֶם vt miſereatur veſtri. Iudic.13, לְפַעְמוֹ conterere eum. Neche.8, וּכְפִתְחוֹ Et quum aperuiſſet ipſe.

הַצִּוּוּי Imperatiuum. פְּקֹד

Viſita eos.	פָּקְדֵם או פָּקְדֵמוֹ	Viſita eum.	פָּקְדוֹ או פָּקְדֵהוּ
Viſita nos.	פָּקְדֵנוּ:	Viſita me.	פָּקְדֵנִי
Viſita eam.			פָּקְדָה או פָּקְדֶהָ או פָּקְדֶנָּה
Viſita eas.			פָּקְדֵן:

Et ſecunda, & tertia gutturali exiſtente eſt cum camés. Pſal. 25, גָּאָלֵנִי redime me. Item בְּחָנֵנִי proba me, מָשְׁחֵהוּ vnge eum, 1. Seme.16. שְׁמָעֵנוּ audi nos, Gen.23.

פִּקְדוּ

Viſitate me.	פִּקְדוּנִי	Viſitate eum.	פִּקְדוּהוּ

פְּקוּדִים

Viſitati noſtri.	פְּקוּדֵינוּ:	Viſitati eius.	פְּקוּדָיו
Viſitati eius.	פְּקוּדֶיהָ	Viſitati tui.	פְּקוּדֶיךָ
Viſitati tui.	פְּקוּדַיִךְ פְּקוּדֵיךְ	Viſitati mei.	פְּקוּדַי פְּקוּדָי
Viſitati earum.	פְּקוּדֵיהֶן	Viſitati eorum.	פְּקוּדֵיהֶם
Viſitati veſtri.	פְּקוּדֵיכֶן:	Viſitati veſtri.	פְּקוּדֵיכֶם

הַמָּקוֹר Infinitiuum, פָּקוֹר

Pronomen iunctum cum macór, quandoque eſt actiuum, interdum paſſiuum, & variatur ſicut & ipſum macór. פָּקוֹר cum pronomine vertit camés latum in camés cathéph, פָּקְדוֹ. quanquam ſequente ſeuá non ſolet apponi ſeuá. Gene. 24, בְּשָׁמְעוֹ quum audiſſet ipſe. Deuter. 6, וּבְשָׁכְבְּךָ & quum dormieris tu. & 29, לְעָבְרְךָ vt trāſcas tu. Sephan. 3, A die קֻבְצִי congregare mei, id eſt quo congregauero ego. Iechez. 25, In omni שָׁאטְךָ contemnere tuo, cum camés lato propter א quieſcens. & cum ſurég. Leuit. 23, בְּקֻצְרְךָ quū meſſueris tu. Iechez. 3, בְּאָמְרִי dum dico ego. Et ſecundum aliam formam, Exod. 2, הַלְהָרְגֵנִי Num interficere me vis. Et ſecūda exiſtente gutturali, Ruth 3, Et ſi noluerit, לְגָאֳלֵךְ redimere te. Iechez. 20, In die בָּחֳרִי eligere mei, id eſt, qua elegi Iſraél. בְּשָׁמְעָם Quum audiſſent ipſi, Geneſ. 24. Et Pſal. 104. Non permiſit hominem לְעָשְׁקָם vim inferre eis. Et ſecunda exiſtente gutturali. Hamós 2, propter מָאֳסָם ſpernere eorum, id eſt, eò quòd ſpreuerunt ipſi. Deut. 5, בְּשָׁמְעֲכֶם Quum audiſſetis vos. Et ſecunda exiſtente gutturali, vel ר. Ieſah. 30, propter מָאָסְכֶם ſpernere veſtrū. id eſt, pro eo quod ſpreuiſtis vos. Deut. 20. בְּקָרְבְכֶם

cum: catheph. nō habet ſeuá, ſeua ſequente.

Viſitans te. פּוֹקֶדְךָ Viſitans nos. פּוֹקְדֵנוּ
Viſitans eas. פּוֹקְדֵן אוֹ פֹּקְדָהֶן Viſitãs eam. פּוֹקְדָהָ אוֹ פּוֹקְדֶהָ
Viſitans vos. פּוֹקֶדְכֶן׃

פּוֹקְדִים

Vſitantes nos. פּוֹקְדֵינוּ׃ Viſitantes eum. פּוֹקְדָיו
Viſitantes eam. פּוֹקְדֶיהָ Viſitantes te. פּוֹקְדֶיךָ
Viſitantes te. פּוֹקְדַיִךְ פּוֹקְדֶיךָ Viſitantes me. פּוֹקְדַי פּוֹקְדֵי
Viſitantes eas. פּוֹקְדֵיהֶן Viſitantes eos. פּוֹקְדֵיהֶם
Viſitantes vos. פּוֹקְדֵיכֶן Viſitantes vos. פּוֹקְדֵיכֶם

פּוֹקֶדֶת

Viſitans nos. פּוֹקַדְתֵּנוּ׃ Viſitans eum. פּוֹקַדְתּוֹ
Viſitans eam. פּוֹקַדְתָּהּ Viſitans te. פּוֹקַדְתֵּךְ פּוֹקַדְתְּךָ
Viſitans te. פּוֹקַדְתֵּךְ Viſitans me. פּוֹקַדְתִּי
Viſitans eas. פּוֹקַדְתָּן Viſitans eos. פּוֹקַדְתָּם
Viſitans vos. פּוֹקַדְתְּכֶן׃ Viſitans vos. פּוֹקַדְתְּכֶם

פּוֹקְדוֹת

Viſitantes te. פּוֹקְדוֹתֶיךָ Viſitantes eum. פּוֹקְדוֹתָיו
Viſitantes me. פּוֹקְדוֹתַי פּוֹקְדוֹתַי
Viſitantes vos. פּוֹקְדוֹתֵיכֶם׃ Viſitantes eos. פּוֹקְדוֹתֵיהֶם
Viſitantes eam. פּוֹקְדוֹתֶיהָ
Viſitantes te. פּוֹקְדוֹתַיִךְ פּוֹקְדוֹתֶיךָ
Viſitantes vos. פּוֹקְדוֹתֵיכֶן׃ Viſitantes eas. פּוֹקְדוֹתֵיהֶן

הַפָּעוּל Participium præteritum. פָּקוּד

Viſitatus noſter. פְּקוּדֵנוּ׃ Viſitatus eius. פְּקוּדוֹ
Viſitatus eius. פְּקוּדָהּ Viſitatus tuus. פְּקוּדְךָ
Viſitatus tuus. פְּקוּדֵךְ Viſitatus meus. פְּקוּדִי
Viſitatus earum. פְּקוּדָן Viſitatus eorum. פְּקוּדָם
Viſitatus veſter. פְּקוּדְכֶן׃ Viſitatus veſter. פְּקוּדְכֶם

Viſitauerunt te. פְּקָדוּךָ Viſitauerunt vos. פְּקָדוּכֶם
Viſitauerunt eas. פְּקָדוּן Viſitauerunt nos. פְּקָדוּנוּ:
Viſitauerunt vos. פְּקָדוּכֶן: Viſitauerunt eam. פְּקָדוּהָ

פְּקַדְתֶּם

Viſitauiſtis eos. פְּקַדְתּוּם Viſitauiſtis eum. פְּקַדְתּוּהוּ
Viſitauiſtis nos. פְּקַדְתּוּנוּ: Viſitauiſtis me. פְּקַדְתּוּנִי

פָּקַדְנוּ

Viſitauimus eam. פְּקַדְנוּהָ Viſitauimus eum. פְּקַדְנוּהוּ
Viſitauimus te. פְּקַדְנוּךָ Viſitauimus te. פְּקַדְנוּךְ
Viſitauimus eas. פְּקַדְנוּן Viſitauimus eos. פְּקַדְנוּם
Viſitauimus vos. פְּקַדְנוּכֶן: Viſitauimus vos. פְּקַדְנוּכֶם:

פָּקְדָה

Viſitauit eum. פְּקָדַתְהוּ. פְּקָדָתְהוּ פְּקָדַתְהוּ פְּקָדָתְהוּ אוֹ פְּקָדַתּוּ
Viſitauit te. פְּקָדַתְךָ פְּקָדָתְךְ
Viſitauit me. פְּקָדַתְנִי פְּקָדָתְנִי פְּקָדַתְנִי
Viſitauit vos. פְּקָדַתְכֶם Viſitauit eos. פְּקָדָתַם
Viſitauit nos. פְּקָדַתְנוּ פְּקָדָתְנוּ פְּקָדַתְנוּ
Viſitauit eas. פְּקָדַתְן Viſit. eam. פְּקָדָתָהּ אוֹ פְּקָדַתָּה
Viſitauit vos. פְּקָדַתְכֶן Viſitauit te. פְּקָדָתֵךְ פְּקָדַתֵךְ

פָּקַדְתְּ

Viſitauiſti nos. פְּקַדְתִּינוּ Viſitauiſti eum. פְּקַדְתִּיהוּ
Viſitauiſti eam. פְּקַדְתִּיהָ Viſitauiſti me. פְּקַדְתִּינִי
Viſitauiſti eas. פְּקַדְתִּין: Viſitauiſti eos. פְּקַדְתִּים

פְּקַדְתֶּן iungitur vt maſculeum פְּקַדְתֶּם

הַבֵּינוֹנִי Participium præſens. פּוֹקֵד

Viſitãs te. פּוֹקֶדְךָ פּוֹקְדֶךָ פּוֹקֶדְךָ Viſitans eum. פֹּקְדוֹ אוֹ פּוֹקְדֵהוּ
Viſitans me. פּוֹקְדִי אוֹ פּוֹקְדֵנִי פּוֹקְדֵנִי
Viſitans vos. פּוֹקֶדְכֶם Viſitans eos. פּוֹקְדָם

Quomodo autem verbum perfectum pronominibus iungatur, paucis dicendum eſt.

: הֶעָבָר Præteritum. פָּקַד

Viſitauit eum.			פְּקָדוֹ או פְּקָדָהוּ
Viſitauit te.			פְּקָדְךָ פְּקָדְךָ פְּקָדֶךָ פְּקָדֵךְ
Viſitauit me.			פְּקָדַנִי פְּקָדְנִי פְּקָדָנִי פְּקָדֵנִי
Viſitauit te.	פְּקָדֵךְ	Viſitauit eos.	פְּקָדָם
Viſitauit eas.	פְּקָדָן	Viſitauit vos.	פְּקָדְכֶם :
Viſitauit vos.	פְּקַדְכֶן :	Viſitauit nos.	פְּקָדָנוּ :
		Viſitauit eam.	פְּקָדָהּ

פָּקַדְתָּ

Viſitaſti eum.			פְּקַדְתּוֹ או פְּקַדְתָּהוּ או פְּקַדְתִּיהוּ
Viſitaſti me.			פְּקַדְתַּנִי פְּקַדְתָּנִי פְּקַדְתַּנִי פְּקַדְתָּנִי
Viſitaſti eam.	פְּקַדְתָּהּ	Viſitaſti eos.	פְּקַדְתָּם
Viſitaſti eas.	פְּקַדְתָּן	Viſitaſti nos.	פְּקַדְתָּנוּ :

Inuenitur & יְלִדְתָּנוּ genuiſti nos, Ierme.2, pro יְלִדְתִּינוּ.

פָּקַדְתִּי

Viſitaui eum.			פְּקַדְתִּיו או פְּקַדְתִּיהוּ
Viſitaui eos.	פְּקַדְתִּים	Viſitaui te.	פְּקַדְתִּיךָ
Viſitaui vos.			פְּקַדְתִּיכֶם או פְּקַדְתִּיכֶמוֹ:
Viſitaui eas.	פְּקַדְתִּין	Viſitaui eam.	פְּקַדְתִּיהָ
Viſitaui vos.	פְּקַדְתִּיכֶן:	Viſitaui te.	פְּקַדְתִּיךְ

Inuenitur & שְׁאִלְתִּיהוּ poſtulaui eum, Iudicum 13. & 1.Semu.1, pro שְׁאַלְתִּיהוּ.

פָּקְדוּ

Viſitauerunt me.	פְּקָדוּנִי	Viſitauerunt eum.	פְּקָדוּהוּ
Viſitauerunt eos.	פְּקָדוּם	Viſitauerunt te.	פְּקָדוּךָ

תִּפְקְדוּ & תְּשַׁלְּחוּ mittetis,Nume.13. תֶּהְבָּלוּ euaneſcetis,Pſal.61. תִּשְׁמְעוּן audietis, Deut.8. תִּשְׁמְעוּן audietis,Deut.19.

Fœmineum ſingulare,תִּפְקֹד & תִּרְעַד tremet,Pſal.103. תֶּחֱרַב deſolabitur, Ieſah.34. תִּפְקְדִי & תִּלְבְּשִׁי indues te,Ieſah.49. תִּדְבָּקִין adhærebis,Ruth.2.

Plurale תִּפְקֹדְנָה & תֶּחְשַׁכְנָה obſcurabuntur, Pſal. 69. תִּקְשַׁבְנָה attendent,Ieſah.32. תִּשְׁכַּחְנָה obliuiſcentur, Ieſah.49. תִּלְבַּשְׁן induent ſe,2.Semue.13.

Futurum ſingulare cum chólem,אֶפְקוֹד.Et cũ maccháph,אֶשְׁמָר־לוֹ ſeruabo ei,Pſal.88. אֶשְׁמְעָה audiã, Pſal. 84. אֶשְׁמֹרָה cuſtodiam,Pſal.58. אֶעֶלְזָה exultabo,Chab. 3. יִפְקוֹד & יַחְפֹּץ volet, יֶחֱשׂוֹף diſcooperiet, יַעֲבוֹר tranſibit. Et cum maccáph יִמְשָׁל־בָּם dominabitur eis, Ieſah. 19. יַעֲבָר־פִּי tranſibit os meum,Pſal.17. תִּפְקוֹד & תַּעֲבוֹר tranſibis,תִּפְעַל־בּוֹ operaberis in eo,Iiób 35.

Plurale נִפְקוֹד & נִרְדְּפָה־לוֹ ſequemur eum,Iiób 19.נַעֲבוֹר ſeruiemus, Ieho.24. יִפְקְדוּ & יִצְפְּנוּ abſcondent, Pſal. 9.יַחְמֹלוּ parcent,Ieſah.9.יַעֲלֹזוּ exultabunt,Pſal.93. יִשְׁמֹרוּ obſeruabunt,Pſal.55. יִשְׁפּוּטוּ iudicabunt,Exo.18. & eſt breue,& ſurec loco chólem. תִּפְקְדוּ & תִּשְׁמֹרוּ cuſtodietis,Leuit.26.תַּעַבְרוּ tranſibitis. תִּכְרֹתוּן ſuccidetis, Exod. 34. תַּעַבְדוּן ſeruietis, Ieho.24. תִּפְקוֹד vt תִּשְׁמֹר cuſtodiet, Prou.24. תִּפְקוֹדִי vt תִּשְׁקְטִי quieſces,Irme.47. תַּחְשְׁבִי reputabis. תַּעַרְצִי roborabis te,Ieſah.47. תִּשְׁחֲדִי munera donabis,Iechez.16. תַּעֲבוּרִי tranſibis, Ruth.2. תִּפְקוֹדְנָה & תַּעֲבֹרְנָה tranſibunt, Pſal.80. תִּשְׁכֹּנָּה habitabunt, Iechez.17.cum daghés,propter defectum נ.

Plurale פִּקְדוּ & שַׁחֲטוּ iugulate, מִשְׁכוּ trahite, cum camés cathéph. גְּזֹרוּ diuidite.1.Reg.3. עֲבוֹדוּ ſeruite, Irme.20. שִׁמְעוּ audite, Ieſah.42. חִדְלוּ ceſſate, Iudic.11.

Fœmineum ſingulare פִּקְדִי, & טַחֲנִי mole, Ieſah. 47. חֶשְׂפִּי diſcooperi, Ieſah.47. מָלְכִי regna, Iudic. 9. & eſt cum camés cathéph. שִׂמְחִי lætare, Ioél 2. חִרְבִי deſola, Ieſah. 47. עִבְרִי tranſi, Ieſah.23. קָסֳמִי diuina, 1.Samue.28.

Plurale, פְּקֹדְנָה & סְפוֹדְנָה lugete, Irme.49. שְׁמַעַן audite, Gene.4.

De futuro.

Futurum אֶפְקֹד & אֶשְׁאַב hauriam, Gen.24. אֶשְׂחַק ridebo, Prou.1. אֶשְׁכְּבָה dormiam, Pſal.4. אֶעֱזְבָה relinquam.. אֶצְעֲקָה clamabo, Pſal.76.

יִפְקֹד & יִשְׂבַּע ſaturabit ſe, Ieſah.53. יִשְׁחֹט iugulabit. Leuit.8. יִנְעַם dulceſcet. Prouer.24. יֶחְסַר deficiet, indigebit, Prouerb.24.

תִּפְקֹד & תִּשְׁמַע audies, Deut.21. תִּזְרַע ſeres, Leuit.19. תֶּחֱרַשׁ tacebis, Pſal.108.

Plurale, נִפְקֹד & נִשְׁמַע audiemus, Ieho.24. נִזְרַע ſeremus, Leuit.25. נִשְׁמַע audiemus, Irme.41. נִשְׂמְחָה lætabimur, Pſal.65. נִכְרְעָה incuruabimus nos, Pſal.94. נִקְרְבָה appropinquabimus, Ieſah.41.

יִפְקְדוּ & יַחְפְּשׂוּ ſcrutabuntur. יִשְׁמְעוּ audient, Deute. 18. יֶחֶרְדוּ pauebunt, Ieſah.41. יִשְׁפְּלוּ humiliabunt ſe, Ieſah.10. יֶחְפְּצוּ volent, Pſal.67. יִשְׂבְּעוּ ſaturabunt ſe, Hoſe. 4. יִשְׁמְעוּן audient, Exod. 4. יִרְבְּצוּן Accubabunt, Pſal.103. יִגְוְעוּן morientur, Zachar.13.

Terra in ſeculum עֹמֶדֶת ſtat. Sed tertia exiſtente ח, aut ע, vtrunque vertitur in pathách, vt בֹּרַחַת fugiens, Gene. 16. שׁוֹמַעַת audiens, Gene. 18.

Secunda interdum eſt cum ſerí more maſculei, vt בֹּגֵדָה præuaricans, Irme. 3. בֹּעֵרָה ardens, Ieſah. 24.

De participio paſſiuo.

Fœmineum paſſiuum in regimine mutat ה in ת, & camés in pathách, vt פְּקוּדַת.

De infinitiuo.

פָּקוֹד & שָׁמוֹעַ audire, audiendo, Geneſ. 29. Et פְּקוֹד vt פָּרוֹחַ Florere, florendo, Ieſah. 35. שְׁמוֹר cuſtodire, cuſtodiendo, Exod. 25. Et cum camés & ſerí, vt גָּדֵל creſcere, creſcendo, Gene. 26. Et cum camés catheph prima, & in fine ה, vt לְמָשְׁחָה ad vngendum, Exo. 28. Et ſecunda cum camés catheph euphoniæ gratia, vt לְרָחֳקָה ad elongandum, Iechez. 8. Et prima cum ſúrec, vt לְחֻמְלָה ad parcendum. Et cum chiríc, vt לְרִבְעָה ad coeundum, Leuit. 18. Et cum pathách, vt לְאַשְׁמָה ad delinquendum, Leuit. 6. לְתַאֲבָה deſiderãdo, Pſal. 118. Et cum ſeuá, שְׁאָלָה interrogare, Ieſah. 7.

De imperatiuo.

Imperatiuum פְּקוֹד & עֲזֹב relinque, Pſal. 36. זְכָר־לִי Memento mei, Pſal. 24. שְׁמוֹר cuſtodi, Deut. 5. שְׁלַח mitte, Pſal. 43. שְׁכַב שְׁכָב dormi, dormi, 1. Sam. 3. חֲכַם ſapiens eſto, Prouer. 6. שְׁמַע audi, Deut. 5. שְׁכַב dormi, 1. Sam. 3. קָרְבָה accede, Pſal. 68. שָׁמְעָה audi. Pſal. 16. סָעֳדָה fulci, 1. Reg. 13. שְׁאָלָה pete, Ieſah. 7. סְלָחָה parce, Dan. 9. עֶרְכָה diſpone, Iiób 33.

יָדַעְתִּי cognoui. Nam cum ו vertente præteritum in futurum, ſine prædictis accentibus, eſt breue. Deut.4, וְשָׁמַעְתָּ & audies vocē eius. Exod.22, וְשָׁמַעְתִּי & audiam. Ruth 2, וְטָבַלְתְּ & intinges buccellam tuam. Si tamen vltima radicalis litera fuerit gutturalis, erit cum pathách, vt Ruth 2, Nunquid non שָׁמַעַתְּ audiſti. Ieſa.47, יָגַעַתְּ laboraſti. Num.17, periimus, omnes nos אָבַדְנוּ periuimus.

Secunda pluralis ſemper eſt breuis.

Tertia fœminei eſt breuis: ſed cum prædictis accentibus efficitur longa, & ſeuá mutatur in camés, vt מָשְׁלָה dominata eſt, Pſal.102. עָזְבָה dereliquit, Iechez.23. Et ſic ſequente monoſyllabo, aut dictione lõga efficitur longa. Prouer.31, דָּרְשָׁה צֶמֶר Quæſiuit lanam. Item Prou.31, נָטְעָה כָּרֶם Plantauit vineam.

De participio præſenti.

In participio, tertia exiſtente ח, vel ע, ſecunda eſt cum pathách, vt שֹׁסַע fidens, Leuiti.11. רֹקַע extendens, Ieſah.24. Interdum cum ſerí, & ח & ע cum pathách. Pſal.140, פֹּלֵחַ וּבֹקֵעַ ſcindens, & findens: & ad hunc modum enuntiantur, poléah, vbochéah: & non polécha, aut bochéha: eſt enim appoſitum pathách producendi gratia.

Fœmineum eſt breue, ſed efficitur lõgum ſequente monoſyllabo, & dictione longa, Ieſah.40, מוֹשְׁלָה לוֹ dominans ei. Ieſah. פּוֹעֲלָה אָוֶן Operans iniquitatem. Cum ה ſemper eſt longum: ſed cum prædictis accentibus, prius ſeghól vertitur in camés, vt Eccleſiaſtæ 1,

communior eſt cum camés & pathách, vt פָּקַד, paucis exceptis, quæ ſunt cum duplici camés. Secundus eſt cum camés & ſerí, vt חָפֵץ voluit. Tertius eſt cum camés & cholém, vt יָכֹל potuit, יָגוֹר timuit: & hic modus eſt rariſſimus.

Secundò eſt aduertendum, quòd ו poſitum producendi gratia in participio, in macór, & in ſecundo futuro, quandoque ſcribitur, & tunc dicitur מָלֵא, id eſt plenum & perfectum: interdum non ſcribitur, & tunc dicitur חָסֵר, id eſt defectiuum.

Tertiò, quòd tertia perſona vtriuſque numeri ac generis communiter eſt breuis: ſed ſi habeant ſoph paſſúc, vel athnách, aut zaképh memoratos accẽtus (paucis exceptis) pathách & ſeuá vertuntur in camés: & plurale eſt longum, & ſic eſt longum quum ſequitur dictio monoſyllaba, aut longa, id eſt habens accentum in prima ſyllaba: vt Pſal. 9, שָׁכַח אֵל oblitus eſt Deus. Pſal. 104, שָׁלַח מֶלֶךְ miſit rex. Ieſah. 22, procul בָּרָחוּ fugerunt. Pſal. 19, וְנָפָלוּ & ceciderunt. Pſal. 1, non עָמָד ſtetit, non יָשָׁב ſedit.

Quartò in omni coniugatione, ſecunda perſona præteriti ſingularis, vtriuſque generis, & prima vtriuſque numeri, eſt longa etiam cum ו conuertente futurum in præteritum, ſi memoratos habeat accentus & pathách cum memoratis accentibus, vertitur in camés, paucis exceptis quæ ſunt cum pathách. Pſal. 103, honorem לָבָשְׁתָּ induiſti. Deut. 8, וְשָׂבָעְתָּ & ſaturaberis. Pſal. 118, Viam veritatis בָּחָרְתִּי elegi. Ieſah. 44, quẽ non

In regimine genitiui, פּוֹקְדֵי

הַפָּעוּל Participium paſſiuum.

		F.		M.
S.	Viſitata.	פְּקוּדָה	Viſitatus.	פָּקוּד
P.	Viſitatæ.	פְּקוּדוֹת	Viſitati.	פְּקוּדִים

In regimine genitiui, פְּקוּדֵי

הַמָּקוֹר Infinitiuum & gerundium.

Viſitare, vel viſitando.	פְּקוֹד

Et cum literis בְּכְלָם

In viſitando, vel dum viſitaret.	בִּפְקוֹד
Quum viſitaret.	כִּפְקוֹד
Ad viſitandum.	לִפְקוֹד
A viſitando, vel ne viſitaret.	מִפְּקוֹד

הַצִּוּוּי Imperatiuum.

		F.	M.
S.	Viſita.	פִּקְדִי	פְּקֹד
P.	Viſitate.	פְּקוֹדְנָה	פִּקְדוּ

הָאֵיתָן Futurum.

			F.	M.
S.	1.	Viſitabo.	C.	אֶפְקֹד
	3.	Viſitabit.	תִּפְקֹד	יִפְקֹד
	2.	Viſitabis.	תִּפְקְדִי	תִּפְקֹד
P.	1.	Viſitabimus.	C.	נִפְקֹד
	3.	Viſitabunt.	} תִּפְקֹדְנָה {	יִפְקְדוּ
	2.	Viſitabitis.		תִּפְקְדוּ

Vel cum cholem

אֶפְקוֹד יִפְקוֹד תִּפְקוֹד נִפְקוֹד יִפְקְדוּ תִּפְקְדוּ תִּפְקוֹד תִּפְקְדִי תִּפְקוֹדְנָה

De præterito regulæ.

Circa præteriti tertiam perſonam ſingularem eſt annotandum, quòd tribus variatur modis. Primus &

Septima, בִּנְיַן פֻּעַל, quod eſt paſſiuum ipſius binián pihél haddaghús.

Octaua, בִּנְיַן הָפְעַל, quod dicunt eſſe paſſiuum ipſius binián hifhil.

Nona , בִּנְיַן הִתְפָּעֵל , quod reducitur ad hithpahál ſignificationis paſſiuæ. Propriæ tamen, & per ſe, ſex ſunt coniugationes : duæ enim vltimæ ad alias ſex reducuntur.

De alia diuiſione verborum, & de coniugatione perfectorum binián cal, Cap. x x i.

VErborum (vt & nominum) quædam ſunt שְׁלֵמִים, id eſt perfecta, quædam נָחִים, id eſt quieſcentia, alia חֲסֵרִים, id eſt defectiua, nonnulla כְּפוּלִים, id eſt duplicata aut geminata : Et hæc quatuor genera in ſingulis inueniuntur coniugationibus. Perfecta in cõiugatione cal, hoc pacto coniugantur.

		הֶעָבָר Præteritum.	F.	M.
S.	3	Viſitauit.	פָּקְדָה	פָּקַד
	2	Viſitaſti.	פָּקַדְתְּ	פָּקַדְתָּ
	1	Viſitaui.	C.	פָּקַדְתִּי
P.	3	Viſitauerunt.	C.	פָּקְדוּ
	2	Viſitaſtis.	פְּקַדְתֶּן	פְּקַדְתֶּם
	1	Viſitauimus.	C.	פָּקַדְנוּ

הַבֵּינוֹנִי Participium actiuũ quod pro præſenti & præterito imperfecto ponitur.

		F.	M.
S.	Viſitans.	פּוֹקְדָה vel פּוֹקֶדֶת	פּוֹקֵד
P.	Viſitantes.	פּוֹקְדוֹת	פּוֹקְדִים

gatio leuis, quòd præter literas deſeruiẽtes non habeat aliquam literam coniugationis conſtitutiuam, aut da ghes coniugationis itidem conſtitutiuum: quãquam interdum euphoniæ gratia recipit daghés. Et interdum eſt tranſitiua, vt quum actus verbi in alterum tranſit: quandoque intranſitiua, vt quum actus non tranſit in alterum, vt verbum ſignificans motum, quie tem, ſitum, & huiuſmodi.

Secunda dicitur בִּנְיָן פִּעֵל הַדָּגוּשׁ, quòd hæc coniugatio communiter ſuſcipiat daghés conſtitutiuum con iugationis: quanquam leniendi verbi gratia illud plerunque non habeat, & communiter eſt tranſitiua.

Tertia, בִּנְיָן הִפְעִיל, & communiter eſt tranſitiua in tertium: vt quum iubemus alteri vt quidpiam faciat, eſt tranſitus à primo agente in paſſum, quod denique efficit quod per verbum ſignificatur. Interdum tamen eſt tranſitiua, vt communiter dicunt grammatici.

Quarta, בִּנְיָן פּוֹעֵל, ſiue הַנּוֹסָף quod eſt additum, quia in ea additur litera ו conſtitutiua coniugationis, & ſic in ea ſunt quatuor literæ actu vel potentia: proinde & הַמְּרֻבָּע vocatur, id eſt quadratum, quòd quatuor conſtet literis.

Quinta, בִּנְיָן נִפְעַל, quæ eſt paſſiuæ ſignificantiæ ſecundum R. Dauid. Sed, vt probatur in libro Ephód, multis & rationibus, & authoritatibus eſt actiua intrãſitiua: quanquam nonnunquam capiatur imperſonaliter, aut paſſiuè, aut (vt pleriſque placet) neutraliter.

Sexta, בִּנְיָן הִתְפַּעֵל, quæ eſt intrãſitiua, vt binián nifhál.

Tempus.

עֵת,id eſt Tempus,eſt triplex:עָבַר,id eſt præteritum, עֹמֵד,id eſt ſtans,hoc eſt præſens: ſub quo continetur & præteritum imperfectum. & hæc tempora ſignificantur nomine בֵינוֹנִי, id eſt participii, ſic dicti, quòd ſit medium inter præteritum & futurum. Et actiuum dicitur פּוֹעֵל, id eſt operans: Paſſiuum verò פָּעוּל, id eſt factum.

Poſt hoc eſt מָקוֹר, quod non ſignificat actum in aliquo tempore determinato: & ideo eſt nomen indifferens ad omnem numerum, & perſonam, & omne genus: & non eſt verbum (vt dictum eſt) ſed ponitur inter verba, vt verborum vena, & quia variatur ſecũdum coniugationum varietatem.

Deinde eſt הַצִּוּוּי,id eſt imperatiuum, genere & numero differens.

Tertium eſt עָתִיד,id eſt futurum. & à literis quæ futuri ſunt ſigna, vocatur & אֵיתָן.Nam א eſt ſignum primæ perſonæ ſingularis, cõmunis generis: י eſt ſignum tertiæ ſingularis maſculei vtriuſque numeri: ת ſecundæ perſonæ maſculei, & tertiæ fœminei generis vtroque numero, & cum י in fine ſecundæ fœminei. נ verò primæ perſonæ pluralis vtriuſque generis.

Coniugatio.

Coniugatio dicitur בִּנְיָן, id eſt ædificium, quòd inſtar ædificii multas contineat partes, vtpote diuerſos modos, numeros, perſonas, ac genera.

Et prima coniugatio appellatur בִּנְיָן קַל, id eſt coniu-

ræ literæ deſeruiunt ad oſtendendum perſonam, numerum, genus, coniugationes, tempus, pronomen.

Perſonæ.

גְּדַבְּרִים, id eſt, perſonæ, ſunt tres, & hoc ordine.

Tertia maſculei appellatur נִסְתָּר, id eſt abſconditus, & pluralis נִסְתָּרִים abſconditi.

Secunda verò נִמְצָא, id eſt inuẽtus: & pluralis נִמְצָאִים inuenti.

Prima autem vocatur מְדַבֵּר בַּעֲדוֹ, id eſt loquens per ſeipſum: & pluralis מְדַבְּרִים בַּעֲדָם loquentes per ſeipſos.

Fœmineæ perſonæ appellantur נִסְתֶּרֶת Occulta, נִסְתָּרוֹת occultæ: נִמְצֵאת Inuenta, נִמְצָאוֹת inuentæ: מְדַבֶּרֶת בַּעֲדָהּ loquens per ſeipſam, מְדַבְּרוֹת בַּעֲדָן loquentes per ſeipſas.

Secunda perſona ſingularis præteriti in omni coniugatione terminatur in תָ ſiue תָּה, prima in תִּי. Tertia pluralis in וּ, ſecunda in תֶּם, prima in נוּ. Prima tam in ſingulari quàm in plurali communis eſt generis.

Tertia fœminea in ה, Secunda ſingularis in תְּ, Pluralis verò in תֶּן, Tertia pluralis communis eſt.

Numerus.

מִסְפָּרִים, id eſt Numeri, ſunt duo, ſingularis & pluralis. Singularis maſculeus, dicitur יָחִיד, id eſt vnicus: Fœmineus, יְחִידָה vnica. Pluralis maſculeus, רַבִּים, id eſt multi. Pluralis fœmineus, vocatur רַבּוֹת, id eſt multæ.

Genus.

מִין, id eſt Genus, eſt duplex: זָכָר וּנְקֵבָה, id eſt maſculeum & fœmineum, vt ſuo declarabitur in loco.

אַתְּ אַתָּה : שֶׁלָּךְ : לְךָ לָךְ לָךְ : אוֹתְךָ אוֹתָךְ אוֹתָךְ אוֹתְכָה :
te tibi tui Tu
מִמְּךָ מִמֶּךָּ מִמֶּךָ :
à te
אַתֶּם : שֶׁלָּכֶם : לָכֶם : אֶתְכֶם : מִמְּכֶם :
à vobis vos vobis veſtrum Vos
הוּא : שֶׁלּוֹ : לוֹ : אוֹתוֹ : מִמֶּנּוּ מֶנְהוּ : הֵם הֵמָּה :
hi ab hoc hunc huic huius Hic ille iſte
שֶׁלָּהֶם : לָהֶם לָמוֹ : אוֹתָם אֶתְהֶם : מֵהֶם מֵהֵמָּה :
ab his hos his horum

Vel Ipſe, ipſius: Is, eius, &c.

Prima perſona communis eſt generis: Secunda, & tertia variantur duplici genere: maſculeum, modò dictum eſt: fœmineum, ita,

אַתְּ Tu, &c. שֶׁלָּךְ : לָךְ : אֹתָךְ : מִמֵּךְ : מִמֵּךְ : אַתֶּן : אַתֵּנָה : שֶׁלָּכֶן :
לָכֶן : לָכֵנָה : אֶתְכֶן : מִמְּכֶן : הִיא : הוּא : Hæc, ſiue ipſa, ea, &c.
שֶׁלָּהּ לָהּ : אוֹתָהּ : מִמֶּנָּה : הֵן הֵנָּה : שֶׁלָּהֶן : לָהֶן לָהֵנָּה : אוֹתָנָה
אֶתְהֶן אוֹתָן אוֹתְהֶן : מֵהֶן מֵהֵנָּה :

Sunt & hæc maſculea demonſtratiua tertiæ perſonæ זו הַלָּזֶה הַזֶּה זֶה Hic, iſte, &c. Fœminea, זאת זו. Communia, אֵל אֵלֶּה :

Relatiuum communis generis & vtriuſque numeri, אֲשֶׁר qui, quæ.

De verborum literis, perſonis, numeris, generibus, coniugationibus, ac temporibus, & eorum nominibus, Cap. x x.

VErbum tribus conſtat literis radicalibus: actu, vt in perfectis, vt שָׁמַר cuſtodiuit. Vel potentia puncti regalis, aut longi: vt in קָם pro קָאַם ſurrexit. Cæte-

teris, prima ſpecies eſt vt צָרְפַת Gallia.

2 צָרְתָן Sarthán.
3 אַבְנֵט baltheus.
4 שַׁרְבִיט virga.
5 כַּפְתּוֹר ſphæra.
6 אַרְגַּז arca, גַּנְזַךְ theſaur'.
7 בַּרְזֶל ferrum.
8 דַּרְכְּמוֹן drachma.
9 קַרְסֹל crus.
10 פִּלֶּגֶשׁ concubina, ſecunda vxor.
11 כִּסְלֵו Nouember.
12 עֲמָלֵק Hamalèc, עֲרָפֶל Haraphél.
13 חַלָּמִישׁ fortis, aut dura petra, ſilex.
14 סְפָרַד Hiſpania.
15 בְּדֹלַח bdelium aut margarita.
16 שְׁקַעֲרוּר niger, turpis.
17 פְּתִיגִיל faſcia pectoralis.

Nominum verò quinque literarum diſtinctarum, prima ſpecies eſt vt אַרְגָּמָן purpura.

2 שַׁעַטְנֵז veſtis è lino lanaque contexta.
3 אֲגַרְטָל phiala.
4 צְפַרְדֵּעַ rana.
5 אֲדַרְכְּמוֹן drachma.

De pronomine ſeparato. Cap. XIX.

Pronomen diuiditur in coniunctũ & ſeparatum. Coniunctum eſt quod nomini aut verbo coniungitur, de quo ſuo in loco dictum eſt. Separatum, eſt pronomen demonſtratiuum primæ, ſecundæ, & tertiæ perſonæ, quæ variantur ſecundum accentuum varietatem, præcipuè ſoph paſſúc, atnách, & ſæpe zaképh, vt

אֲנִי אָנִי אֲנִי׃ אָנֹכִי אָנֹכִי אָנֹכִי׃ שֶׁלִּי׃ לִי׃ אֹתִי אוֹתִי׃ מִמֶּנִּי מִנִּי׃
à me me mihi, mei Ego

אֲנַחְנוּ אֲנָחְנוּ נַחְנוּ אֲנוּ׃ שֶׁלָּנוּ׃ לָנוּ׃ אוֹתָנוּ׃ מִמֶּנּוּ׃
à nobis nos nobis noſtrum Nos.

2 נָקִי innocens.
3 צְרִי reſina vel theriaca,
יֹופִי pulchritudo.
4 שַׁי munus.
5 פֶּה os,oris.
6 פְּרִי fructus.

At eorum quæ deſinunt in א quieſcens, prima ſpecies eſt vt צָבָה exercitus,tempus.

2 נָשִׂיא princeps.
3 קַנָּא æmulator.
4 גֹּמֶא iuncus.
5 דַּכָּא contritus.
6 חַטָּאת peccatum.
7 כִּסֵּא foliū,נְשֵׂאת munus.
8 גֶּבֶא fouea,חֵטְא peccatū.
9 קְרָאת occurſus.

De nominibus geminatis ſimpliciter,& iis quæ aſſumũt ה vel מ aut ת in principio,& nominibus quadratis,& quinque literarum, Cap.x v i i i.

Geminatorum nominum prima ſpecies eſt vt דַּל pauper,זַךְ mundus,גַּן hortus.

2 עֵת tempus,קֵן nidus.
3 תֹּם perfectio.
4 גֵּרָה ruminatio.
5 חַדָּה acuta.
6 מִדָּה mēſura,& חִנָּם gratis.
7 חַגָּה feſtum, מֵרָה amaritudo.
8 סֻכָּה tabernaculum.

Quod aſſumit ה,eſt vt הֲמֻלָּה loquela. Quod verò aſſumit ת,prior ſpecies eſt vt תֶּבֶל confuſio. Altera eſt vt תְּפִלָּה oratio.

Aſſumentium autem מ,prima ſpecies eſt vt מָסָךְ tentorium.

2 מָעוֹז fortitudo.
3 מֹרֶךְ mollis.
4 מְרֹד extenſio.
5 מְעַל exaltatio.
6 מוּשָׁק operimentum.
7 מַשָּׁק ambulatio.
8 מֶכֶס ſupputatio.
9 מְסַב circuitus.
10 מְאֵרָה maledictio.
11 מְגִלָּה volumen.

Quadratorum verò, hoc eſt quatuor conſtantiũ li-

4 גָּלוּת captiuitas.
5 עֲרוֹת ornamentum, pro עֲרָיוֹת.
6 שֹׁקֶת canale.
7 צֶפֶת corona.
8 חֲצוֹת dimidiũ, mediũ.
9 חֲנִית lancea.
10 שְׁבוּת captiuitas.

Eorum verò quæ aſſumunt א, prima ſpecies eſt vt אֲחָוָה annuntiatio.

2 אֶתְנָה merces.
3 אֶתְנַן merces.

Quod aſſumit ה, eſt vt הַרְבֵּה multitudo, multum.
Quod aſſumit נ & מ eſt vt נִמְבְזֶה contemptibilis.

At eorũ quæ aſſumunt מ, prima ſpecies eſt vt מַרְאֶה viſio.

2 מַתְּלָאָה labor, cum ה ſigno fœmineo, radicali deficiente.
3 מֵעַל ſuperius.
4 מַרְבִּית augmẽtũ, vſura.
5 מַחֲנֶה turma, caſtra.
6 מִצְוָה præceptum.
7 מִקְנֶה pecus.
8 מַחֲסֶה tegmen.

Porrò eorum quæ aſſumunt ת, prima ſpecies eſt vt תַּבְנִית ſimilitudo.

2 תַּחֲנוּס turma.
3 תַּרְבּוּת incrementum.
4 תַּאֲוָה deſiderium.
5 תִּגְרָה contẽtio, irritatio.
6 תֹּאֲנָה occaſio.
7 תָּרְמָה dolus, cum ה ſigno fœmineo radicali deficiente.
8 תְּהִלָּה lumen, ſtultitia.
9 תְּעָלָה aquæductus.

Eorum verò quæ carent ſimpliciter ה, prior ſpecies eſt vt אָב pater, יָד manus, אָח frater. Poſterior eſt vt בֵּן filius, עֵץ lignum vel arbor.

At eorùm quæ vice ה habent ו, vel י, prima ſpecies eſt vt דְּיוֹ atramentum.

8 חַיִל exercitus, diuitiæ, fortitudo.
9 קָמָה ſeges.
10 צֵדָה cibus,annona.
11 עֵדוּת teſtimonium.
12 חִידָה ænigma, רֵאשִׁית principium.
13 פִּישׁוֹן Piſon.
14 בֹּשֶׁת confuſio.
15 צוּרָה figura.
16 נַחַת requies.
17 בָּשְׁנָה confuſio.

Aſſumētium verò ה, duæ ſunt ſpecies: prior vt תְּנֻפָּה cribratio. Altera eſt vt הֲפוּגָה requies.

Vna eſt ſpecies aſſumens ת, vt תְּבוּנָה intelligentia, prudentia.

Aſſumentium מ, prima ſpecies eſt vt מָקוֹם locus.

2 מָגוֹר pauor.
3 מֵרוֹץ curſus.
4 מוּצָק anguſtia.
5 cum duplici מ, מַמְגּוּרָה horreum.

De nominibus deſinentibus in ה radicale, vel deſeruiens, quæ in principio nullam aſſumunt literam deſeruientem: & iis quæ in fine habent ו vel י vice ה: & iis quæ aſſumūt in principio א, vel ה, aut ג aut מ vel ת, & iis quæ carent ה, vel carent ה finali, ſuffecto illius loco י aut ו, & iis quæ in א deſinunt, Cap. XVII.

Deſinentium in ה, nulla in principio facta additione, prima ſpecies eſt vt שָׁנָה annus.

2 שָׂדֶה ager.
3 quæ eſt cū ה ſigno fœminco, deficiente ה radicali, eſt vt פֵּאָה angulus.
4 רֵעֶה amicus.
5 תּוֹעָה error.
6 חָזוּת viſio.
7 בְּכִי fletus.

Eorum verò quæ in fine habēt ו, vel י, vel ת vice ה, & in fine ן vel ת literas deſeruientes, prima ſpecies eſt vt חָרוֹן ira.

2 הֵרוֹן conceptus.
3 אָחוֹת ſoror.

De nominibus defectiuis quæ videlicet carent נ,vel י, quæ in principio aſſumunt מ vel ת,& in fine nonnulla ה radicale, aut deſeruiens, vel נ,aut ת, Cap. x v.

Et aſſumentium מ,& carentium נ,prima ſpecies eſt vt מַסָּע profectio.

2 מַשֹּׂר ſerra.
3 מַבּוּעַ fons.
4 מַפָּלָה cadauer.
5 מַגֵּפָה plaga.
6 מַצָּה lis.
7 מַטֶּה virga.
8 מַצּוּת lis.
9 תּוּפִּין coctio.

Carentium verò י,prima ſpecies eſt vt דֵּעַ ſcientia.

2 צֵא ſtercus.
3 צוֹאָה excrementū, ſtercus.
4 בּוּל fructus.
5 צֶאֱצָא germen,filius.
6 שֵׁנָה ſomnus.

Aſſumētium מ,prima ſpecies eſt vt מֵישָׁר rectitudo.

2 מוֹשָׁב ſedes.
3 מוֹצָא exitus.
4 מוֹעֵד tempus, ſolēnitas.
5 מוֹרָשָׁה hæreditas.
6 מוֹדַעַת cognatio.
7 מוּסָר eruditio, correctio.
8 מוּסָדָה fundamentum.

At aſſumentium ת, prima ſpecies eſt vt תֵּימָן auſter.

2 תִּינוֹק lactens.
3 תּוֹשָׁב incola.
4 תּוֹכַחַה increpatio,diſputatio.
5 תּוֹכֵחָה increpatio.
6 תּוֹרָה lex.

De nominibus quorum ſecunda quæ eſt ו quieſcit,quorū nonnulla aſſumunt ה vel מ aut ת in principio:& in fine ה vel נ au ת, Cap. x v i.

Nominum,quorum ſecunda quæ eſt ו,quieſcit,prima ſpecies eſt vt דָּג piſcis.

2 זָדוֹן ſuperbia.
3 גֵּר peregrinus.
4 זָדוֹן ſuperbia.
5 סִיר olla,ſpina.
6 סוֹד ſecretum, conſiliū.
7 פּוּר ſors.

De nominibus quæ præter literas radicales aſſumũt in principio א, vel ה, vel י, aut נ, vel ת, & in fine nonnulla habent ה, aut י, vel ן, aut ת, Cap. X I I I I.

Et aſſumentium א prima ſpecies eſt vt אֲבַטִּיחַ pepo.

2 אַבְנֵט baltheus.
3 אַכְזִיב mendacium.
4 אֶצְבַּע digitus.
5 אֶגְרוֹף pugnus.
6 אַזְכָּרָה memoria, monimentum, ſuffimẽtum, aut odor.
7 אַשְׁמוּרָה cuſtodia.
8 אֲבַעְבּוּעָה puſtula.
9 אֶצְעָדָה armilla.
10 אַפֶּדֶן palatium.
11 אֲדַרְכּוֹן drachma.
12 אַפִּרְיוֹן lectica.
13 אַכְזְרִיּוּת crudelitas.
14 אַשְׁמוּרֶת cuſtodia.

Aſſumentium ה prima ſpecies eſt vt הַכָּרָה agnitio.

2 הַשְׁמָעוּת auditio.
3 הֶנְרֵוֹף impulſio, quanquam poteſt eſſe & macor.

At aſſumentium י prima ſpecies eſt vt יִצְחָק Iſchác.

2 יַעֲקוֹב Iahacob.
3 יַעֲזֵר Iahazér, vrbis nomen.
4 יַלְקוּט pera.

Aſſumentium verò נ prima ſpecies eſt vt נַפְתּוּל luctatio. Poſterior, vt נִמְרוֹד Nimrod.

Porrò aſſumentium ת, prima ſpecies eſt vt תַּשְׁבֵּץ veſtis ſtricta.

2 תַּלְמִיד diſcipulus.
3 תַּנְחוּם conſolatio.
4 תִּדְהָר cedri ſpecies.
5 תְּבַלּוּל albugo.
6 תְּקוֹמֵם inimicus.
7 תַּרְדֵּמָה ſopor.
8 תַּעֲנִיָּה luctus.
9 תַּנְחוּמָה conſolatio.
10 תִּפְאָרָה gloria.
11 תַּחְכְּמֹנִי ſapiens.
12 תִּלְבֹּשֶׁת veſtis.
13 תִּפְאֶרֶת gloria.

4 נַאֲפוּף adulteriũ, & שַׁבְלוּל cochlea.
5 שַׁעֲרוּרִיָּה turpitudo.
6 שַׁעֲרוּרִית turpitudo.
7 קַשְׂקֶשֶׂת ſquama.
8 נִיצוֹץ ſcintilla.
9 פִּרְחַח paruulus. & שַׁאֲנָן quietus.
10 צִלְצַל fiſcella.
11 קָדְקֹד vertex.
12 צִלְצַל rubigo, & in regimine צִלְצַל.
13 חֲבַקּוּק Chabaccúc, proprium nomen.
14 יְרַקְרַק ſubuiridis.
15 פְּתַלְתֹּל durus aut peruerſus.
16 יְפֵהפֶה pulcher.
17 חֲצֹצְרָה tuba claſſica.
18 קְלוֹקֵל leuis.

De nominibus quæ cum tribus literis radicalibus aſſumunt מ. cõſtitutiuum nominis punctatum cum pathách, vel ſegól, aut chiric, aut camés chathéph vel ſeuá, & de iis quæ aſſumũt מ in principio, & in fine ה, aut ת, vel ן, Cap. XIII.

Sunt & alia nomina quæ præter literas radicales aſſumũt מ in principio: vel מ in principio, & ה aut ת, vel ן in fine. Et horum prima ſpecies eſt vt מַלְמָד ſtimulus, מַלְאָךְ angelus.

2 מַשְׁבֵּר vulua.
3 מַשְׂכִּיל intelligentia.
4 מַכְאוֹב dolor.
5 מַנְעוּל ſera, peſſulus.
6 מַמְלָכָה regnum.
7 מַהְפֵּכָה euerſio.
8 מַאֲפֵלְיָה caliginoſa.
9 מֶמְשָׁלָה dominium.
10 מִשְׁכָּן habitaculum.
11 מִזְמוֹר pſalmus, aut cãtus.
12 מִסְדְּרוֹן grad' ordinatus.
13 מִשְׁפָּחָה familia.
14 מַשְׁחִת corruptio.
15 מִשְׁקֶלֶת pondus, מַחֲגֹרֶת cingulum.
16 מַחֲשֶׁבֶת cogitatio.
17 מִשְׁכֵּנוּת paupertas.
18 מִשְׁמֶרֶת cuſtodia.
19 מְלָאכָה opus.
20 מְבַשֵּׁל coquus.

14 שְׁאֵרִית reſiduum, שְׁאֵרִיּוֹת reſidua.

15 כְּבֵרוּת grauitas.

16 נְחֹשֶׁת æs, נְחֻשְׁתּוֹ æs eius, נְחֻשְׁתִּי æs meum.

17 יְבֶמֶת fratria, יְבִמְתּוֹ fratria eius. Et בְּהֵמָה animal, בְּהֶמְתּוֹ animal eius: & תְּכֵלֶת hyacinthus.

18 כְּסִילוּת ſtultitia.

De nominibus habentibus tres literas radicales, deſinentibus in ם, aut ן, & de geminatis, Cap. XII.

Præterea nominũ tres radicales literas habentium quædam deſinunt in ם, nonnulla in ן, & aliqua ſunt geminata. Deſinentium in ם duæ ſunt ſpecies: prior, vt פִּרְיוֹם fructus, שִׁלְשׁוֹם nudiuſtertius. Poſterior verò vt סַלְעָם atthacus.

Deſinentium in ן quindecim ſunt ſpecies.

Prima, vt גַּרְזֶן ſecuris.

2 נֵרָאוֹן contemptus.

3 פַּעֲמוֹן tintinnabulum.

4 חַרְצַן acinus, חַרְצַנִּי acini.

5 דָּרְבָן ſtimulus, דָּרְבֹנוֹת ſtimuli.

6 חֶסְרוֹן defectus.

7 קִיקָיוֹן cucurbita.

8 סִגְדָּן pomum, מִגְדָּנוֹת poma.

9 זִכְרוֹן memoria, memoriale.

10 קָרְבָּן oblatio. p cum cam̃es paruo.

11 רְעָבוֹן fames.

12 יְשִׁימוֹן ſolitudo.

13 עֲקַלָּתוֹן tortuoſus.

14 אֲבַדּוֹן perditio.

15 שִׁבָּרוֹן contritio.

16 שִׁבְרוֹן contritio.

17 אֲחֹרַנִּית retrorſum.

Nominum verò geminatorum prima ſpecies eſt, vt גַּרְגַּר granum.

2 סַגְרִיר pluuia.

3 כַּרְכּוֹם crocus.

De nominibus habentibus tres literas radicales, deſinentibus in ת ſignum communiter fœmineum, Cap. XI.

Deſinentium verò in ת prima ſpecies eſt שִׁבֹּלֶת ſpica, שִׁבֳּלִים ſpicæ: בִּקֹּרֶת pulſata, בִּקֹּרוֹת pulſatæ. Et cum ſúrec & daghés כֻּתֹּנֶת tunica, כֻּתָּנְתּוֹ tunica eius, כֻּתֳּנוֹת tunicæ. מְחֶרֶת require capite X, ſpecie 15.

2 חוֹתֶרֶת capitellum, חוֹתָרוֹת capitella. Et tertia exiſtente gutturali, vt תּוֹלַעַת vermis.

3 קוֹמְמִיּוּת erectio.

4 כֻּסֶּמֶת zea, ſiue ſpelta, כֻּסְּמִים zeæ, ſiue ſpeltæ. Et קֻבַּעַת fæx, קֻבְּעִים קֻבְּעוֹת fæces.

5 כַּפֹּרֶת propitiatorium, כַּפֹּרוֹת propitiatoria. Et ſine daghés propter ר, vt פָּרֹכֶת velum, פָּרֹכוֹת vela.

6 אַחֲרִית nouiſſimum, אַחֲרִיתוֹ nouiſſimum eius.

7 צַמֶּרֶת ramus, צַמַּרְתּוֹ ramus eius., צַמָּרוֹת צַמְּרוֹת rami. Et cum chiríc אִגֶּרֶת epiſtola, אִגְּרוֹת epiſtolæ. Et סַפַּחַת ſcabies.

8 צַפִּיחִית laganum, צַפִּיחִיּוֹת lagana.

9 אֱיָלוּת fortitudo, אֱיָלוּתוֹ fortitudo eius, אֱיָלוּתִי fortitudo mea.

10 גַּבְהוּת altitudo, גַּבְהוּיוֹת altitudines. Et cum chólem, vt אַשְׁפּוֹת ſtercus, אַשְׁפַּתּוֹת ſtercora. Et cum kibbús, ſephatháim, vt זְלֻוּת pro זְלָלוּת vtilitas, & אַלְמָנוּת אַלְמְנוּת viduitas.

11 חַכְלִילוּת rubedo, חַכְלִילוּיוֹת rubedines.

12 חֲמִשִׁית quintum, id eſt quinta pars.

13 גָּפְרִית ſulphur, גָּפְרִיּוֹת ſulphura, cum camés paruo.

tio eius. Hanc reducit R. Dauid ad 14 ſpeciem.

13 עֲלִיָּה cœnaculum, עֲלִיּוֹת cœnacula.

14 שִׁפְחָה שִׁפְחַת ancilla, שִׁפְחָתוֹ ancilla eius, שְׁפָחוֹת שִׁפְחוֹת ancillæ. Et nonnulla plurale mittunt in ים, vt פִּשְׁתָּה linum, פִּשְׁתִּים lina. & חִטָּה pro חִנְטָה triticum. Et cũ pathách, שַׂלְמָה שַׂלְמַת veſtis, שַׂלְמָתוֹ veſtis eius, שַׂלְמוֹת veſtes. Et cum ſeghól, vt חֶלְקָה iam memoratum, & שְׁאֵלָה vt in 12 ſpecie.

15 חָכְמָה חָכְמַת ſapientia, חָכְמָתוֹ ſapientia eius, חָכְמוֹת ſapientiæ, חָכְמוֹתָיו ſapientiæ eius. Et cum ſúrec in hac ſpecie, vt טֻמְאָה טֻמְאַת immunditia, טֻמְאָתוֹ immunditia eius. & מָחֳרָת cras: quo in nomine ת eſt loco ה. & propter ת, camés chathéph tranſiuit à ם in ח: At in כָּאשָׁה ſpina, eſt cum ſeuá, & in הָלְאָה vltra, ה eſt cum camés lõgo.

16 לִבְנֶה populus arbor, לִבְנִים populi, עֲלֻפֶּה feſſus, עֲלֻפִּים feſſi, & אִשֶּׁה pro אִשְׁשֶׁה oblatio, & תָּפְתֶּה Tophtéh.

17 צְדָקָה צִדְקַת iuſtitia, צִדְקָתוֹ iuſtitia eius, צְדָקוֹת צִדְקוֹת iuſtitiæ.

18 גְּזֵלָה גְּזֵלַת rapina, גְּזֵלָתוֹ rapina eius, גְּזֵלוֹת rapinæ. בְּהֵמָה בֶּהֱמַת animal, בְּהֶמְתּוֹ animal eius.

19 מְדִינָה מְדִינַת prouincia, מְדִינָתוֹ prouincia eius, מְדִינוֹת prouinciæ.

20 עֲבוֹדָה עֲבוֹדַת ſeruitus, עֲבוֹדָתוֹ ſeruitus eius, עֲבוֹדוֹת ſeruitutes.

21 אֲגֻדָּה אֲגֻדַּת faſciculus, אֲגֻדּוֹת faſciculi. Et ſine daghés, גְּבוּרָה גְּבוּרַת fortitudo, גְּבוּרָתוֹ fortitudo eius, גְּבוּרוֹת fortitudines.

29 זְאֵב lupus, זְאֵבִים lupi.

30 פְּתִיל filum, vitta, אֱוִיל ſtultus.

31 שְׁכֶם humerus, שִׁכְמוֹ humerus eius.

32 גְּבוּל terminus, גְּבוּלוֹ terminus eius.

De nominibus quæ tres habent literas radicales, deſinentibus in ו, vel י, aut ה, Cap. x.

Sunt & alia quæ aſſumunt ו, aut י, vel ה in fine, quorum prima eſt vt בּוֹכְרוּ Bochrú, proprium viri nomen: & תֹהוּ deſolata, aut ſolitudo, & בֹּהוּ inanis, quæ ſunt vt תֹּהְיוּ בֹּהְיוּ.

Secunda, יְהוּדִי Iehudæus, יְהוּדִים pro יְהוּדִיִּים Iehudæi.

3 חָפְשִׁי liber, חָפְשִׁים תַּחַת חָפְשִׁיִּים liberi.

4 מִצְרִי AEgyptius, vt in capite de nominibus gentilibus, & nominibus numeralibus ordinalibus.

5 נַחֲרַי Nacharai, proprium viri nomen. & cum י quieſcente, כֵּילַי auarus, שַׁדַּי omnipotens, cuius perfectum eſt שַׁדְּדַי.

6 תּוֹעֵבָה תּוֹעֲבַת abominatio, תּוֹעֵבוֹת abominationes.

7 אֻרְיָה præſepe, אֻרְיוֹת præſepia: & cum daghés, חֻתְלָה felis, חֻתְלוֹת feles.

8 דוּמִיָּה ſilentium.

9 בַּקָּשָׁה בַּקָּשַׁת petitio, בַּקָּשָׁתוֹ petitio eius, בַּקָּשׁוֹת בַּקְשׁוֹת petitiones.

10 חַבּוּרָה חַבֻּרַת liuor, חַבֻּרָתוֹ liuor eius, חַבּוּרוֹת liuores.

11 נֶחָמָה נֶחָמַת conſolatio, נֶחָמָתוֹ cõſolatio eius, נֶחָמוֹת conſolationes.

12 חֶלְקָה חֶלְקַת pars, חֶלְקָתוֹ pars eius, חֲלָקוֹת partes. Et ſecunda exiſtente א, vt שְׁאֵלָה שְׁאֵלַת petitio, שְׁאֵלָתוֹ peti-

pus, פָּעֳלוֹ opus eius, פְּעָלִים opera. præter בֹּהֶן pollex, & בְּאֹשׁ fœtor.

19 חוֹרֹן Chorón, vrbis nomen, quod tamen inter perfecta non cenſeo reponendum, vt communiter ponitur.

20 שׁוּעָל vulpes, שׁוּעָלִים vulpes. & cum pathách, vt סוּגַר carcer, & cum daghés, vt סֻלָּם ſcala.

21 שׁוּנֵם Suném, vrbis nomen. & cum daghés, כֻּסֶּמֶת zea, ſiue ſpelta, כֻּסְּמִים zeæ, ſiue ſpeltæ.

22 גַּנָּב גַּנָּב fur, גַּנָּבִים fures. גַּנָּבוֹ fur eius.

23 מַקֵּל baculus, מַקְלוֹ baculus eius, מַקְלוֹת baculi. Et ſecunda exiſtente gutturali, aut ר, vt שָׁרֵת miniſter, מַהֵר feſtinus, רַחֵם miſericors, aut miſeratio, מָאֵן renuens.

24 אַבִּיר fortis, אַבִּירִים אַבִּירֵי fortes.

25 אַלּוּף dux, אַלּוּפִים אַלּוּפֵי duces.

26 אֶרֶץ אֶרֶץ אָרֶץ אֶרֶץ אָרֶץ הָאָרֶץ וָ Terra, בָּאָרֶץ in terra, כָּאָרֶץ ſicut terra, לָאָרֶץ ad terram: אַרְצוֹ terra eius, אַרְצְךָ vel אַרְצֵךְ terra tua. אֲרָצוֹת אַרְצוֹת terræ. Et cum chiríc, צֶדֶק iuſtitia, צִדְקוֹ iuſtitia eius. Et cum quinque punctis, עֵזֶר auxilium, עֶזְרוֹ auxilium eius, סֵפֶר liber, סִפְרוֹ liber eius. Et ſecunda exiſtente gutturali, vt נַעַר puer, נַעֲרוֹ puer eius. נְעָרִים pueri, נְעָרָיו pueri eius. Et tertia exiſtente gutturali, vt פֶּרַח פֶּרַח flos, פִּרְחוֹ פִּרְחָהּ flos eius, פְּרָחִים flores, פְּרָחֶיהָ flores eius.

27 דְּבַשׁ דְּבַשׁ mel, דִּבְשׁוֹ mel eius, דִּבְשִׁי mel meum. Et cum daghés in plurali, & cum pronomine, vt זְמַן tempus, זְמַנּוֹ tempus eius, זְמַנִּים tempora.

28 גֹּדֶל magnitudo, זְרוֹעַ brachium.

5 בָּרוּךְ בְּרוּךְ benedictus, בְּרוּכוֹ benedictus eius. בְּרוּכִים benedicti. Et ſunt quæ in plurali habēt daghés, vt חָרוּל vrtica, חֲרֻלִּים vrticæ.

6 עָוֶל עָוֶל peruerſitas, עַוְלוֹ peruerſitas eius. At מָוֶת mors, תָּוֶךְ medium, faciūt מוֹת mors, & in regimine מוֹתֵי mortes: תּוֹךְ medium, תּוֹכוֹ medium eius.

7 הֵילֵל lucifer, תֵּבֵל orbis.

8 לֵבָב לְבַב cor, לְבָבוֹ cor eius, לְבָבִים לְבָבוֹת corda, לִבְבֵיהֶם corda eorum, לִבְבֵיהֶן corda earum.

9 אֵזוֹב Hyſſopus, & עָרוֹם nudus, עֲרֻמִּים nudi, cum daghés, plurale.

10 אֵבוּס præſepe. At אֲבוּסָיו præſepia eius, & אֲבוּסֶיךָ præſepia tua. vel mutata ſunt præter normam, aut alterius ſunt ſpeciei.

Quæ ſunt vt עִוֵּר, require in 27 ſpecie.

11 אִכָּר אִכַּר Agricola, אִכָּרִים agricolæ, אִכָּרֵיהֶם agricolæ eorum.

12 קִישׁוּר faſcia, & quædam ſunt cum daghés, vt גִּבּוֹר potens, & id genus.

13 עִקֵּשׁ peruerſus: & חֵרֵשׁ ſurdus cum ſerí vice daghés, cuius non eſt ſuſceptibilis litera ר.

14 קִבּוּץ cōgregatio: & זֵרוּעַ ſatus cū ſerí vice daghés.

15 גּוֹרָל גּוֹרַל ſors, גּוֹרָלוֹ ſors eius, גּוֹרָלוֹת גֹּרָלוֹת. Et quædam in plurali ſunt cū daghés, vt אוֹפָן rota, אוֹפַנִּים rotæ.

16 חוֹרֵשׁ artifex, חוֹרְשִׁים חוֹרְשֵׁי artifices.

17 אוֹכֶל cibus: & non variatur.

18 חֹדֶשׁ Menſis, חָדְשׁוֹ menſis eius. חֳדָשִׁים mēſes, חֳדָשָׁיו menſes eius. Et ſecunda exiſtente gutturali, vt פֹּעַל o-

rietates, inueniuntur in aliis ſpeciebus. Hoc enim pro paradigmate omnium poſitum eſt, quantum attinet ad pronomina, ſeu pronominum coniunctionem.

Et cum litera gutturali, חָכָם חֲכַם Sapiens, חֲכָמִים Sapientes, &c.

Tria ſunt etiam in hac ſpecie quæ in coniunctione, & in plurali præter aliorum normam habent daghés, גָּמָל camelus, גְּמַלִּים cameli. קָטָן paruus, קְטַנִּים parui. שָׁפָן cuniculus, שְׁפַנִּים cuniculi. Et propter daghés præcedens litera eſt cum pathách.

Secunda שָׁכֵן שְׁכַן vicinus, שְׁכֵנוֹ vicinus eius, שְׁכֵנְךָ vicinus tuus. שְׁכֵנִים vicini, שְׁכֵנָיו vicini eius.

3 קָצִיר קְצִיר messis, קְצִירוֹ messis eius. קְצִירִים קְצִירֵי meſſes, קְצִירָיו meſſes eius. Et in plurali quædam habent daghés vice hannách, id eſt י literæ quieſcētis, vt חֲנִית lancea: חֲנִתִּים pro חֲנִיתִים lanceæ. נַחִית deſcenſor, נְחִתִּים pro נְחִיתִים, deſcenſores.

4 קָרוֹב קְרוֹב propinquus, קְרוֹבוֹ propinquus eius, קְרוֹבְךָ propinquus tuus. קְרוֹבִים propinqui, קְרוֹבָיו propinqui eius. Et cum maccháph chólem mutatur in camés chatéph, vt גָּדוֹל גְּדָלְךָ־כֹּחַ, magnus, magnus tu fortitudine, aut potentia, Nachū 1. Et in plurali quædam habent daghés vice hannách, id eſt ו literæ quieſcentis, vt עָרוֹם nudus, עֲרֻמִּים nudi. אָדוֹם rubeus, אֲדֻמִּים rubei. נָקוֹד punctatus, id eſt punctis reſperſus, נְקֻדִּים punctati, vel punctis reſperſi. Sunt etiam in hac ſpecie quædam dagheſſata, quæ non variantur, vt רַתּוֹק catena, כַּמֹּון cyminum.

rí, chirích, cholem, &c. vt & memoratu & inuentu ſint perfacilia. Quomodo verò cum pronominibus, & in regimine ad nomen ſe habeant, in vno tantum nomine, quum fieri poterit, oſtendemus: nec dicemus ſemper, In regimine, vel cum accentibus, aut cum pronominibus, aut litera gutturali ad hũc variatur modum: ſed in ipſis nominibus varietates ipſas ponemus præterquam in prima.

Sit ergo prima ſpecies,

דָּבָר Verbum. Et in regimine דְּבַר

Et cum pronomine,

דְּבָרוֹ אוֹ דְּבָרֵהוּ : Verbum eius.
דְּבָרְךָ דְּבָרֶךָ דְּבָרֵךְ דְּבָרֶכָה : Verbum tuum.
דְּבָרִי : Verbum meum. דְּבָרָם דְּבָרֵמוֹ : Verbum eorũ.
דְּבַרְכֶם : Verbum veſtrum. דְּבָרֵנוּ : Verbum noſtrum.

Plurale דְּבָרִים Verba: In regimine דִּבְרֵי

Et cum pronominibus,

דְּבָרָיו Verba eius. דְּבָרֶיךָ Verba tua.
דְּבָרַי דְּבָרַי דְּבָרָי Verba mea. דִּבְרֵיהֶם דְּבָרֵימוֹ Verba eorũ.
דִּבְרֵיכֶם Verba veſtra. דְּבָרֵינוּ Verba noſtra.

Et cum pronomine fœmineo,

דְּבָרָהּ Verbum eius. דְּבָרֵךְ Verbum tuum.
דְּבָרָן Verbum earum. דְּבָרִי Verbum meum.
דְּבַרְכֶן Verbum veſtrum. דְּבָרֶיהָ Verba eius.
דְּבָרַיִךְ דְּבָרָיִךְ דְּבָרַיִךְ דְּבָרַיְכִי Verba tua.
דִּבְרֵיהֶן Verba earum. דִּבְרֵיכֶן Verba veſtra.

Et ad hunc modum iungitur pronomen cum nomine: & ſi non ſint in hoc nomine omnes ſignatæ va-

neum. אור lux, eſt maſculeum, quia Geneſ.1. ver.4. Et vidit Deus אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב lucem quòd bona. & ita de aliis.

Coniunctio in nominibus eſt duplex : nominis ad nomen: vt quum nomen abſolutum ponitur in regimine genitiui, & vtplurimum fit mutatio in pūctis. vt דָּבָר verbum, & abſolutum: ſed דְּבַר eſt in regimine genitiui. Quædam etiam variantur propter accentus athnách, ſoph paſſúc, & zakeph ſuperius memoratos. Quædam verò ſunt, quæ nec in regimine genitiui, nec cum prædictis accentibus mutantur, vt אֶרֶץ terra, de quibus dicturi ſumus in nominum ſpeciebus. Altera eſt nominis cum pronomine, vt דָּבָר verbum, דְּבָרוֹ verbum eius: de qua paulò infrà ſumus dicturi. Eſt & alia nominum diſtinctio, quòd nominum quædam ſunt perfecta, nonnulla quieſcentia, quædam defectiua, & aliqua geminata. Perfectorū quædam ſunt ſimpliciter perfecta, quæ præter literas radicales, & ſubſtantiales nullam habent deſeruientē: de quibus prius agendum. Quædam verò ſunt quæ cum literis radicalibus aſſumunt in principio, vel fine, vel in vtroque aliquam literam non radicalem, ſed aut nominis conſtitutiuam, aut generis oſtenſiuam: de quibus ſubinde dicendum. At de quieſcentibus & aliis prædictis ſuo dicemus in loco. De perfectis igitur ſimpliciter dicendum eſt, quorum ſpecies variantur ſecūdum punctorum diuerſitatem, inchoantes à punctis maioribus ſecundum ordinem ſuperius memoratum, camés, ſe-

עֲשִׂירִי :	תְּשִׁיעִי :	שְׁמִינִי :	שְׁבִיעִי :	שִׁשִּׁי :
Decimus	Nonus	Octauus	Septimus	Sextus

Sed fœminea ſunt:

חֲמִישִׁית :	רְבִיעִית :	שְׁלִישִׁית שְׁלִישִׁיָּה :	שֵׁנִית שְׁנִיָּה :	רִאשֹׁנָה :
Quinta	Quarta	Tertia	Secunda	Prima
עֲשִׂירִית :	תְּשִׁיעִית :	שְׁמִינִית :	שְׁבִיעִית :	שִׁשִּׁית :
Decima	Nona	Octaua	Septima	Sexta

A decem & ſuprà, cardinalibus vtuntur numeris, vt עַשְׁתֵּי עָשָׂר vndecimus, שְׁנֵים עָשָׂר duodecimus, & ſic de aliis.

De generibus nominum & eorum coniunctione cum pronominibus, & ſpeciebus nominum perfectorum, Cap. IX.

Accidit nomini genus duplex, זָכָר Maſculeū, ונקבה & fœmineum. Et nomina generum & ſpecierum ſub quocunque genere venerint, vtrunque comprehendunt ſexum, vt dictum eſt cap. 7. Sunt etiam nonnulla, quæ in vtroque genere inueniuntur. Communiter nomina deſinētia ה vel ת, fœminei ſunt generis, præter nomina numeralia cardinalia, quæ ſunt maſculea, vt habes cap. 8, & nomina generum & ſpecierum. Et in ſcriptura genus nominum cognoſces ex coniunctione ipſorū cum nominibus adiectiuis, participiis, & verbis, quibus (vt nomini ſubſtantiuo) accidit duplex genus, vt עֵץ lignum, arbor, eſt maſculei generis, quia Pſal. 1. verſ. 3. dicitur כְּעֵץ שָׁתוּל tanquā arbor plantata, &c. שָׁתוּל enim eſt participium maſculeum. דֶּרֶךְ eſt fœmineum, quia eodē Pſalmo ſcribitur וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד & via impiorum peribit. Verbum enim eſt fœmi

21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11
כא	כ	יט	יח	יז	יו	טו	יד	יג	יב	יא
32	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22
לב	לא	ל	כט	כח	כז	כו	כה	כד	כג	כב
43	42	41	40	39	38	37	36	35	34	33
מג	מב	מא	מ	לט	לח	לז	לו	לה	לד	לג
				50	49	48	47	46	45	44
				נ	מט	מח	מז	מו	מה	מד

Et ita cum aliis literis, vſque ad ת, hoc eſt 400. Deinde ſic iunguntur:

3000	2000	1000	900	800	700	600	500
גֿאֿ	בֿאֿ	אֿ	תתק	תת	תש	תר	תק
			8000	7000	6000	5000	4000

Et ſic cum aliis literis. חֿאֿ זֿאֿ וֿאֿ הֿאֿ דֿאֿ

Alii accipiunt literas finales hoc modo,

900	800	700	600	500
ץ	ף	ן	ם	ך

Deinceps hoc modo,

5000	4000	3000	2000	1000
הֿ	דֿ	גֿ	בֿ	אֿ
10000	9000	8000	7000	6000
יֿ	טֿ	חֿ	זֿ	וֿ

At nomina numeralia ordinalia ſunt maſculea quidem:

ראשון ׃ שני תחת שניי ׃ שנים תחת שניים ׃ שלישי

Tertius ſecundi Secundus Primus

שלישים תחת שלישיים ׃ רביעי רביעים ׃ חמשי חמישיים ׃

Quintus Quartus tertii

Fœminea verò ſunt hæc,

אַרְבַּע	שָׁלֹשׁ שְׁלֹשׁ :	שְׁתַּיִם שְׁתַּיִם שְׁתֵּי :	אַחַת :
Quatuor	Tres	Duæ	Vna

תֵּשַׁע תְּשַׁע :	שְׁמֹנֶה :	שֶׁבַע שְׁבַע :	שֵׁשׁ :	חָמֵשׁ חֲמֵשׁ :
Nouem	Octo	Septem	Sex	Quinque

עֶשֶׂר עֲשָׂרָה :
Decem

Et à decem vſque ad viginti, præponitur numerus minor maiori hoc modo אַחַד עָשָׂר, id eſt vndecim, שְׁנֵים עָשָׂר duodecim : & ita in aliis. Et fœminea אַחַת עֶשְׂרֵה vndecim, שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה duodecim, &c. אֶחָד וְעֶשְׂרִים vnus & viginti, &c. אַחַת וְעֶשְׂרִים vna & viginti. אֶחָד וּשְׁלֹשִׁים, vnus & triginta, &c. אַחַת וּשְׁלֹשִׁים vna & triginta. Et ita iunguntur cum אַרְבָּעִים quadraginta, חֲמִשִּׁים quinquaginta, שִׁשִּׁים ſexaginta, שִׁבְעִים ſeptuaginta, שְׁמֹנִים octoginta, תִּשְׁעִים nonaginta. Et à viginti vſque ad centum ſunt communis generis. מֵאָה מְאַת מֵאוֹת Centum: מָאתַיִם ducenti, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת trecenta, אַרְבַּע מֵאוֹת quadringenta, & ſic vſque ad nongenta. אֶלֶף אֲלָפִים אַלְפֵי Mille. אַלְפַּיִם duo milia, שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים tria milia, &c. מֵאָה אֶלֶף Centum milia, מָאתַיִם אֶלֶף : ducenta milia, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף trecenta milia, & ita reſiduum.

Signatur & numeri per literas alphabeti hoc pacto,

20	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
כ	י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
400	300	200	100	90	80	70	60	50	40	30
ת :	ש׳	ר	ק	צ	פ	ע	ס	נ	מ	ל

bere duplex יי, prius ſignificatiuum pluralis, poſterius conſtitutiuum nominis gentilis, quod ſæpius tamen eliditur euphoniæ gratia, vt עִבְרִי Hebræus, עִבְרִיִּים או עִבְרִים Hebræi, מִצְרִי AEgyptius, מִצְרִיִּים או מִצְרִים AEgyptii. Et fœmineum, מוֹאֲבִיָּה Moabitis, מוֹאֲבִיּוֹת Moabitidæ. יְהוּדִית Iehudæa, יְהוּדִיּוֹת Iehudææ. מִצְרִית AEgyptia, מִצְרִיּוֹת AEgyptiæ.

Comparatiui & ſuperlatiui non ſunt propriæ terminationes, ſed fiũt cum יוֹתֵר vel מ, & מְאֹד: vt, צַדִּיק אַתָּה מִמֶּנִּי iuſtior es me. 1.Samuel. 24. יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים pretioſior eſt margaritis. Proue.3. Vidit Deus omne quod fecit, & ecce טוֹב מְאֹד bonum valde, id eſt optimum. Geneſ.1.

Diminutiuum fit per נ aut י, aut literæ geminationem, vt נְחֻשְׁתָּן æreolus, אֲמִינוֹן Aminonulus, proprium nomen ab Amnón, יְרַקְרַק ſubuiridis. Etſi docti negant in hac lingua eſſe formam diminutiui.

De nominibus numeralibus, cardinalibus, Cap. VIII.

Nomina numeralia, cardinalia, maſculea abſoluta, & in regimine, ſunt

אֶחָד אַחַד	אֲחָדִים:	שְׁתַּיִם שְׁנַיִם שְׁנֵי:	
Vnus	Vni	Duo	
שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשֶׁת:		אַרְבָּעָה אַרְבַּעַת אַרְבַּעְתָּם:	
Tres		Quatuor	
חֲמִשָּׁה חֲמֵשֶׁת חֲמִשְׁתּוֹ:	שִׁשָּׁה שֵׁשֶׁת:	שִׁבְעָה שִׁבְעַת:	
Quinque	Sex	Septem	
שְׁמֹנָה שְׁמֹנַת:	תִּשְׁעָה תִּשְׁעַת:	עֲשָׂרָה עֶשֶׂר:	
Octo	Nouem	Decem.	

ris, אׇזְנַיִם duæ aures: quorum י eſt cum chiríc. Et nomina generum & ſpecierum ſub quocunque genere venerint, ſiue maſculeo, ſiue fœmineo, vtrũque comprehẽdunt ſexum, vt בְּהֵמָה animal, עוף auis, צאן pecus, חֲמוֹר aſinus, שׁור bos, & id genus alia.

Nomẽ הַתֹּאַר poteſt dici formale. Tóar enim eſt forma, & eſt dialecticis nomen concretum, ſignificãs formam aliquam accidentalem inhærentem alicui ſubiecto habitu aut potentia, vt צַדִּיק iuſtus, חָכָם ſapiens, בָּרִיא ſanus, חולני infirmus, רַחֲמָן miſericors, פַּחְדָן timid', מְעֻוָּת curuus, יָשָׁר rectus. Participium verò ſignificat talem formam actu inhærentem, vt גּוֹנֵב furans actu: גַּנָּב verò quibus habitum & potentiam habet furãdi. Et quia non inueniuntur nomina toarím omnium diſtincta, Sacræ literæ participiis pro illis vtuntur, vt סוחֵר mercator, רוֹפֵא medicus, סוֹלֵחַ propitiator, גּוֹאֵל redemptor, & id genus alia. Et ex iis toarím formari poſſunt verba, vt ex חָכָם, & גָּנַב. & habent ſingulare & plurale, & varietatem in regimine, & cum pronominibus.

Nomen הַפֹּעַל poteſt dici nomen actuale, ſignificãs actum aliquem abſolutè, hoc eſt ſine differentia temporis, quod Latini infinitiuum appellant. & quia ab eo manant temporis differentiæ, hoc eſt agere in hoc, vel illo tempore, appellatur מָקוֹר, id eſt ſcatebra: & locatur inter verba, eò quòd eſt eorum ſcatebra & fons.

Nomen הַיַּחַס eſt nomen gentile, quod gentem, familiámve ſignificat, & maſculea in י, fœminea in יה, aut ית terminantur. Maſculeum, in plurali debet ha-

& redimet, vel cum pathách ſequente litera cum chatheph pathach, vt וַעֲבַדְתֶּם & ſeruietis.

Iunctum verò præterito paroxytono, non vertit, ſed copulat communiter, vt וְשָׁתַלְתִּי & plãtabo. Ieche. 17. Cum præteritis verborum, quorũ ſecunda quieſcit litera, & geminatorum, ו conuerſiuum eſt cum camés, vt וָמֵתָה & morietur, Deuter.22. וָמֵתוּ & morientur, eo capite. וָשָׁב & reuertetur, Ieſah.6. וָקָם & ſurget. Prouerb.24. וָרֹבּוּ & iaculati ſunt, Geneſ.49. Et cum ſúrec, & cum ſeuá loco camés, vt וּמֵתוּ & morientur. Deuter.22. וְקָם & ſurget, Deut.31. debuerant enim eſſe cum camés, quum ſit prius paroxytonum, & alterum monoſyllabum: & hoc non fit in verbis perfectis, ne multiplicentur puncta. non enim dicimus וָלָקַחְתִּי & accipiam: aut וָשָׁמְרוּ ſed cum ſeuá, &c.

De nomine, & eius ſpeciebus haddauár, hattoár, happóhal, haiiáchas, & comparatiuo, & ſuperlatiuo, & diminutiuo. Cap. v i i.

שֵׁם Id eſt nomen, quod eſt prima pars linguæ, quatuor habet ſub ſe potiſſimum partes, nempe nomen הַדָּבָר, id eſt rei, complectens ſub ſe nomina propria, & appellatiua, & abſtracta. Nomen proprium non habet plurale: nec variatur in regimine genitiui: nec præponitur ei ה articulus notificatiuus: neque fit ex eo verbum: quæ quidem quatuór, nomini conueniunt appellatiuo communiter. Tametſi nonnulla ſunt, quæ carent ſingulari, vt נְעוּרִים pueritiæ, & בְּתוּלִים virginitates. Quædam non habent plurale, vt זָהָב aurum. Et quædam pro plurali habent dualia, vt אֹזֶן au-

לָקוּם ad ſurgendum,לָלֶדֶת ad pariendum,לָבֶטַח tutò.

De י,& ב habes in coniugationibus.

ו Communiter punctatur vt ב כ ל , vt וַאֲנִי & ego , וַעֲדַת & cōgregatio,וֶאֱמֶת & veritas,וֶעֱזוּז & fortitudo, וֵאלֹהִים & Deus,וָאֳנִי & nauis, וִיהוּדָה & Iehudáh, וַיהוָה & Dominus,וַאדֹנָי & dominus,וָלֵב & cor,וָאָוֶן & iniquitas, וָפַחַת & fouea,וְשׁוּב & reuerti. Sed quum ponitur vice imperatiui, eſt cum ſeuá,וְשׁוּב & reuertere. Et ſequentibus ב מ פ ſemper eſt cum ſurẽch: vt וּבְדֶרֶךְ & in via, וּמוֹשָׁב & ſedes , וּפִי & os meum . Et ſic quoties ſequitur ſeuá , vt וּלְאֻמִּים & populi aut gentes. Et quando non vertit futurum incipiens à י quod aliàs eſt cum ſeuá,ſeuá quieſcit, & ו eſt cum chiríc, vt וִימַלֵּט & eruet. Si vertat futurum in præteritū,eſt cum pathách,vt וַיַּעֲנֵנִי & reſpondit mihi,aut exaudiuit me. Et ſi fuerit י cum ſeuá quieſcit, vt וַיְחַבֵּר & coniunxit . Sed ת & נ dagheſſantur, vt וַתְּדַבֵּר & locuta eſt,וַנַּגֶּד־לוֹ & indicauimus ei.Sed ſi נ & ת fuerint cum ſeuá,& non vertant futurum in præteritum,tunc ו eſt cum ſúrec,vt וּנְבַקְשֶׁנּוּ & quæremus eum, Cantic.5. Sed cum camés eſt,quando prima perſona futuri vertitur in præteritum,vt וָאָשׁוּב וָאֶשָּׂא & conuerſus ſum, & leuaui,&c.Zachar.5.Et ſi ו ſit cum pathách,& א cū chathéph pathách , non vertit in præteritum ipſum futurum,ſed copulat tantum.Iiob 33, Et tace,וַאֲאַלֶּפְךָ & docebo te ſapientiam.

ו Iunctum præterito breui,vertit ipſum in futurum, & punctatur cum ſeuá,vt וְהָיָה & erit.vel cum ſurẽc,ſequentibus ב מ פ, vt וּבָחַרְתָּ & eliges,וּמָחָה & delebit, וּפָרָה

men Dei quatuor literarum, eſt cum pathách, vt כַּיהוָה ſicut Dominus. & ſi ſequatur י cum ſeuá, י quieſcit, & כ eſt cum chiric, vt כִּימוֹת ſicut dies. Et cum macór verborum quieſcentium in medio, vel verborum geminatorum, eſt cum ſeuá, vt כְּשׁוּב Quum conuerterit, כְּחֹם quum incaluerit. Aliàs כ communiter eſt cum ſeuá, niſi habeat in potentia ה notificatiuum, quia tunc eſt cum pathách, vt כַּשֶּׁמֶן ſicut vnguentum optimum. Pſal. 133, pro כְּהַשֶּׁמֶן. & tunc ſequens litera dagheſſatur, vt כַּדָּבָר ſecundum illud verbum.

ת Deſeruiens futuro, diuerſis modis punctatur, vt habes in verborum coniugationibus.

ב Punctatur ſicut כ. Communiter enim vt כ punctatur cum ſeuá, &c. vt in כ, vt בַּאֲמִתֶּךָ in veritate tua, בַּעֲצַת in conſilio, בֶּאֱמוּנָה in veritate, בֵּאלֹהִים in Deo, בַּיהוָה in Domino, בַּאדֹנָי in Domino, בִּיהוּדָה in Iehudáh, בָּאֱלֹהִים in ipſis diis, בָּחֳרִי in ira, בְּעָנְיִ in afflictione, בְּחָדְשׁוֹ in menſe eius, בְּשׁוּב in conuertendo, בְּסֹב in circumeundo. & ſequente ſeuá eſt cum chiríc, vt בִּתְרוּעָה in iubilatione.

De punctatura א, quod eſt ſignum futuri, dicetur in verbis.

ל Punctatur vt כ & ב, vt לַעֲבֹר ad tranſeundum, לַאֲחֻזָּה in poſſeſſionem, לֵאמֹר ad dicendum, לֶהָרִים montibus, לֵאמֹר ad dicēdum, לִרְאוֹת ad videndum, לִהְיוֹת vt ſit, לִבְרִית in pactum, לֵאלֹהִים diis, לַאדֹנָי Domino, לִיהוּדָה ad Iehudáh, לָאֱלֹהִים ipſis diis, לָאֱמֹרִי ipſi Emoræo. לְחָדְשָׁיו per menſes eius, לֶאֱכֹלָה ad comedendum. Et cum monoſyllabo, & dictione longa, לָעָם populo, לָעִיר ciuitati,

gheſſata:vt הַדָּבָר verbũ, הַמֶּלֶךְ rex. niſi ſit punctata cum ſeuá:quia tunc communiter eſt cum raphéh, vt הַמְכַסֶּה operiens, הַמְדַבֵּר loquens, הַיְקוּם ſubſtantia. Sed quando poſt י eſt vna è literis gutturalibus, י dagheſſatur, vt הַיְּעֵפִים laſſi, הַיְּהוּדִי Iehudæus. tamen הַיְאוֹר riuus, fluuius, eſt cum raphéh. ה verò quando eſt interrogantis, aut admirãtis particula, pũctatur cum chathéph pathach, vt הֲשֹׁפֵט Nunquid iudex, &c. Gen. 19. Si verò ſequatur litera gutturalis, cõmuniter eſt cum pathách: vt הַאִישׁ Num vir, &c. Neche. 6. הַעַיִט Nunquid auis, &c. Irme. 12. הַחִיִּיתֶם Num reſeruaſtis, &c. Numeri 31. Niſi punctetur cum camés, quia tũc euphoniæ gratia communiter eſt cũ ſeghól, vt הֶאָנֹכִי Nunquid ego, Num. 11. הֶהָיְתָה Num fuit, Ioél. 1. Et ſi addatur ei לֹא eſt cõfirmatiuum. Iiob 22, הֲלֹא Nónne malitia tua multa?

כ Sequente litera gutturali punctata cum chathéph pathách, habet pathách, vt כַּאֲרִי ſicut leo, כַּעֲרָבִים ſicut ſalices, כַּחֲצוֹת circa medium, & ſic ח exiſtente cum ſerí: vt כַּחֵלֶב ſicut adeps. Et ſi litera gutturalis fuerit cũ chathéph ſeghól, erit כ cum ſeghól, vt כֶּאֱמֹר quum dixerit. Sed א quieſcente, כ eſt cum ſerí, vt כֵּאלֹהִים ſicut dii. Et ſi litera gutturalis ſit cum chathéph pathách, aut cum chathéph ſeghól, כ eſt cum camés, ſi res ſit emphatica, vt כָּאֲרִי ſicut ipſe leo. ſi verò fuerit cum camés chathéph, ſignato cum ſeuá, eſt cum camés, vt כָּאֳנִיּוֹת ſicut naues. & ſi non fuerit ſignatum ſeuá, vt eſt ſequente ſeuá, aut litera dagheſſata, eſt cum ſeuá, vt כְּחָכְמָתְךָ ſecundum ſapientiam tuam. Iuxta etiam no-

per,quanto magis,nunquid, cum, ſi, antequam, poſt, poſtea,iam,tunc,quando,ſic,ſed. Redundat ſæpe quo ad ſenſum:ponitur & vice vt,ne, ne forte, quia, in. ſed reuera cuncta poſſunt per & explicari.

De punctatura literarum deſeruientium, Cap. VI.

מ In primis deſeruiens, punctatur cum ſerí ſequente litera gutturali, aut ר. ſequentibus verò aliis, cum chirích,ſequēte litera agheſſata. vt מֵאִישׁ à viro, מֵחֹמֶר è luto,מֵהֶם ex eis, מֵעוֹלָם à ſeculo, מֵרֹאשׁ à capite. Cum ח tamen & ר, interdum eſt cum chirích, vt מִחוּט à filo, מִרְדֹּף à perſequendo. Et ſic cum ה punctato cum ſeuá, vt מִהְיוֹת ab eſſendo,ne eſſet.Et ſequente י quod aliàs eſt cū ſeuá,quieſcit, vt מִיהוּדָה de Iehudáh. Et ſic alia, duobus exceptis מִיְּשֵׁנֵי è dormientibus, Dan.12. & מִירֻשָּׁתְךָ de hæreditate tua,2.Paral.20.

ש Communiter punctatur cum ſeghól, vt שֶׁעָלוּ quæ aſcenderunt,Cantic.4.Interdum cum pathách,vt בְּשַׁגַּם eò quòd etiam, Geneſ.6. Et cum camés,vt שָׁאַתָּה quod tu,Iudi.6.Et cum ſeuá,vt שְׁהֵם quod ipſi,Eccleſ.3.

ה Notificatiuum iunctum literis gutturalibus & ר, punctatur cum camés communiter, vt הָאִישׁ vir, הַחוֹטֵא quæ peccauit,הָעוֹלָה holocauſtum,הַהִין hin menſura liquidorum, הָרֹאשׁ caput. Interdum tamen nonnulla ſunt cum pathách: vt הַעִוְרִים cæci, הַחֵמָר bitumen. vel cum ſeghól, ſi ſequens litera ſit punctata cum camés,הֶעָרֹב muſca,הֶהָרִים montes.Iuxta alias literas communiter eſt cum pathách, litera ſequente da-

in vtroque, & participiorum fœmineorum, & infinitiuorum.

ב Eſt in,quum,quando,ex,de,ab,cum, propter,adeò, intantum,ad,ſuper,per,ante,poſt.

א Eſt quorundam nominum conſtitutiuum in principio. Et primam ſing.futuri perſonam notat.

ל Eſt ſignum dandi,generandi, & accuſandi caſus, & ponitur vice ex,de,à, ab, ad, vt, pro, propter, ſicut, tanquam, vſque, ſiue vſque ad,adeò, intantum, ſuper, apud,iuxta,poſt,poſtquam,per,iurantis.

י Eſt ſignum in futuris tertiæ perſonæ vtriuſque numeri generis maſculei: & cum ת,primæ perſonæ præteriti:& in fine,ſecundæ fœminei in futuro,& imperatiui fœminei.Eſt etiam conſtitutiuum nominis tóar,id eſt adiectiui & gentilis:& cum ם,plurale notat maſculeum, & ſine ם illud eſſe in regimine genitiui. In fine etiam pronomen cõſtituit primæ perſonæ vtriuſque numeri.

נ Eſt conſtitutiuum interdum nominum, & coniugationis nifhal: & cum ו primam perſonam pluralem præteriti: & in principio, primam pluralis futuri denotat perſonam.Redundat interdum in fine futuri ſecundæ & tertiæ pluralis, & infinitiuorum. Et cum ה, tertiam pluralis fœminei: & cum daghés in fine verborũ, pronomen notat tertiæ perſonæ: & ſine daghés, primam pluralis.

ו Eſt &,præteritúmque vertit in futurum,& contra,& ſecundum R.Ionáh & R.Dauíd,ponitur vice vel,ſu

menta principalia quibus formantur voces:quæ ſunt, guttur,palatum,lingua, dētes, & labra. Vnde quædam dicuntur הַגָּרוֹן gutturis,& ſunt אֲחֲהַע.
Quatuor הַחֵךְ palati,videlicet גִּיכַק.
Quinque הַלָּשׁוֹן linguæ,videlicet דַּטְ לְנַת.
Quinque הַשִּׁנַּיִם dentium,videlicet זָם שְׁרַץ.
Et quatuor הַשָּׂפָה labri,quæ ſunt בּוּמַף.

Præterea literarum quædam ſemper ſunt radicales & ſubſtantiales,quæ nunquam deſeruiunt, & ſunt vndecim, videlicet חַט סָפַר גֹּוַע צָרַק. Aliæ verò vndecim ſunt radicales & deſeruientes, reſpectu tamē diuerſorum:& ſunt מֹשֶׁה כָּתַב אֵלֶינוּ.

מ Primum quidem deſeruiens, eſt cōſtitutiuum nominum,participiorum,infinitiuorum, & nonnullarum partium indeclinabilium,vt ſuis videbitur in locis: deinde ponitur vice à,ab,è,ex,de,cum,magis,pro, propter,in,ne,vt,non.

ש Ponitur pro אֲשֶׁר qui,quæ,quod,vt,quia.

ה Eſt conſtitutiuum nominum aliquorum, & partium aliquarum indeclinabilium,& aliquarū coniugationum.Eſt etiam notificatiua,interrogatiua, admiratiua,& confirmatiua particula.

כ Eſt ſicut,tāquam,quum,quādo,circiter,ſecundum: & pronomen conſtitutiuum ſecundæ perſonæ.

ת In præteritis verborum ſecundam vtriuſque numeri notat perſonam : in futuris verò ſecundam maſculei,& ſecundam & tertiam fœminei . Eſt etiam nominum conſtitutiuum in principio, vel in fine,vel

quàm cum c, ſecundum Hebraicam pronuntiationem. Non enim pronuntiant קֶרֶן céren, id eſt cornu: ſed kéren, non tamen ה: & ita nec קֵדָר cedár, ſed kedar:nec קִיר cir,id eſt paries,ſed kir.

ר In fine,quieſcens facit r noſtrum,vt אָמַר amár,id eſt dixit:& cum punctis רוּ רֹו רִי רֵ רָ

ru ro ri re ra

Et ita cum aliis.Daghés non recipit,niſi pauciſſimis in dictionibus, & tunc effertur vt geminum rr, vt in שָׁרְּךָ ſorréch,id eſt vmbilicus tuus.

ש Cum pũcto in dextro cornu effertur vt ſ noſtrum ſimplex, vt אִישׁ is,id eſt vir:& cum punctis

ſu ſo ſi ſe ſa

שׁוּ שֹׁ שִׁי שֵׁ שָׁ

At cum puncto in ſiniſtro cornu enuntiatur vt ס, & pro illo communiter ponitur, vt שַׂעַר ſáhar, id eſt turbo:& id genus alia,pro סַעַר.

ת In fine facit th,quum eſt ſine pũcto aut ſeuá, vt אוֹת oth,id eſt ſignum.At cum ſeuá facit te,vt habes in capite de ſeuá:& cum punctis ſi habeat raphéh,facit

תֿוּ תֹֿ תֿיִ תֵֿ תָֿ

thu tho thi the tha

Et cum daghés leni, ta,te,ti,to,tu. Et cum forti in medio ſonat vt geminum tt, vt dictum eſt de aliis, vt אַתָּה attáh,id eſt tu.Et ex his literis & punctis modo prædicto iunctis,fiunt ſyllabæ.

De duplici literarum diuiſione,& literis deſeruientibus, Cap. v.

Literæ primùm diuiduntur penes naturalia inſtru-

ף פ Poſterior figura ף qua vtimur in fine dictionis, facit ph, aut f, vt אַף aph, vel af, id eſt furor. Et interdum habet ſeuá, & tunc enuntiatur vt pe, vel phe. Prior verò, nempe פ, quæ ſcribitur in principio & medio dictionis cum vocalibus punctis, niſi præcedat vna è literis אֶהֱוִי, ferè effertur

פוּ	פֹ	פִי	פֶ	פַ
pu	po	pi	pe	pa

Et ſic cum aliis punctis, & daghés leni. At cum forti in medio enuntiatur vt geminũ pp, vt in אַפַּיִם appáim, id eſt furores.

ץ צ Poſterior figura ץ, effertur vt ſ denſum, vel potius vt ç Hiſpanicum. Nam noſtrates Hebræi (vt dicitur in Ephod) non faciunt diſcrimẽ inter ipſum & ס, ſicut nec inter כ raphatũ & ח: nec inter ק, & כ dagheſſatum, quemadmodum faciũt Iſmahelitæ. Vnde non illis aſſentior, qui hanc literam ſcribendam cenſent cum c, aut z: quanquam eius ſonus tendat ad z. Prior verò, nempe צ, quæ ſcribitur in principio & medio dictionis, cum punctis facit

צוּ	צֹ	צִי	צֶ	צַ
ſu	ſo	ſi	ſe	ſa

Et ita cum aliis: & cum daghés in medio, effertur vt geminum ſſ, vel vt çç.

ק In fine ſine puncto facit c noſtrum, vt רַק rac, id eſt tantum. Interdum tamen inuenitur cum ſeuá, & tunc effertur vt k, vt וַיַּשְׁקְ vaiáſche, id eſt & propinauit: & cum punctis

קוּ	קֹ	קִי	קֶ	קַ
chu	cho	chi	che	cha

Cum ſerí enim & chiríc, ſiue e & i, melius ſonat cum k

& cum daghés enuntiatur vt duplex mm, vt in עַמִּים hammím, id eſt populi.

נ ן Poſterius, quod ſcribitur in fine, interdum habet camés, & tunc effertur na, vt in תִּקְרֶאןָ ticréna, id eſt vocabitis, vt habes in verbis. aliàs ſine puncto facit n noſtrum, vt אָמֵן amén. Prius verò, nempe נ quod ſcribitur in principio & medio dictionis cum punctis

נוּ	נֹ	נִי	נֵ	נָ
nu	no	ni	ne	na

Et ita cum aliis. & cum daghés in medio dictionis effertur vt geminatum nn, vt dictum eſt de àliis.

ס Sine puncto, facit ſ noſtrum, denſum tamen: vt סָס ſas, id eſt tinea: & cum punctis

סוּ	סֹ	סִי	סֵ	סָ
ſu	ſo	ſi	ſe	ſa

Et cum daghés, vt geminum ſſ effertur in medio.

ע In fine ſine puncto, vt ſentiatur, & ab aliis diſcernatur, effertur vt ah, vt in שָׁמַע ſamáah, id eſt audiuit. Et interdum ponitur pathách, vt לִשְׁמֹעַ liſmóah, id eſt ad audiendum: שֹׁמֵעַ ſoméah, id eſt audiens. Et eius pronuntiatio, voce potius quàm ſcripto tradi poteſt. Efferatur itaque hoc pacto cum punctis

עוּ	עֹ	עִי	עֵ	עָ
hau	hao	hai	hae	haa

vt עָם haám, id eſt populus: עֵין haen, id eſt fós: עִם haim, id eſt cum: עֹמֶר haómer, menſuræ genus: עוּג haud, id eſt, coquere inter prunas. Et cum aliis pũctis ſimiliter. Daghés non recipit.

cum duplici ii. daghés enim eãdem literam fortius ſonare facit, & non mutat in alteram.

ך כ Poſterius, videlicet ך, quando eſt radicalis litera in fine poſita, cõmuniter eſt cum ſeuá, vt in חָלַךְ halác, id eſt ambulauit: & effertur paulò dẽſius quàm ח, niſi habeat daghés. Quando verò ſecũdam notat perſonam pronominis, tunc eſt cum camés, vel cum ſeuá: vt אָבִיךָ auícha, id eſt pater tuus: אָבִיךְ auích, id eſt pater tuus, vt diffuſè ſcribitur in pronominibus & verbis. Prius verò, id eſt כ quod ſcribitur in principio & medio dictionis, ſine daghés effertur vt

כוּ	כֹ	כִי	כֵ	כָ
chu	cho	chi	che	cha

Et ſic cum aliis pũctis. Sed cum daghés eſt p duplicatum, quando eſt in medio dictionis.

ל Sine puncto eſt l, vt אָכַל achál, id eſt comedit: & cũ punctis

לוּ	לֹ	לִי	לֵ	לָ
lu	lo	li	le	la

Et ita cum aliis. Et cum daghés, præcipuè in medio dictionis, geminatur, vt in מִלֵּל millél, id eſt locutus eſt.

ם מ Vltima figura, ſcilicet ם, in fine ſcripta, facit m, vt אֵם em, id eſt mater. prior verò, ſcilicet מ, quæ ſcribitur in principio & medio dictionis, ſi in medio habeat ſeuá quieſcens, effertur vt m, vt שִׂמְלָה ſimláh, id eſt veſtis. & ſi præcedat vnum è punctis magnis, vel alterum ſeuá, tunc leniter ſentitur, vt in יִלְמְדוּ ilmedú, id eſt docebunt: שֹׁמְרִים ſomerím, id eſt cuſtodientes.

dum cum aliis punctis.

ז Sine puncto facit z noſtrum, vt אָז az, id eſt tunc: & cum punctis זוּ זֹ זִי זֵ זָ

zu zo zi ze za

Et cum daghés, zza, zze, &c.

ח Sine puncto facit χ Græcum, id eſt ch, vt אָח ach, id eſt frater. Verùm vt eius ſonus melius percipiatur, ſolet multoties ſupponi pathách, & tũc effertur vt ach, ſicut in יָרֵחַ iareách, id eſt luna. Et cum punctis, vocales noſtras, vt חוּ חֹ חִי חֵ חָ

chu cho chi che cha

Et ita cum aliis punctis.

ט Eſt vt θ Græcum, id eſt vt חוּט chuth, id eſt filum. Et cum punctis טוּ טֹ טִי טֵ טָ

thu tho thi the tha

Et ſic cũ aliis pũctis: & cum daghés, ttha, tthe, tthi, &c.

י Facit in fine dictionis i noſtrum, vt in דְּבָרַי deuarái. Interdum quieſcit, id eſt nõ ſentitur, vt in דִּבְרֵי diuré, id eſt verba, in regimine genitiui: & רֵישׁ res, id eſt paupertas. In principio ab Hiſpanis leniter profertur, vt in יָד iad, id eſt manus: יָם iam, id eſt mare. In medio verò fortiter, vt דַּיָּם daiám, id eſt ſufficientia eorum. Galli ac Germani vbique leniter pronuntiant. Et cum punctis vocales reddit, vt יוּ יֹ יִי יֵ יָ

iu io ii ie ia

Et cum aliis punctis, ſimiliter & cum daghés fortius ſonare debet vt duplex ii. Nec probo quorundam pronuntiationem, qui dicunt וַיֹּאמֶר vagghiómer, & non

ctum eſt de כ, גוּ גֹ גִי גֵ גָ
ghu gho ghi ghe gha
Et ita cum aliis punctis: & cum daghés,
גּוּ גֹּ גִּי גֵּ גָּ
gghu ggho gghi gghe ggha
Addo aſpirationem,ne proferas vt gero,gibbus:ſed vt Gabriel,galbanus,gubernator,& huiuſmodi.

ד Conſonum, eſt d noſtrum ſine punctis, vt עָמַד hamád,id eſt ſtetit: & cum pũctis, & daghés & raphéh totidem efficit voces דוּ דֹ דִי דֵ דָ
du do di de da
Et ita cum aliis punctis, & cum daghés, dda, dde, ddi, ddo,ddu.

ה Sine puncto quieſcit, id eſt, non pronuntiatur: & in ſcriptura ad diſtinctionem tantum aliarum literarum ſcribitur cum h, vt פָּנָה panáh, id eſt reſpexit.

Interdum tamen in fine poſita habet mappic punctũ vice pronominis fœminei eius: aut euphoniæ gratia, & tunc effertur cum anhelitu, acſi haberet pũctum quod facit a,vt צִדָּהּ ſiddáha, id eſt latus eius. Cum punctis,quinque reddit vocales aſpiratas הוּ הֹ הִי הֵ הָ
hu ho hi he ha
Et eaſdem breues cum aliis punctis.

ו Sine puncto eſt u conſonum,vt וָו vaſ, id eſt capitellum: & cum punctis, quinque reddit vocales
וּו וֹ וִי וֵ וָ
vu vo vi ve va
Et cum daghés vua,vue,vui,vuo,uuu:& ad hunc mo-

Proiicies קָרְחוֹ כְפִתִּים glaciem ſuam ſicut buccellas. Nã כ eſt pronuntiatio palati, & פ labii, vt habes capite 5.

Septima eſt, Literæ בגד כפת ſemper dagheſſantur, quum non præcedit litera אהוי.

De poteſtate literarum, & ſyllabis. Cap. IIII.

Literæ igitur ſine prædictis pũctis aut omnino quieſcunt, vt א in צָמָא ſitiuit, & ראש caput. Et cum punctis memoratis, quinque reddit vocales noſtras

Longas,					Breues,					Raptas.	
אוּ	אֹ	אִי	אֵי	אָ	אֻ	אָ	אִ	אֶ	אַ	אֱ	אֲ
u	o	i	e	a	u	o	i	e	a	e	a

ב Sine puncto eſt cõſonans litera b, quæ profertur vt u, vt in אָב au, id eſt pater: quanquã in ſcribendo ponitur b, & ſcribitur ab, vt differat à ו. & quia recipit daghés forte, & lene, & rapheh, diuerſas reddit voces lenes, aut fortes: vt

nes, aut fortes: vt	בוּ	בוֹ	בִי	בֵי	בָ
	vu	vo	vi	ve	va
Cum daghés leni	בּוּ	בּוֹ	בִּי	בֵּי	בָּ
	bu	bo	bi	be	ba
Cum daghes forti	רַבּוּ	רַבּוֹ	רַבִּי	רַבֵּי	רַבָּה
	rabbu	rabbo	rabbi	rabbe	rabba

Nũquam enim ponitur daghes forte in prima litera, nec poſt ſeuá quieſcens.

Ad hunc modum cum aliis punctis, vt ba בָּ va בָ

Et ita cũ ſeghól, chiric ſine י, camés chathéph, & chibbus ſephataím, &c.

ג Eſt g conſonum, vt דָּג dag, id eſt piſcis: & cum punctis & daghés, & rapheh diuerſas efficit voces, vt di-

vel ſuréc, tunc ſunt cum raphéh, vt patet in exemplis citatis in maccáph: & Geneſ.17, זֶה פַּעֲמַיִם iam bis. Et hoc eſt tam in monoſyllabo, quàm in polyſyllabo. Dagheſſantur & literæ ſequentes quæ non ſunt בגד כפר. Gene. 27, גְּשָׁה־נָּא accede quæſo. Sunt etiam nonnulla ab hac regula excepta, quæ ſunt notata in maioribus inſtitutionibus.

Sexta, Si dictio deſinat in ה non radicale, ſed deſeruiens actu, vel potentia puncti magni (quod poſt ſe requirit ה quieſcens) ſi ſequens dictio habeat accentum in prima ſyllaba, literæ בגד כפת habent daghés: raphantur verò ſi in ſequentibus ſyllabis fuerit accentus: vt Geneſis 30, וְעָנְתָה־בִּי & reſpondebit mihi: vbi ה eſt ſignum fœmineum. Ieſah. 12, אָנַפְתָּ בִּי, iratus es in me: vbi ה eſt in potentia camés ipſius ת. eſt enim vt אָנַפְתָּה, & ſic Geneſ. 42, וַעֲבָדֶיךָ בָּאוּ & ſerui tui venerunt. Sed illud Exod. 26, וְעָשִׂיתָ פָּרֹכֶת Et facies velum: habet raphéh. Et hoc intelligẽdum eſt, ſi in principio dictionis eſt vna duntaxat litera בגד כפת. Et ſi eadem fuerit geminata, vel ambæ fuerint eiuſdem pronuntiationis, & prima habuerit ſeuá, tunc prior dagheſſatur, poſterior raphatur: vt Ieſah. 10, הֲלֹא כְּכַרְכְּמִישׁ nónne ſicut Charchemis. Iechez. 27, בְּנֵי דְדָן, filii Dedán. Exo. 14, וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה Et glorificabor in Pharhóh. ב enim & פּ ſunt eiuſdem pronuntiationis, id eſt labii. Si verò prior non fuerit cum ſeuá, aut fuerint diuerſæ pronuntiationis, cum quouis puncto fuerit, ambæ raphantur: vt Ieſah. 13, וְהָיְתָה בָבֶל & erit Babel. Pſal. 148,

minæ meæ ego fugio. Pſal. 66, אֵלָיו פִּי ad ipſum ore meo clamaui. Ieſah. 1, הוֹי גּוֹי Væ genti peccatrici. Gene. 6, בְּצִדָּהּ תָּשִׂים in latere eius pones. Gene. 27, עֵשָׂו בְּכֹרֶךָ Eſau primogenitus tuus. & id genus alia, quæ paſſim comperies.

Excipiuntur tria quæ habent raphé. Pſal. 68, אֲדֹנָי בָּם Dominus in eis. Ieſah, 34, קַו תֹהוּ linea deſolationis. Iechez. 27, Vox multitudinis שָׁלֵו בָהּ pacifica in ea.

Secunda, Quum in fine dictionis deſinentis in vnam è quatuor prædictis literis, eſt accentus aliquis è diuiſiuis memoratis, literæ בגד כפת ſequẽtes habent daghés, vt patet in exemplis poſitis in ipſis accentibus diuiſiuis & regalibus.

Tertia, Si in fine dictionis eſt vna è quatuor literis memoratis cum aliquo accentu deſeruiente, qui trahit dictionem ad ſequẽtem, tunc ſequentes literæ בגד כפת habent raphéh, vt patet in exemplis citatis in accentibus deſeruientibus.

Quarta, Quando ſophár iáſar, & maarích eſt accentus paſéc, literæ בגד כפת habent daghés, vt eſt in exemplis memoratis in paſéc.

Quinta, Quum poſt monoſyllabum, deſinens in vnam ex prædictis quatuor literis, & punctatũ cum pathách, aut camés, vel ſegól, eſt maccáph, literæ ſequentes בגב פפת habent daghés: vt Pſal. 29, מַה־בֶּצַע, Quæ vtilitas, &c. Gen. 38, מַה־פָּרַצְתָּ, Quid diuiſiſti, &c. Et 1. Sam. 28, מַה־תָּאֳרוֹ, Quæ forma eius. Si verò nõ habuerit maccáph, aut punctetur cum ſerí, vel chiric, aut cholem,

Quintus א֥

Vocatur מַאֲרִיךְ: vt Prouerb.1.ver.2, אִמְרֵי בִינָה eloquia intelligentiæ. & 2, כִּי־תָבֹא, Quum intrauerit.

Sextus א֨

Appellatur קַדְמָא vt Zechar. 8, זָמַמְתִּי בַּיָּמִים Cogitaui in diebus iſtis.

Septimus א֩

Vocatur תַּלְשָׁא קְטַנָּה talſa parua, quæ eſt in fine dictionis: vt Geneſ.39.ver.19, וַיְהִי כִשְׁמֹעַ & fuit quum audiſſet dominus eius.

Octauus א֪

Nomen eius תְּרֵין חַטְרִין duæ virgæ, quòd illis aſſimiletur.

Nonus א֖

Vocatur טַרְחָא אַחֲרוֹנָה Tharcha poſterior, quòd ſit in fine dictionis, vt Iiob 4, וְשִׁנֵּי כְפִירִים & dẽtes catulorum leonum. Pſal.104, יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים expectabunt onagri.

Decimus א֪

Nomen eius יֶרַח בֶּן־יוֹמוֹ luna filia diei ſui, hoc eſt, vnum habens diem, quòd illi aſſimiletur. Dicitur & גַּלְגַּל ſphæra, & rota. Pſal.5, דֹּבְרֵי כָזָב Qui loquũtur mendacium.

His decurſis ponendæ ſunt regulæ, quarũ prima eſt, Quum in fine dictionis eſt vna è literis contentis in hac dictione אהוי quæ ſentitur vt conſonans, aut vocalis, literæ בגד כפת in principio ſequentis dictionis poſitæ habent daghẽs: vt Pſal.51, Domine שְׂפָתַי תִּפְתָּח labia mea aperies. Geneſ.16, A facie שָׂרַי גְּבִרְתִּי Sarái do-

XVII, vt quibuſdam placet, אׄ

Nomen eius שַׁלְשֶׁלֶת catena, quòd ſit inſtar catenæ: vt Pſal.10, ver.3, יִתָּפְשׂוּ בִּמְזִמּוֹת, Capientur in cogitationibus.

XVIII א׀א

Nomen eius, פָּסֵק vt Gen.18, עָשׂוּ׀ כָּלָה fecerunt conſummationem. Deut.9, Combuſſi אֹתוֹ׀ בָּאֵשׁ eum igni.

Accentuum מְשָׁרְתִים, id eſt deſeruientium, qui non diuidunt, ſed potius coniungunt.

Primus אֻ

Dicitur שׁוֹפָר יָשָׁר buccina recta: vt Pſal. 5, אָבֹא בֵיתֶךָ Introibo in domum tuam. & Pſal.7, Reuertetur עֲמָלוֹ בְרֹאשׁוֹ peruerſitas eius in caput eius.

Secundus אֽ

Dicitur שׁוֹפָר מְהֻפָּךְ buccina inuerſa: vt Prouer.1, ver. 27, בְּבֹא כְשׁוֹאָה quũ venerit vt deſolatio. Iechez.16, וְהֶרְשׁוּ נַבֵּךְ & deſtruent excelſum tuum.

Tertius אְ

Dicitur דַּרְגָּא, vt Iudicum 8, וַיִּזְנוּ כָל־יִשְׂרָאֵל & fornicati ſunt omnis Iſraël. 1.Samuel.20, Cur non בָּא בֶן venit filius.

Quartus מַקַּף

Virgula duas iungens dictiones, hoc pacto א־א, vt Geneſ.1, וַיְהִי־כֵן & fuit ita. Exod.21, אוֹ־בֵן vel filium cornu petierit. 2. Reg.4, הֲשָׁאַלְתִּי־בֵן Num petiui filium. Exod.22, כִּי־תֵצֵא Quũ egreſſus fuerit ignis. & 23, כִּי־תִרְאֶה Quum videris aſinum, &c. Gene.18, וְהִנֵּה־בֵן Et ecce filius. Eſter 6, וַעֲשֵׂה־כֵן Et fac ita..

Nonus א

Nuncupatur שְׁנֵי גְּרִישִׁין, vt Deuter.1, זוּלָתִי כָּלֵב præter Chaléb. Iechez.30, וְיָדְעוּ כִּי Et ſcient quòd ſum Dominus.

Decimus א

Vocatur תְּלִשָׁא גְּדוֹלָה talſá magna. Deut.28, וְהָיָה כַּאֲשֶׁר Et fuit quum,&c.

Vndecimus א

Dicitur קַרְנֵי פָרָה cornua vitulæ, quòd ſit eis ſimilis: vt 2.Paral.24, Ad vrbes יְהוּדָה. Ieſah,44, הֵמָּה בַּל־יִרְאוּ ipſi non videbunt.

Duodecimus א

Vocatur זַרְקָא, vt Pſal.30, Quæ vtilitas בְּדָמִי בְּרִדְתִּי in ſanguine meo,dum deſcendo.

XIII א

Appellatur סְגוֹלְתָּה, vt 2. Paral.15, Et egreſſus eſt ante אָסָא Aſá.& cap.31, In vrbibus יְהוּדָה גַּם Iehudáh etiam. & 32,Et ne credatis לוֹ כִּי ei quia,&c.

XIIII א

Vocatur פָּזֵר גָּדוֹל pazer magnũ, vt Pſal.6, Quoniam אֻמְלַל debilis ſum aut imfirmus.

XV א

Appellatur פָּזֵר קָטוֹן pazer paruum: vt 1. Samu.20, ver.29,Dimitte me נָא כִּי quæſo,quia fac.

XVI א

Nomen eius טַרְחָא, vt Prouerb.1. ver.26, אֲנִי בְּאֵידְכֶם Ego in contritione veſtrá ridebo. וַיִּזְכְּרוּ כִּי Pſal.28, Et recordati ſunt quòd Deus.

Secundus א֑

Vocatur אַתְנָח, ſiue אַתְנַחְתָּה, & eſt veluti comma, aut colon apud Latinos, vt codē Pſal. Et in via peccatorum non עָמָד ſtetit. Hezræ 6, בְּשִׂמְחָה כִּי in lætitia, quoniam lætificauit eos Dominus.

Tertius א֨

In fine dictionis poſita virgula, vocatur פַּשְׁטָא, vt Exodi 21, Vel אֲמָתוֹ בַּשֵּׁבֶט ancillam eius virga. Gen. 27, וַיְהִי כִּי & fuit quum ſenuiſſet Iſchác.

Quartus א֔

Huius nomen eſt זָקֵף קָטוֹן zakeph paruum, vt 1. Paral. 16, Quærite dominum בַּקְשׁוּ וְעֻזּוֹ & fortitudinem eius quærite, &c. Item ſemen Iſrael עַבְדּוֹ בְּנֵי ſerui eius filii Iahacób. Item, Mementote in ſeculum בְּרִיתוֹ דָּבָר pacti eius verbi, &c.

Quintus א֕

Appellatur זָקֵף גָּדוֹל zakeph magnum. Exodi 21, חַבּוּרָה תַּחַת חַבּוּרָה liuorem pro liuore. Ieſah. 12, הַזְכִּירוּ כִּי confitemini quòd excelſum eſt, &c.

Sextus א֗

Vocatur רְבִיעַ Pſal. 5. ver. 7, וַאֲנִי בְּרֹב Et ego in multitudine miſericordiæ tuæ, &c.

Septimus א֥

Dicitur תְּבִיר, vt Exod. 7, וַיֵּהָפְכוּ כָּל־ Et conuerſæ ſunt omnes aquæ, &c.

Octauus א֙

Dicitur אַזְלָא, vt Eſtér 9, Ad firmādum dies ſortium הָאֵלֶּה בִּזְמַנֵּיהֶם iſtarum in temporibus ſuis.

nis,prius quieſcit,poſterius ſentitur,vt in יִלְמְדוּ diſcent.
Et ſi ſecundum ſeuá fuerit ſub vna è literis בגד כפת, litera ipſa debet habere daghés lene, vt יִכְתְּבוּ ſcribent, יִשְׁכְּרוּ inebriabũtur,יִקְבְּרוּ ſepelient,יִבְגְּדוּ præuaricabuntur. Et ſi fuerint in fine dictionis coniunctæ per virgulam quæ dicitur maccáph, cum ſequenti dictione, proferũtur vt vna dictio, hoc modo, וַיֵּבְךְּ־עָלָיו Et fleuit ſuper eum. Et ſi ſequens dictio fuerit cum ſeuá,aut chathéth ſeghól, tunc duo illa ſeuaím quieſcunt, vt יַפְתְּ אֱלֹהִים dilatet Deus. Et ad hunc modũ quando verſum terminant, vt Et cecidit ſuper collum eius, וַיֵּבְךְּ & fleuit. quanquam ſunt qui putant duo ſeuaím ſemper quieſcere in fine dictionis,ſiue terminent,ſiue non.

De accentibus,& literis בגד כפת,quæ ſequuntur literas אהוי, Cap. III.

Accentuum cognitio ſummopere cõfert, non modò ad rectè pronuntiandum, verùm etiam ad intelligendum germanum ſcripturæ ſacræ ſenſum, teſte R. Abrahám.

Accentuum quidam dicuntur מְלָכִים reges: & ſunt diuiſiui inter dictiones,aut terminant,aut diuidunt orationem,vel partem orationis: quos ſub litera א notabo,ſequentibus eorum nominibus.

Primus אֽ

Ponitur in fine verſus,& appellatur סוֹף פָּסוּק finis verſus:eò quòd verſum terminet.Dicitur & סִלּוּק terminatiuus(à סְלַק quòd Chaldaicè eſt cõplere, finire) vt Pſal. 1,Et in ſede deriſorum non יָשָׁב ſedit.

ter pronūtiantur,vt in יְדֵי manus, בְּגָדִים veſtes,דְּבָרִים verba,& ita de cæteris. At illo quieſcente, id eſt non pronuntiato, ferè dagheſſantur, vt in עַבְדִּי ſeruus meus, מַלְכִּי rex meus, לִשְׁבֹּר ad conterendum: non tamen ſemper. Adhuc poſt quinque puncta principalia, quæ reddunt quinque vocales longas, non eſt communiter daghes, niſi vel euphoniæ gratia, vel quum dictio eſt paroxytona, vt in חַדְּלוּ memorato, & לָמָּה vt quid, שָׁמָּה illuc, & id genus. Seuá tamen leniter ſentitur poſt prædicta puncta, acſi haberet daghés lene, vt in זָכְרוּ recordati ſunt, יֵדְעוּ ſcient, סִיסְרָא Siſera, שִׁירְךָ canticum tuum, אוֹמְרִים dicentes, טוּבְךָ bonitas tua, aut bonum tuum. At poſt quinque puncta, quæ vocales quinque breues reddunt, paucis exceptis, ſeuá quieſcit, vt אַבְרָהָם Abrahám, עֶזְרִי auxilium meum, אִמְרִי dic mulier, חָכְמָה ſapientia. Verùm cúm litera gutturali non eſt cōmuniter ſeuá tantum, ſed cathéph pathách, aut cathéph ſeghól, vt gutturalis litera magis ſentiatur,ac producatur,paucis exceptis, quæ ſunt cum ſeuá tantùm, vt שָׁחֲטוּ iugulauerunt,אֶעֱלֶה aſcendam,יַעֲלֶה aſcendet,אַאֲרִיךְ prolongabo, יֶאֱהַב diliget.Pathách quoque paroxytono,vt eſt in prima perſona vtriuſque numeri, & ſecunda ſingularis in verbis,ſeuá quieſcit,vt זָכַרְתִּי recordatus ſum,זָכַרְתָּ recordatus es,זָכַרְנוּ recordati ſumus.Et ita cum litera gutturali שָׂמַחְתִּי lætatus ſum,שָׂמַחְתָּ lætatus es, שָׂמַחְנוּ lætati ſumus.שָׁמַעְתִּי audiui,שָׁמַעְתָּ audiuiſti,שָׁמַעְנוּ audiuimus. Exiſtentibus quoque duobus ſeuaím in medio dictio-

tur litera cum ſeuá,communiter non habet daghés,vt in הַלֵּוִי leuita ille, וַיְדַבֵּר & locutus eſt, & huiuſmodi talia,pauciſſimis exceptis.Et hoc daghés forte poteſt eſſe in qualibet litera agheſſabili. Dagheſſabiles ſunt omnes literæ,præter ע ח ה א & ר:quanquã א & ר pauciſſimis in locis inueniuntur cum daghés.

Alterum daghés appellatur חָלָק lene,quòd literam in qua eſt, non ita aſperè & fortiter ſonare faciat vt daghes forte, vt eſt quod ponitur in principio dictionis, vt in בְּרֵאשִׁית in principio, בְּרָכָה benedictio, דְּבָרִים verba. Et ad hunc modũ quod venit poſt ſeuá quieſcens, vt יִזְכֹּר recordabitur,& eſt proprium literarum ב ג ד כ פ ת. quæiis duabus dictionibus continentur בְּגַד כְּפַת, quando illud recipiunt, vt infra ſumus dicturi.

Raphéh virgula, quanquam in libris,qui excuduntur,non ſit in vſu,& in actu,eſt tamen potentia in literis, quæ illud recipiũt, vt ſunt prædictæ literæ בגד כפת, quæ quum non habent daghés, leni proferuntur ſpiritu,vt in אַב pater, אַבְרָהָם,quæ proferũtur velut u conſonans,Aurahám,& idem in cæteris dicendum.

Eſt etiam annotandum, quòd daghés plærunque, vt inquit R. Da. in Michól,ponitur לְתִפְאֶרֶת הַקְּרִיאָה ob decorem pronũtiationis,vt litera,in qua eſt,fortius ſonet.Multa citat loca: at ſat fuerit vel duo hoc loco adducere.Iudicum 5,In Iſrael חָדְלוּ ceſſauerunt.Exod.15, מִקְּדָשׁ ſanctuarium.

Præterea literæ בגד כפת memoratæ, præcedente ſeuá dagheſſato, aut pronuntiato raphantur, id eſt leni-

ſub qua eſt, niſi vt cõſonãs (vt paulò infrà ſumus dictu-ri) & nomen eius eſt שְׁוָא, & non eſt punctum, ſed punctorũ ſeruus, quia nuſquam per ſe inuenitur, ſed cum aliis punctis. Quocirca nuſquam per ſe in monoſyllabis inuenitur: ſeruit autem potiſſimum memoratis literis gutturalibus.

De duplici Daghés, & Raphéh, & Seuáh. CAP. II.

Dicendum eſt & de duplici דָּגֵשׁ, quod eſt punctum intra literam poſitum hoc pacto בּ. Et de רָפֶה quod eſt virgula ſupra literam iacens ad hunc modum בֿ.

Daghés eſt duplex, prius חָזָק forte, quòd literam in qua eſt, fortiter ſonare faciat, vt in דִּבֶּר locutus eſt. Et hoc daghés ponitur vice literæ deficientis, tam in nominibus, quàm in verbis, vt מַצָּה lis, pro מַנְצָה, deficit enim נ radicalis litera: & הִגִּיד nuntiauit, pro הִנְגִּיד, deficit enim נ: & מִבַּיִת de domo, pro מִן־בַּיִת, deficit enim נ. Et ſic quando eſt conſtitutiuum coniugationis, vt in coniugatione quæ dicitur pihél, vt דִּבֵּר locutus eſt, אִבֵּד perdidit, & cætera talia. Et ſimiliter quod ponitur poſt ה literam, quæ eſt vt articulus apud Græcos, vel poſt ב כ ל quæ habent illud ה in potentia puncti pathách, aut quando eſt ה ſignum vocandi, & quando eſt poſt ו conuerſiuum futuri in præteritum, vt הַבַּיִת domus illa, הַמֶּלֶךְ rex ille, הַשָּׁמַיִם ipſi cæli, הַקָּהָל cõgregatio ipſa, בַּצּוֹם pro בְּהַצּוֹם in ipſo ieiunio, כַּשֶּׁמֶן pro כְּהַשֶּׁמֶן ſicut ipſum vnguentum, לַבְּרִית pro לְהַבְּרִית in ipſum pactum. וַיֹּאמֶר & dixit, וַתֹּאמֶר & dixiſti. At quando ſequi-

Secundum אֶ

Facit e breue, & vocatur סְגֹל & פַּתַח קָטָן pathách paruum, quod interdum ponatur vice pathách magni.

Tertium אִ

Facit i breue, quando poſt literam, ſub qua ponitur, protinus non ſequitur י, vnde & vocatur חִירֶק בְּלֹא יוֹד chiric ſine iod.

Quartum אָ

Facit o breue, appellatúrque חֲטַף קָמֵץ Camés raptũ, hoc eſt, raptim prolatum.

Quintum אֻ

Facit u breue, quũ ponitur ante ſeuá quieſcens, vel literam dagheſſatã, alioqui eſt vt vau ſurec, & nomen eius שָׁלֹשׁ נְקֻדּוֹת tria puncta, & קִבּוּץ שְׂפָתַיִם aggregatio ſiue contractio labiorum: quòd u proferri nequeat, niſi labiis aggregatis ſiue contractis.

Sũt & alia duo puncta è prædictis compoſita, quæ illa adhuc breuiora reddunt, & deſeruiunt præcipuè literis gutturalibus ח ה א, & ע, & camés, pathách, & ſegól, quum volunt illa breuiare. quorum

Prius אֲ

Facit a, & nomẽ eius חֲטַף פַּתַח pathách raptum, hoc eſt, raptim pronuntiatum.

Alterum אֱ

Facit e, & nomen eius חֲטַף סְגֹל ſeghól raptum.

Eſt & אְ

Quod facit e breuiſſimum, quando pronuntiatur. Siquidem interdum quieſcit, id eſt, non ſentitur litera

De punctis.

Literæ omnes quum habent pūctum vocale, ſunt conſonantes. י ו א quum quieſcunt, vim habent vocalium. Puncta itaque quanlibet literam, vocalem propriè reddunt, ſecundum punctorum varietatem.

Puncta principaliora, quæ noſtras quinque reddūt vocales, ſunt decem: quorum figuras ponam ſub litera א, vel ſupra illam.

Primum אָ

Facit a longum, & vocatur קָמֶץ רָחָב Camés latum, vel camés גָּדוֹל magnum, ad differentiam parui.

Secundum אֵ

Facit e longum, & vocatur צֵירֵי & קָמֶץ קָטָן Cames paruum, quia interdum eius gerit vices.

Tertium אִי

Facit i longum, quando poſt literam, ſub qua ponitur, mox ſequirur י & appellatur חִירֶק

Quartum אֹ

In ſiniſtro cornu literæ ſupernè poſitum hoc pacto אֹ, facit o longum, & dicitur חֹלֶם

Quintum אוּ

Facit u longum, & ſemper venit cum ו & appellatur שׁוּרֶק

Alia quinque puncta, eaſdem vocales reddunt breues: quorum

Primum אַ

Facit a breue, & vocatur פַּתָּח גָּדוֹל pathách magnū; ad diſcrimen pathách parui.

			Nomina.		Figuræ.
	a	aleph	אָלֶף		א
	b	Béth	בֵּית		ב
	g	Ghímal	גִּימַל		ג
	d	Dáleth	דָּלֶת		ד
	h	He	הֵא		ה
	u	Vau	וָיו		ו
	z	Zaín	זַיִן		ז
	ch	Chet	חֵית		ח
	th	Theth	טֵית		ט
	i	Iod	יוֹד		י
Hæc duplicem habet figuram, vt vides.	c	Caph	כַּף	ך	כ
	l	Lámed	לָמֶד		ל
Duplicem habet figuram.	m	Mem	מֵם	ם	מ
Duplicem habet figuram.	n	Nun	נוּן	ן	נ
	ſ	Sámech	סָמֶךְ		ס
	h	Háin	עַיִן		ע
Duplicem habet figuram.	p	Pe	פֵּא	ף	פ
Duplicem habet figuram.	ſ	Sadí	צָדִי	ץ	צ
	c	Coph	קוֹף		ק
	r	Res	רֵישׁ		ר
	ſ	Sin	שִׁין		ש
	t.	Táu	תָּיו		ת

Nota quòd שׁ cum puncto in dextro cornu vocatur שִׁבֹּלֶת: Poſitum verò in ſiniſtro hoc modo שׂ, appellatur סִבֹּלֶת, & eſt s prolatione denſius altero s tendens ad z. Quod ex Ephratæorum hiſtoria grammatici acceperunt.

De verbis geminatis,& eorum ſex ſpeciebus, Cap. x x v.
De pihél haddagu's,& verbo perfecto, Cap. x x v i.
De octo ſpeciebus quieſcentium, & quatuor ſpeciebus geminatorum, Caput x x v i i.
De coniugatione hifhil,& verbo perfecto, Cap. x x v i i i.
De decem ſpeciebus quieſcentium, Cap. x x i x.
De tribus ſpeciebus defectiuorum, Cap. x x x.
De quatuor ſpeciebus geminatorum, Cap. x x x i.
De binián pohél, Cap. x x x i i.
De binián nifhál, Cap. x x x i i i.
De ſeptem ſpeciebus quieſcentium, Cap. x x x i i i i.
De ſex ſpeciebus defectiuorum, Cap. x x x v.
De duabus ſpeciebus geminatorum, Cap. x x x v i.
De binián hithpahál,& verbo perfecto, Cap. x x x v i i.
De ſeptem ſpeciebus quieſcentium, Cap. x x x v i i i.
De tribus ſpeciebus defectiuorum,& totidem geminatorum, Cap. x x x i x.
De puhál perfecto,& ſpeciebus quieſcentium,& defectiuorum, Cap. x l.
De hofhál perfecto quieſcente,defectiuo,& geminato, Cap. x l i.
De verbis quadratis & compoſitis, Cap. x l i i.
De præpoſitionibus, aduerbiis, coniunctionibus, & interiectionibus, Caput x l i i i.

קצר הדקדוק Id eſt abbreuiatio Hebraicarũ inſtitutionum, nuper à reuerendo ſacræ Theologiæ Doctore Sancte Pagnino Lucenſi, ordinis Prædicatorii, ædita.

De figuris ac nominibus literarũ Hebraicarum,& punctis quæ ſunt loco vocalium,& eorum nominibus, CAP. I.

VIGINTI duæ literæ ſunt Hebræis, & earũ viginti ſeptem figuræ. Sunt enim quinque ex illis quæ duplicem habent figuram, vt eſt in alphabeto: quarũ prior in principio & medio ſcribitur dictionis, poſterior in fine tantùm.

De figuris ac nominibus literarum Hebraicarum, & pũctis,quæ ſunt loco vocalium,& eorum nominibus, Caput i.
De duplici daghés,& rapheh,& de ſeuá, Cap. ii.
De accentibus & literis בגד כפת,quæ ſequuntur literas אהוי, Cap. iii.
De poteſtate literarum & ſyllabis. Cap. iiii.
De duplici literarum diuiſione,& literis deſeruientibus, Cap.v.
De punctura literarum deſeruientium, Cap. vi.
De nomine,& eius ſpeciebus haddauár,hattóar,happóhal,haiiáchas, & comparatiuo,ſuperlatiuo,& diminutiuo, Cap.vii.
De nominibus numeralibus, cardinalibus, Cap.viii.
De generibus nominum & eorum coniunctione cum pronominibus, & ſpeciebus nominum perfectorum, Cap.ix.
De nominibus tres literas habentibus radicales,deſinentibus in ו, vel י, aut ה, Cap. x.
De nominibus habentibus tres literas radicales,deſinẽtibus in ת ſignum communiter fœmineum, Cap. xi.
De nominibus habentibus tres literas radicales,deſinentibus in ם,aut ן,& de geminatis, Cap. xii.
De nominibus quæ cũ tribus literis radicalibus aſſumunt in principio מ nominis cõſtitutiuum cum pathách, vel ſegól, vel chiríc,aut camés chathéph vel ſeuá, & de iis quæ aſſumunt מ in principio, & ה, aut ת, vel ן in fine, Cap. xiii.
De nominibus quæ præter literas radicales aſſumũt in principio א, aut ה, vel י,aut נ,vel ת,& in fine nonnulla habent ה,aut י,vel ן,aut ת, Cap.xiiii.
De nominibus defectiuis quæ carent נ,aut י,& in principio aſſumunt מ vel ת, & in fine nonnulla ה radicale,aut deſeruiens,vel נ,aut ת, Cap. xv.
De nominibus quorum ſecunda quæ eſt ו quieſcit, quorum nonnulla in principio aſſumunt ה vel מ aut ת,& in fine ה vel נ au ת, Cap. xvi.
De nominibus deſinẽtibus iu ה radicale, aut deſeruiens,quæ in principio nullam aſſumunt literam deſeruientem,& iis quæ in fine habent ו vel י vice ה, & iis quæ in principio aſſumunt א vel ה aut נ vel מ aut ת, & iis quæ carent ה,& iis quæ vice ה habent י aut ו,& iis quæ deſinunt in ו, Cap. xvii.
De nominibus geminatis ſimpliciter,& iis quæ aſſumũt ה vel מ aut ת in principio,& nominibus quadratis,& quinque literarum, Cap.xviii.
De pronomine ſeparato, Cap. xix.
De verborum literis,perſonis,numeris,generibus,coniugationibus,ac temporibus,& eorum nominibus, Cap. xx.
De diuiſione verborum in perfecta, quieſcentia, defectiua, & geminata, & biniã́n cal perfecto, Cap. xxi.
De coniunctione verbi perfecti cum pronomine, Cap. xxii.
De tredecim ſpeciebus verborum quieſcentium, Cap. xxiii.
De quinque ſpeciebus verborum defectiuorum, Cap. xxiiii.

tractatū apud nos ædidit Hebraicarum inſtitutionū, quatuor libris diſcretū,
opus ſanè elegans, valdéque iis neceſſarium, qui ſacris in literis non cutetenus
proficere ſtudent. Nec interim à docēdo deſtitit: victus nanque iuuenū aliquot
precibus, quorum animos linguæ huius ſanctitas, ſimul & vtilitas excitabat,
perbenignè ſe omnibus exhibuit præceptorē: In quorū ipſe numero cùm rece-
ptus eſſem, (perſuaſerat enim ille, ne à meis familiaribus negotiis aliquādo fe-
riatus, otioſè tēpus tererem) videretúrque liber ille inſtitutionū, ob authorita-
tum copiā, citatáſque Hebræorū grāmaticorum ſententias, prolixior: cœpi ho
minem rogare, vt ſi fieri poſſet, reſecatis quæ extra ſimplicē eruditionē ad ma-
teriæ tantùm confirmationē faciunt, paruas inſtitutiones æderet, librúmq; in
enchiridion reduceret. hoc pacto fore, vt adoleſcentes prolixitate rudimento-
rum minimè terreantur, ſed auidius incūbant, ſi videant breuiter ac dilucidè,
quæ maximè neceſſaria ſunt, ſibi tantū apponi. Quod quidē facilè exoraui, li-
cet ab homine aliis grauioribus curis intento atque occupato. Redegit itaque
anguſto velut in angulo totā Hebræam grammaticen, quæ ob innumeras ac-
centuum, punctorū, literarúmque obſeruationes, itémque varietates, videba-
tur prius nō poſſe niſi diffuſius tractari, nil perinde relinquēs quod ad veram
abſolutámque inſtitutionē conduceret. Tāto itaque lætus munere, ne ei ingra
tus viderer, cui quicquid ſum debeo, effeci vt opuſculum meo tātum nomini
addictū, alios quoque iuuare poſſet. Quod quidē (vos oro) ingenui adoleſcen-
tes, æquis animus ſuſcipite, ſi vti Latinas Græcáſque, ſic Hebræas literas lōgè a-
liis antiquitate, & authore nobiliores aſſequi cupitis: ſi denique facilē vobis a-
ditum petitis, ad diuinarū ſcripturarū intelligentiam. Exiſtimate inquā, à Deo
opt. max. nequaquā caſu factum, vt tanti æui opus, vetus ſcilicet inſtrumentū,
ex tanta præſertim illius gētis calamitate, ad nos vſque deuenerit incorruptū,
& ex quo nihil proprii ſplēdoris diminutū ſit: (quod quidē penè nulli ſcripto-
rum, recentioris etiā memoriæ, cōtigit) nempe vt operis nobilitatem oſtende-
ret, tum vt æternū haberemus ſpei ac ſalutis noſtræ teſtimoniū, dicente ipſo,
Scrutamini ſcripturas. Alioqui quæ gratia, aut quæ vtilitas tantum opus per-
mānſiſſe, niſi ſcrutemur, niſi legamus, niſi demū expēdamus propria verba, quæ
ſancti illi homines, imò Deus per illos dictauit, ſolis interpretibus ſemper fi-
dentes, & tanquā cibū alieno prius ore māſum abſorbētes? Vna enim quæque
linguarū, ſuos colores habet, quos ægrè vertas in alienā, naturaliſq; lectio ma
gis afficit, magis delectat: veluti aqua è fonte hauſta, ſitiēti iucūdior eſt, q̄ ſi ſer
uatā porrexeris. Accipite igitur meū hoc munuſculū, exiguū fateor, ſed oppor
tunū, & (vt iam dictū eſt) neceſſariū: Deóque primū grati ſitis, qui, cùm ſæculi
hui⁹ noſtri infœlicitas (ne dicā prauitas) turbida omnia atque obnubilata red
diderit, ita tamen veſtra ſtudia, quæ verā ſpectant diſciplinā, probat, ſouétque,
vt eius beneficio adſint plurimi omnium linguarū ſcriptores, quorū opera bo
næ literæ citra paucorū inuidiam vigeāt, & à quorū manibus ſemper prodeat
aliquid ad publicæ vtilitatis cōmodum. Sanctē deinde veſtrū amate, maiora ab
eo propediem expectātes, quibus & veſtris laboribus ſuccurratur, & huius lin
guæ dignitas illuſtretur. Neque verò is ſum, qui ſiquid hac mea parua indu-
ſtria vos profeciſſe ſentiam (quod vnicè cupio) in parte veſtræ laudis admitti
recuſem. Valete.

THOMAS SERTINVS OMNIBVS HEBRAICAE LINGVAE STVDIOSIS S. D.

INTER tot ærumnas, ſeu potius iniurias, de quibus meritò noſtra hæc ætas queritur, nulla calamitoſior, nulla indignior videtur, quàm quæ bonas literas impetit ac premit. Idque non modò prouenit regum principúmque noſtri temporis culpa, quos authoritate, præmiiſque illas tueri oportuit, atq; extollere, non deprimere, vt faciunt: ſed (quod peius eſt) à priuatis quibuſque vario prætextu longè implacabilius affliguntur. Quorum nõnulli adeò ſibi ſapiunt, vt damnent ſtatim, ſiquid à fœcundioribus ingenus, & rem literariam augendi ſtudioſis, noui in lucem æditur, quo prodeſſe multis, læſiſſe neminem velint. nec damnent tantùm, (nam id quis non facilè ferret?) ſed perinde acſi paratum ſemper habeant liuoris ſui telum, ſtatim ſe ad maledicta, ad conuitia atque inuectiuas cõferunt, quibus eruditos quoſque inceſſant: vt quãdo imitari non datur, lacerando obſcurent. nimirum ſatis cuiuſque obiectionibus feciſſe putantes, ſi, veluti oracula, tria tantùm verba protulerint, Hic (ſcilicet) nequaquam Theologiam ſapit, alter hæreſeos ſuſpectus eſſe poteſt, ille operis ſui nouitate veterib⁹ derogare ſtudet: cæteráque id genus liberè ſtatuũt, decernúntque, nullis adiectis rationibus, niſi quòd authoritatem pro ratione haberi volunt, acſi dixiſſet Pythagoras: otioſi interim ipſi, nihilque molientes, quo genuinos ſuos virtute, non procacitate: ratione, non inuidia, acuiſſe videantur. Inuidioſum ſanè genus hominum, quum id maximè agat, vt qui animandi potius ad bonas artes forent, terrificis hiſce cõuitiis oppreſſi, pedem ſæpe retrahãt. ſed nihil demũ agũt, cùm virtus ipſa obtenebrari poſſit ad tempus, non extingui. Videmus enim haud ſanè paucos noſtræ tẽpeſtatis præclariſſimos viros, qui neglecta omni inuidia, ingenii ſui monimẽta, in publicum ædere cõmodum, non dedignãtur: inter quos vnus eſt Sãctes Pagninus, vnus inquã qui omnium iudicio, nõ modò vitæ integritate & religione, ſed multiplici doctrina, optimo cuique ætatis noſtræ æquari poſſit. Hic cùm in Græcis, Latiniſque literis nemini ſecundus haberetur, in Hebraicis primus ex noſtris (quod aiũt) glaciẽ ſcidit: quas ita eſt aſſecutus, vt merito linguã hãc illo authore apud nos non modò renatam, ſed & amplificatã fateri cogamur. Sciunt eruditi omnes, præſertim arcanarũ ſtudioſi literarũ, quid hactenus incõmodi attulerit huius linguæ ignoratio: dũ plæraque ſacræ paginæ loca, ſiue tẽporum vitio, ſiue librariorum incuria deprauata, nemo auderet corrigere: nec poſſet quis, diui Hieronymi inſtituto, vbi ambigua inciderent ad fontẽ Hebræum recurrere, ob nullã ſcilicet Hebraicæ linguæ peritiã. Inde factum eſt ſæpenumero, vt nõnulli, boni quidẽ illi, ſed non ideo ſatis eruditi interpretes, plæriſque in locis à recta deuiarint: deuiarint inquam, non quòd inutilia ſcripſerint, ſed ab authorũ mente lõgè aliena. Quod animaduertens Sãctes noſter, nouam aggreſſus eſt vtriuſque inſtrumẽti tranſlationẽ: quæ quàm ſibi fœliciter ceſſerit, quãtúmve diuino huic operi attulerit dignitatis, venuſtatis, ſplẽdoris (quò ad fidelitatẽ interpretis dico) norũt hi qui iam librũ in manibus tenent, veróſque ſenſus ex veris, fideliterque redditis verbis elicere gaudent. Hoc non cõtentus,

A.ii.

AVTHOR

ΓΡΑΜΜΑΤΟΕΙΣΑΓΩΓΕΥΣ.

הַבַּעַל

Víſne puer Moſi linguam perdiſcere ſacram

Paucis, quò valeas viſere geſta patrum?

Ο, τῇ δόσιν ἀπρεγάδην Εβραίων ἔϑελ' ὅτε δέλτοι,

Αμπώσῃ κἀγὼν ἐφῖσα μιῇ πορέω.

עַל־כֵּן שְׁמַע־נָא־לִי קְחָה זֶה־סֵפֶר

כִּי־בוֹ לְשׁוֹן־אֶל־יֵשׁ וְכָל־הַדִּקְדּוּק.

קֹצֶר הַדִּקְדּוּק

INSTITVTIONVM HEBRAICARVM ABBREVIATIO M. SANCTE PAgnino Lucenſi authore.

BIBL. DOM. PROF. ROM.
IHS

PARISIIS.
Ex officina Caroli Stephani Typographi Regii.
M. D. LVI.

FINE

LA[illegible] RESTAURO
[illegible]
1972